

**CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
DIRECȚIA GENERALĂ ECONOMIE, COMERȚ ȘI TURISM**

**NOTĂ ANALITICĂ
privind rezultatele monitoringului financiar și corporativ al
activității economico-financiare a întreprinderilor
municipale, societăților comerciale cu cota de participare a
Consiliului Municipal Chișinău în capitalul social
în anul 2023**

Chișinău 2024

CUPRINS:

I. Prezentare generală.....	3
II. Rezultatele monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor municipale.....	5
III. Rezultatele monitoringului financiar al activității economico-financiare a societăților pe acțiuni în capitalul social al cărora Consiliul municipal deține cotă-parte.....	32
IV. Rezultatele monitoringului financiar al activității întreprinderilor municipale și societăților comerciale în capitalul social al cărora Consiliul municipal deține cotă-parte, aflate în procedură de insolabilitate/lichidare, inactive economic.....	49
V. Monitoringul corporativ al activității economico-financiare a întreprinderilor municipale și societăților comerciale, în capitalul social al cărora Consiliul municipal deține cotă-parte.....	54
VI. Concluzii	58
VII. Anexe.....	62

Întru executarea prevederilor art.76 alin. (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, art. 21 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice, în conformitate cu Regulamentul cu privire la efectuarea monitoringului financiar și corporativ al întreprinderilor municipale, societăților comerciale cu cota de participare a Consiliului Municipal Chișinău în capitalul social, aprobat prin Decizia CMC nr.5/9 din 04.04.2024, Direcția generală economie, comerț și turism a efectuat monitoring-ul financiar al activității economico - financiare pentru anul 2023 a întreprinderilor municipale și societăților comerciale în care Consiliul municipal Chișinău deține cotă-parte în capitalul social.

Potrivit Regulamentului cu privire la efectuarea monitoringului financiar și corporativ al întreprinderilor municipale, societăților comerciale cu cota de participare a Consiliului Municipal Chișinău în capitalul social, monitoringul financiar și corporativ, are drept obiectiv prelucrarea și valorificarea informației obținute de către toate părțile implicate în proces, evaluarea și analiza riscurilor aferente activității economico financiare a întreprinderilor municipale, societăților comerciale cu cota de participare a CMC în capitalul social, pentru sporirea eficienței utilizării patrimoniului public administrat de către entitățile vizate precum și gestionarea eficientă și eficace a mijloacelor și fluxurilor financiare, inclusiv a alocațiilor oferite din bugetul municipiului Chișinău.

I. Prezentare generală

La situația din 31.12.2023, conform datelor din Registrul patrimoniului public al Agenției Proprietății publice, sunt incluse 63 întreprinderi cu cota de participare a CMC în capitalul social: 35 întreprinderi municipale cu statut activ, cu capitalul social de 1 226 486,7 mii lei, 22 întreprinderi municipale în proces de insolabilitate, cu capitalul social de 4 852,8 mii lei , 4 întreprinderi municipale în proces de lichidare, cu capitalul social de 209,5 mii lei, 2 întreprinderi municipale inactive cu capitalul social în mărime de 47,8 mii lei (*Anexa nr.1*).

De asemenea, conform Registrului patrimoniului public, Consiliul municipal Chișinău deține cote-părți în capitalul social la 14 societăți comerciale în mărime de 841 066,4 mii lei (S.A. "Apa-Canal Chișinău", S.A. "Edilitate", S.A. "Taxi-Service", S.A. "Combinatul auto nr.4", S.A. "Agenția municipală de ipoteca din Chișinău", S.A. Magazinul de tip închis "Moda", S.A. "Mina din Chișinău", S.A. "Business Incubator Alfa", S.A. "Franzeluta", S.A. "Autocomtrans", S.A. "Termocom", S.A. "Combinatul de produse cerealiere din Chișinău", S.A. Întreprinderea Alimentației Publice "Guguța", Întreprinderea de difuzare a presei „Omniapresa”) dintre care, 4 societăți pe acțiuni, cu cota municipiului în capitalul social în mărime de 193 981,5 mii lei sunt la moment în proces de lichidare/faliment sau insolabilitate (S.A. "Autocomtrans", S.A. "Combinatul de produse cerealiere din Chișinău", S.A. "Termocom", Întreprinderea de difuzare a presei „Omniapresa”) iar 2 entități, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, conform înscrierilor din Registru, în mărime de 3 975,4 mii lei (S.A. "Business Incubator Alfa" și S.A. Întreprinderea Alimentației Publice "Guguța") sunt inactive (*Anexa nr.2*).

**Informația consolidată privind numărul întreprinderilor municipale
și societăților comerciale în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte
conform Registrului patrimoniului public, la 01.01.2024**

Tabelul nr.1

	Î.M.		S.A.					
			Cu cota CMC în capitalul social			Din care cu cota CMC mai mare de 50%		
	Unit.	Capital social (mii lei)	Unit.	Capital social (mii lei)		Unit.	Capital social (mii lei)	
				Total	Inclusiv cota municipală		Total	Inclusiv cota municipală
Total conform Registrului patrimoniului public al ASP	63	1 231 596,8	14	1 083 237,9	841 066,4	9	920 507,1	835 174,9
Dintre care:								
În procedură de insolvență/faliment	22	4 852,8	4	388 999,1	193 981,5	2	272 973,9	193 232,1
În procedură de lichidare	4	209,5	-	-	-	-	-	-
Nu a desfășurat activitate în perioada monitorizată	2	47,8	2	4 145,1	3 975,4	2	4 145,1	3 975,4
Entitățile active supuse monitorizării pentru anul 2023	35	1 226 486,7	8	690 093,7	643 109,5	5	643 388,1	637 967,4
Nu au prezentat informații	7	571,5	2	803,1	588,8	1	703,1	583,3
Total supuse monitorizării financiare în anul 2023	56	1 231 025,3	12	1 082 434,8	840 477,6	8	919 804,0	834 591,6

Monitoringul activității economico - financiare pentru anul 2023, a fost efectuat la 68 entități, cu cotă de participare a CMC în capitalul social al acestora, în mărime totală de 1 880 243,0 mii lei, dintre care:

➤ 35 întreprinderi municipale (Î.M.) active cu capitalul social în mărime totală de 1 226 486,7 mii lei, fondator al cărora este Consiliul municipal Chișinău (CMC);

➤ 8 societăți pe acțiuni (S.A.) active, a căror capital social pentru anul 2023 constituie 690 093,7 mii lei, dintre care, Consiliul municipal Chișinău deține cote-părți în mărime totală de 643 109,5 mii lei, după cum urmează:

- 1 societate pe acțiuni în care CMC deține 100% din acțiuni:
- S.A. „Apă- Canal Chișinău” – 611 915,2 mii lei;
 - 4 societăți pe acțiuni, în care cota CMC este de la 50% până la 99 %:
 - S.A. "Mina din Chisinau" – 94,74%, în valoare de 18 314,1 mii lei;
 - S.A. „Combinatul Auto nr. 4” – 64,22%, în valoare de 4 455,9 mii lei;
 - S.A. „Edilitate” – 63,09% sau 3 275,0 mii lei;
 - S.A. Magazinul de tip închis „Moda” - 50,98 % sau 7,2 mii lei;
 - în 2 societăți pe acțiuni cota CMC este între 10% și 50 %:
 - S.A. „Taxi-Service” – 39,9 % sau 3 459,1 mii lei;
 - S.A. "Agenția municipală de ipoteca din Chisinau"- 33,33% sau 200,0 mii lei;
 - în 1 societate comercială CMC deține până la 10 %:
 - S.A. „Franzețuța” – 3,96 % sau 1 483,0 mii lei.

➤ 21 întreprinderi municipale de gestionare a fondului locativ (Î.M.G.F.L.) care se află în proces de insolvență, a căror capital social constituie 4 538,6 mii lei;

- 3 societăți pe acțiuni, cu cota municipiului în capitalul social în mărime de 193 976,0 mii lei, care sunt la moment în proces de lichidare/faliment sau insolabilitate (S.A. "Autocomtrans"- cota de 58,24% în capitalul social sau 1 658,0 mii lei, S.A. "Combinatul de produse cerealiere din Chișinău"- cota de 0,64% sau 743,9 mii lei, S.A. „TERMOCOM” -70,92% sau 191 574,1 mii lei);
- 1 societate pe acțiuni, care este inactivă "Busines Incubator Alfa" SA, cu cota municipiului în capitalul social - 98,54%, în valoare de 3 392,1 mii lei.

II. Monitoring-ul financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor municipale

În cadrul prezentei note analitice, din totalul întreprinderilor municipale înregistrate în Registrul patrimoniului public (63), a fost analizată activitatea economică a 35 de întreprinderi municipale active. Valoarea totală a activelor a 35 întreprinderi municipale, la situația 31.12.2023, a constituit 4 747 345,0 mil lei, fiind înregistrată o creștere de 150 668,1 mil lei (+3,28%) față de finele anului 2022.

Tabelul nr.2

Indicatori	2022, mii lei	2023, mii lei	abateri, mii lei +/-
Active imobilizate	3 925 637,5	3 997 675,5	+72 038,0
Active circulante	671 039,3	749 669,5	+78 630,2
Total active	4 596 676,8	4 747 345,0	+150 668,2

Această majorare a fost cauzată de creșterea valorică atât a activelor imobilizate cu 72 038,0 mii lei, cât și a activele circulante ale entităților cu 78 630,2 mii lei.

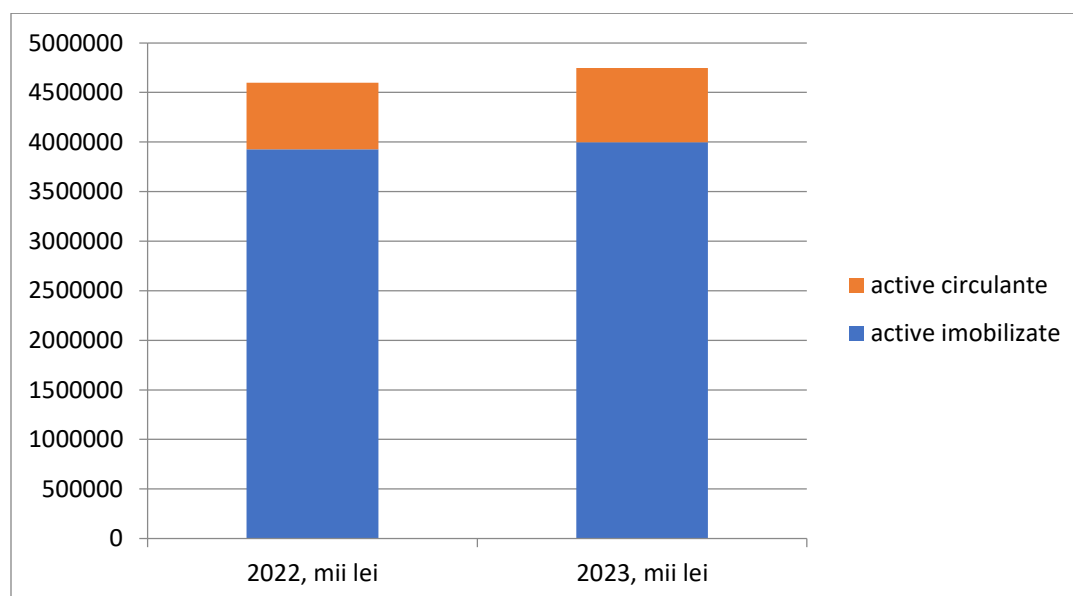

Fig. 1 Structura activelor întreprinderilor municipale pentru anii 2022 și 2023

Relația existentă între categoriile de active, în perioada de gestiune analizată, ne demonstrează că, ponderea cea mai mare în structura activelor întreprinderilor municipale

este atribuită activelor imobilizate, care reprezintă o proporție de 84,2% din totalul activelor sau 3 997 675,5 mii lei, iar activele circulante constituie o proporție de 15,8% sau 749 669,5 mii lei.

Pe parcursul anului 2023 atât activele imobilizate, cât și activele circulante au înregistrat creștere.

Analiza structurii activelor întreprinderilor municipale în dinamică

Tabelul nr.3

№	Grupa activelor	31.12.2022		31.12.2023		Abaterea	
		Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	%
Total Active		4 596 676,8	100	4 747 345,0	100	+ 150 668,2	+3,28
1	Imobilizări necorporale	2 665,4	0,06	3 566,2	0,08	+900,8	+33,79
2	Imobilizări corporale în curs de execuție	892 237,4	19,41	812 257,8	17,11	-79 979,6	-8,96
3	Mijloace fixe	2 848 081,0	61,96	2 924 998,7	61,6	+76 917,7	+2,7
4	Terenuri	151 359,4	3,29	209 510,8	4,41	+58 151,4	+38,41
5	Avansuri acordate pentru imobilizări corporale	0,0	0,0	16 389,6	0,35	+16 389,6	0
6	Creanțe pe termen lung	2 859,8	0,06	2 855,3	0,06	-4,5	-0,16
7	Investiții financiare pe termen lung	15 160,5	0,33	15 160,5	0,32	0,0	0
8	Investiții imobiliare	8 324,6	0,18	8 064,2	0,17	-260,4	-3,13
9	Resurse minerale	4 949,4	0,11	4 872,4	0,1	-77,0	-1,56
	Total active imobilizate	3 925 637,5	85,4	3 997 675,5	84,2	+72 038,0	+1,84
10	Stocuri	148 461,4	3,23	207 429,2	4,37	+58 967,8	+39,72
11	Creanțe curente	317 415,3	6,91	238 712,1	5,03	-78 703,2	-24,8
12	Numerar	173 286,2	3,77	281 240,4	5,92	+107 954,2	+62,3
13	Alte active circulante	15 744,2	0,34	18 816,4	0,41	+3 072,2	+19,51
14	Investiții financiare curente	16 132,2	0,35	3 471,4	0,07	-12 660,8	-78,48
	Total active circulante	671 039,3	14,6	749 669,5	15,8	78 630,2	+11,72

Potrivit datelor din tabelul nr. 2, cele mai mari proporții din componența activelor au revenit mijloacelor fixe, reprezentând 61,6% din totalul acestora, urmate de imobilizări corporale în curs de execuție – 17,11%. Numerarul reprezintă o pondere de 5,92% din totalul activelor, fiind urmate de creanțe curente - 5,03%, terenuri – 4,41% și stocuri - 4,37%.

Celelalte elemente de activ dețin ponderi minoritare în structura activelor Î.M., cum ar fi alte active circulante – 0,41%, avansurile acordate pentru imobilizări corporale – 0,35%, investițiile financiare pe termen lung - 0,32% din totalul activelor, fiind urmate de investiții imobiliare cu o pondere de 0,17%.

Resursele minerale alcătuiesc 0,1% (4 872,4 mii lei), imobilizările necorporale – 0,08%, creanțele pe termen lung reprezintă 0,06% (2 855,3 mii lei) iar investițiile financiare curente reprezintă 0,07% (3 471,4 mii lei).

În tabelul de mai jos, sunt reflectate entitățile cu cele mai semnificative creșteri și

scăderi ale activelor totale în anul 2023, comparativ cu anul precedent.

Cele mai considerabile majorări și diminuări ale activelor totale Î.M., mii lei

Tabelul nr.4

№	Majorări ale activelor în anul 2023 comparativ cu anul 2022		№	Diminuări ale activelor în anul 2023 comparativ cu anul 2022	
	Denumirea entității	Valoarea majorării		Denumirea entității	Valoarea diminuării
1	Î.M. Regia „Autosalubritate”	176 520,6	1	Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	-42 327,9
2	Î.M. „Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă”	67 782,5	2	Î.M. "Regia "EXDRUPO"	-30 462,8
3	Î.M. „Parcul Urban de Autobuze”	7 810,8	3	Î.M. Servicii locative sectorul Centru	-25 739,3
4	Î.M. „Piața Centrală”	7 407,1	4	Î.M. Rețele electrice de iluminat „LUMTEH”	-19 740,1
5	Î.M. „INFOCOM”	5 851,9	5	Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei mun. Chișinău	-10 248,6
6	Î.M. „Combinatul Servicii Funerae”	4 153,3	6	Î.M. Institutul municipal de proiectări „Chișinăuproiect”	-6 337,8
7	Î.M.A.P. „Liceist”	3 782,7	7	Î.M. „Regia Transport Electric”	-2 951,7
8	Î.M. „Centrul Stomatologic Municipal Chișinău”	1 615,0	8	Î.M. Parcul „Dendrariu”	-1 527,2
9	Î.M. Teatrul municipal de păpuși „Guguță”	1 594,1	9	Î.M. „Grădina Zoologică”	-1 345,9
10	Î.M.CNC „Satul Moldovenesc Buciumul”	721,5	10	Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal „Satiricus - Ion Luca Caragiale”	-1 028,3

După cum a fost menționat anterior, ponderea majoritară în structura activelor le reprezintă mijloacele fixe (61,6%), care în anul 2023 au constituit 2 924 998,7 mii lei, cu 76 917,7 mii lei mai mult față de anul precedent.

Valoarea mijloacelor fixe intrate pe parcursul anului 2023 a constituit 169 086,9 mil lei, iar valoarea mijloacelor fixe ieșite a constituit 56 196,7 mil lei.

Valoarea mijloacelor fixe casate la finele anului 2023 a constituit 54 846,4 mii lei, fiind în creștere cu 53 959,0 mii lei față de finele anului 2022. Valoarea mijloacelor fixe transmise altor întreprinderi la finele anului 2023 a constituit 1 328,7 mii lei, înregistrând o creștere cu 963,4 mii lei față de finele anului 2022.

Analiza dinamicii mijloacelor fixe Î.M. în anii 2022-2023, mii lei

Tabelul nr.5

№	Denumirea entității	Anul de referință		Abaterea, +/-	
		2022	2023	Suma, mii lei	%
1	Î.M. "Regia "Exdrupo"	1 415 318,1	1 409 401,0	-5 917,5	-0,4
2	Î.M. "Regia transport electric"	700 478,4	671 023,5	-29 454,9	-4,2
3	Î.M. "Parcul urban de autobuze"	330 883,0	305 704,9	-25 178,1	-7,6
4	Î.M. Regia Autosalubritate	36 369,1	139 534,4	+103 165,3	+283,7
5	Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor	61 819,5	95 902,2	+34 082,7	+55,1

№	Denumirea entității	Anul de referință		Abaterea, +/-	
	verzi				
6	Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	82 370,2	82 324,0	-46,2	-0,06
7	Î.M. "Combinatul servicii funerare"	47 045,3	53 279,0	+6 233,7	+13,3
8	Î.M. "Grădina Zoologică"	32 409,8	32 553,0	+143,2	+0,4
9	Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	20 229,7	27 189,6	+6 959,9	+34,4
10	Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale"	25 709,4	25 349,3	-360,1	-1,4
11	Î.M. "Piața centrală"	21 219,3	19 941,8	-1 277,5	-6,0
12	Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	7 773,6	18 303,5	+10 529,9	+135,5
13	Î.M. Parcul "Dendrariu"	17 939,0	15 952,4	-1 986,6	-11,1
14	ÎM Centrul stomatologic municipal Chișinău	8 827,1	7 025,3	-1 801,8	-20,4
15	Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	3 542,6	4 366,9	+824,3	+23,3
16	Î.M. "Liftservice"	4 280,7	4 269,8	-10,9	-0,2
17	Î.M. "Primtrans"	2 710	3 299,3	+589,3	+21,7
18	Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	2 448,5	2 078,6	-369,9	-15,1
19	Î.M. de alimentație publică "Liceist"	1 136,8	1 167,1	+30,3	+2,7
20	Î.M. Centrul Național de Creație "Satul Moldovenesc Buciumul"	653,1	849,9	+196,8	+30,1
21	Î.M. "Infocom"	719,1	529	-190,1	-26,4
22	Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas"	482,9	486,9	+4,0	+0,8
23	Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	249,9	189,4	-60,5	-24,2
24	Î.M. Servicii locative sectorul Ciocana	20,7	137,1	116,4	+561,4
25	Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	95,9	132,7	36,8	+38,4
26	Î.M. Servicii locative sectorul Centru	23 325,3	61,3	-23 264,0	-99,7
27	Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	4,96	27,4	22,44	+452,4
28	Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	15,1	4,3	-10,8	-71,5
29	Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7	3,9	1,1	-2,8	-71,8
30	Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)	0	2 354	0	0
31	ÎM Supravegherea și Protecția Animalelor (2023)	0	1 560,4	0	0
32	Î.M. "Binefăcătorul"	0	0	0	0
33	Î.M. CCAD "Casa Limbii Române"	0	0	0	0
34	Î.M. Centrul Lingvistic	0	0	0	0
35	Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlăști	0	0	0	0

Cele mai mari valori ale mijloacelor fixe, în anul 2023, sunt înregistrate la Î.M. "Regia "Exdrupo" (1 409 401,0 mii lei, în descreștere cu 5917,5 mii lei față de anul 2022), Î.M. "Regia transport electric" (671 023,5 mii lei, cu 29 454,9 mii lei mai puțin față de anul 2022) și Î.M. "Parcul urban de autobuze" (305 704,9 mii lei, în descreștere cu 25 178,1 mii lei comparativ cu anul precedent).

Evidențiem că, 3 întreprinderi municipale au înregistrat la 31.12.2023 cele mai mari creșteri a mijloacelor fixe, față de anul precedent: + 103 165,3 mii lei Î.M. Regia „Autosalubritate” (+283,7%), + 34 082,7 mii lei Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi (+55,1%) și +10 529,9 mii lei Î.M. „Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă ” (+135,5%).

Totodată, este de menționat că, Î.M. "Binefăcătorul", Î.M. Casa Limbii Române

„Nichita Stănescu”, Î.M. Centrul Lingvistic și Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești nu dispun de careva mijloace fixe luate la evidența contabilă.

În ceea ce privește valoarea immobilizărilor corporale în curs de execuție, la 31.12.2023, acestea înregistrează o reducere cu 79 979,6 mii lei, comparativ cu 31.12.2022.

Ponderea cea mai mare a acestei categorii de active o deține Î.M. ”Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău”, unde, reieșind din domeniul de activitate a entității, 87,87% din active au constituit immobilizările corporale în curs de execuție în valoare de 713 737,7 mii lei.

Entitățile, fondate de Consiliul municipal Chișinău, gestionează un șir de imobile și terenuri, proprietate publică, în activitatea sa economică.

În conformitate cu datele analizate, la situația din 31.12.2023, 489 bunuri imobile, cu valoarea contabilă de 250 304,39 mii lei, din patrimoniul municipal se află în gestiunea întreprinderilor municipale, dintre care doar 210 (43%) au fost supuse înregistrării în Registrul bunurilor imobile. Restul obiectelor rămase, urmează a fi înregistrate în calitate de bunuri proprietate publică a municipiului Chișinău, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, de către conducătorii entităților economice din subordinea Consiliului Municipal Chișinău, care răspund de gestiunea bunurilor imobile menționate.

Ținem să atenționăm că, neînregistrarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile gestionate (clădiri, construcții speciale) de către entități reprezintă o încălcare a prevederilor art. 4 și 5 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

Astfel, la 31.12.2023, Î.M. gestionează o suprafață totală de 202 333,45 m.p. spații nelocuibile, dintre care, suprafața utilizată este de 179 874,81 m.p. iar suprafața transmisă în locațiune constituie 10 278,56 m.p. De asemenea, conform informațiilor prezentate, la finele anului 2023, entitățile menționate au gestionat 153,0301 ha teren municipal, aferent spațiilor nelocuibile în cauză.

Pe parcursul anului 2023, Î.M. au efectuat reparații capitale în bunurile imobile deținute în gestiune în valoare de 16 056,39 mii lei.

Analiza capitalului propriu

Patrimoniul net (capitalul propriu) al întreprinderilor municipale supuse analizei, la finele perioadei de gestiune a constituit 3 082 455,5 mii lei. Comparativ cu începutul perioadei de gestiune, se atestă o creștere a patrimoniului net cu 47 652,3 mii lei. Asupra mărimii capitalului propriu înregistrat la Î.M. în anul 2023, a influențat majorarea capitalului social și neînregistrat, care, în perioada monitorizată a constituit 2 592 130,0 mii lei, sau cu 125 958,1 mii lei mai mult față de 2022.

Tabelul nr.6

Indicatori	2022, mii lei	2023, mii lei	abateri, +/-, mii lei	abateri, %
Capital propriu	3 034 803,2	3 082 455,5	+47 652,3	+1,57
Capital social și neînregistrat	2 466 171,9	2 592 130,0	+125 958,1	+5,1

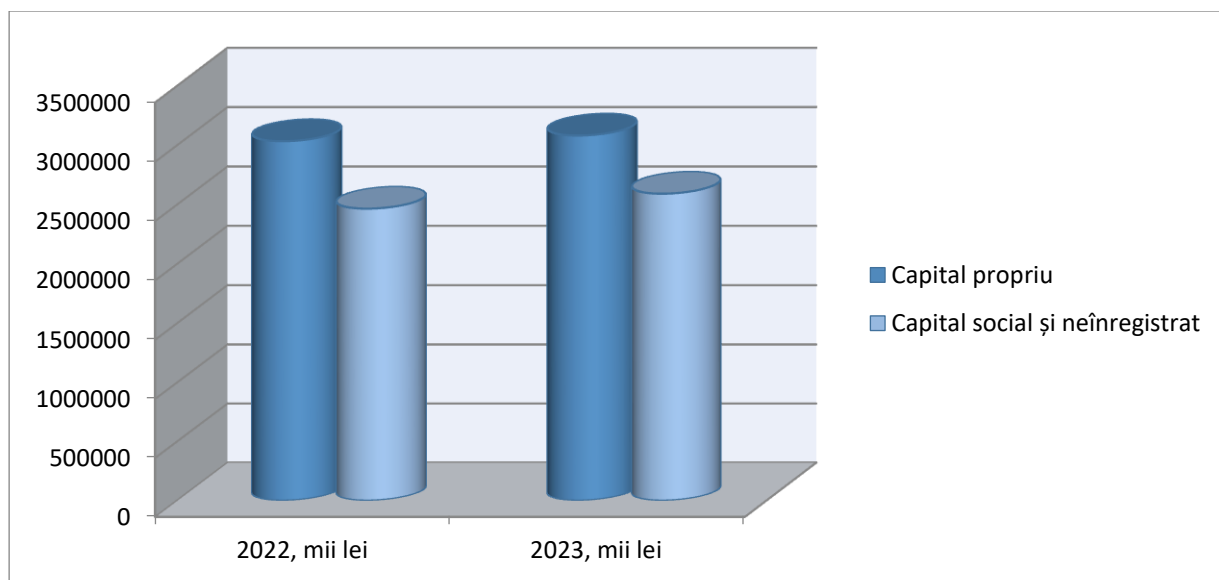

Fig. 2 Patrimoniul net al întreprinderilor municipale pentru anii 2022 și 2023

Din informația expusă în tabelul nr.7 constatăm că, la creșterea capitalului propriu al întreprinderilor municipale a influențat favorabil majorarea rezervelor din reevaluare cu 70 781,6 mii lei în anul 2023, cifrând suma de 83 458,1 mii lei, cât și majorarea capitalului social și neînregistrat cu 125 958,1 mii lei față de anul 2022.

Analiza structurii pasivelor întreprinderilor municipale în dinamică

Tabelul nr.7

Nr	Grupa de pasive	31.12.2022		31.12.2023		Abaterea	
		Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	%
1	Capital social și neînregistrat	2 466 171,9	53,65	2 592 130,0	54,6	+125 958,1	+5,11
2	Rezerve	46 696,4	1,02	45 802,7	0,96	-893,7	-1,91
3	Prime de capital	2 923,0	0,06	0	0	-2 923,0	-100,0
4	Profit (pierdere)	-160 613,2	-3,49	-213 453,8	-4,5	-52 840,6	-32,9
5	Rezerve din reevaluare	12 676,5	0,28	83 458,1	1,76	+70 781,6	+558,37
6	Alte elemente de capital propriu	666 948,6	14,5	574 518,5	12,11	-92 430,1	-13,86
<i>Total capital propriu</i>		<i>3 034 803,2</i>	<i>66,02</i>	<i>3 082 455,5</i>	<i>64,93</i>	<i>+47 652,3</i>	<i>+1,57</i>
1	Datorii pe termen lung	1 092 720,5	23,77	1 182 876,2	24,91	+90 155,7	+8,25
2	Datorii curente	454 441,1	9,89	469 308,9	9,89	+14 867,8	+3,27
<i>Total datorii</i>		<i>1 547 161,6</i>	<i>33,66</i>	<i>1 652 185,1</i>	<i>34,8</i>	<i>+105 023,5</i>	<i>+6,79</i>
<i>Provizioane</i>		<i>14 711,5</i>	<i>0,32</i>	<i>12 704,5</i>	<i>0,27</i>	<i>-2 007,0</i>	<i>-13,64</i>
Total pasive		4 596 676,3	100	4 747 345,1	100	150 668,8	+3,28

La rândul său, pierderile întreprinderilor municipale în anul 2023 s-au majorat cu 52 840,6 mii lei, comparativ cu anul 2022. Acest factor, evident a contribuit negativ asupra mărimii capitalului propriu al întreprinderilor municipale.

Se remarcă că, la finele anului 2023, comparativ cu începutul anului, a avut loc o majorare a capitalului propriu la 22 Î.M. sau la cca 62,9% din numărul întreprinderilor supuse analizei. Totodată, la 11 întreprinderi sau la 31,4% din numărul total al entităților monitorizate au fost înregistrate diminuări a capitalului propriu, iar 2 Î.M. (5,7%) și-au menținut valoarea capitalului propriu fără modificări.

Majorări semnificative a capitalului propriu s-au produs la următoarele întreprinderi:

Tabelul nr.8

Denumirea întreprinderii	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	8 863,9	77 105,0	68 241,1	+769,88
Î.M. Regia Autosalubritate	103 617,6	154 120,1	50 502,5	+48,74
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	423 272,0	430 931,1	7 659,1	+1,81
Î.M. "Piața centrală"	54 696,3	60 591,6	5 895,3	+10,78
Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	104 575,8	107 880,6	3 304,8	+3,16
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	36 718,8	39 209,0	2490,2	+6,78
Î.M. "Liftservice"	15 354,3	17 833,7	2 479,4	+16,15
Î.M. "Regia "Exdrupo"	1 412 972,8	1 415 443,9	2 471,1	+0,17
Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	4 194,7	5120,0	925,3	+22,06
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	35 502,6	36 287,8	785,2	+2,21

Cea mai mare pondere de majorare a capital propriu, în anul 2023, a fost înregistrată la Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă", unde, la 31.12.2023, aceasta a constituit 77 105,0 mii lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 769,88 % față de perioada precedentă.

Depășirea capitalului social și neînregistrat față de capitalul propriu la finele anului 2023 se înregistrează la 13 Î.M. sau la 37,1% din numărul entităților supuse analizei, față de 11 entități la finele anului 2022.

În același timp, la finele anului 2023, la 6 întreprinderi municipale activele nete (capitalul propriu) au atins valori negative, printre care:

Tabelul nr.9

Denumirea întreprinderii	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	-10 381,5	-12 004,0	-1 622,5
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" *		-5 002,9	-5 002,9
Î.M. Centrul Național de Creație "Satul Moldovenesc Buciumul"	88,7	-3 404,7	-3 493,4

Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești	-171,3	-171,3	0
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	35,9	-90,5	-126,4
Î.M. Casa Limbii Române „Nichita Stănescu”	-80,5	-61,5	19,0

*a fost fondată în anul 2023

Totodată, atenționăm asupra faptului că, **3 întreprinderi municipale** din cele vizate mai sus înregistrează capital propriu negativ mai mult de trei ani consecutivi (2019-2023): Î.M. ”Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău”, Î.M. Casa Limbii Române ”Nichita Stănescu”, Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești, iar, în conformitate cu prevederile art. 5, alin. (5) al Legii 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, **”Dacă, la expirarea a 3 ani consecutivi de administrare, valoarea activelor nete ale întreprinderii de stat/municipale va fi mai mică decât mărimea capitalului social, fondatorul va adopta una dintre următoarele hotărâri: reducerea capitalului social, respectând limita legală (nu mai mic de 5000,0 lei)/ transmiterea unor bunuri sau mijloace bănești în calitate de aport la capitalul social/ dizolvarea întreprinderii de stat/municipale, dacă activele nete sunt sub limita de 5000,0 lei.”**

Tabelul nr.10

Denumirea întreprinderii municipale	Mărimea capitalului propriu, mii lei				
	2019	2020	2021	2022	2023
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiul Chișinău	-2 748,00	-4 599,40	-6 978,20	-10 381,50	-12 004,00
Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești	-150,0	-146,4	-162,6	-171,3	-171,3
Î.M. Casa Limbii Române „Nichita Stănescu”	-16,9	-30,7	-23,7	-80,5	-61,5

Astfel, înregistrarea valorilor negative a capitalului propriu pe o perioadă îndelungată poate conduce la mai multe riscuri pentru o întreprindere, printre care cel mai mare este riscul întâmpinării dificultăților în achitarea cu furnizorii, achitarea plăților salariale și alte obligații, ceea ce ar putea conduce la proceduri de insolvență.

De asemenea, entitățile în cauză pot pierde oportunități de creștere și dezvoltare din cauza dificultăților financiare, ceea ce ar putea afecta competitivitatea acestora pe termen lung.

Pentru a evita aceste riscuri, este important a fi efectuată o gestionare financiară atentă de către administratorii întreprinderilor menționate, precum și se necesită a fi luate măsuri pentru corectarea situațiilor financiare a entităților, înainte ca problemele să devină critice. Consultarea unui expert financiar sau contabil poate fi utilă în această situație.

Situația este incertă cu activitatea Î.M. ”Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău”, rezultatele activității economico – financiare ale căreia, la finele anului 2023 a înregistrat pierdere – 1 622,5 mii lei.

La fel, menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 4, alin. (1) al Legii 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală *Capitalul social al întreprinderii de stat/municipale nu poate fi mai mic de 5000 de lei*. Dar la 3 întreprinderi capitalul social nu atinge 5000 lei: Î.M. Casa Limbii Române „Nichita Stănescu” – 1000 lei;

Î.M. Centrul Lingvistic – 1500 lei; Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal „Satiricus - Ion Luca Caragiale” – 4909 lei.

Analiza creanțelor și datoriilor Î.M. în anul 2023

În ceea ce privește creanțele întreprinderilor municipale, acestea, la finele anului 2023, au constituit 260 380,0 mii lei, înregistrând o descreștere cu **75 639,2** mii lei, comparativ cu anul precedent.

Creanțe pe termen lung sunt înregistrate la 3 întreprinderi municipale, Î.M. „Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău”- 2805,0 mii lei, fiind urmată de Î.M. „Liftservice” – 27,7 mii lei și de Î.M. Parcul "Dendrariu"- 22,6 mii lei. Acestea s-au redus cu 4,5 mii lei, față de anul 2022 și constituie doar 1,1% din totalul creanțelor.

La rândul său, mărimea creanțelor curente ale întreprinderilor în anul 2023 sunt de 238 712,1 mii lei, fiind cu 78 703,2 mii lei în descreștere în comparație cu anul precedent.

Structura creanțelor curente ale Î.M. în anul 2023 este reflectată în figura de mai jos.

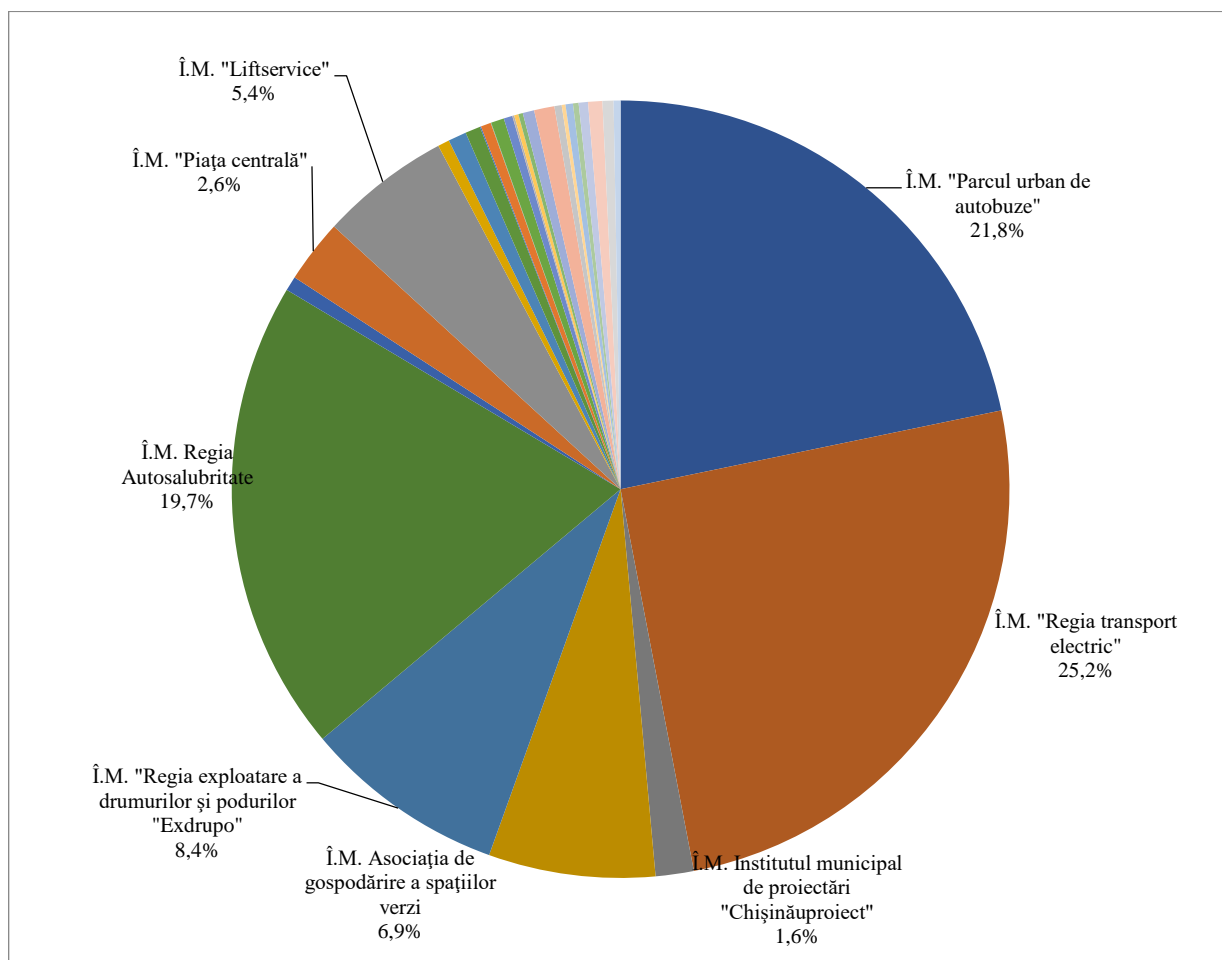

Fig. 3 Structura creanțelor curente ale Î.M. în anul 2023, %

Observăm că, din suma totală a creanțelor curente înregistrate de Î.M. la finele anului 2023, 25,2% constituie creanțele curente ale Î.M. „Regia transport electric", fiind urmată apoi de Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” cu 21,8%, Î.M. „Autosalubritate” cu 19,7%.

Creanțele curente totale ale întreprinderilor municipale în anul 2023 au constituit

238 712,1 mil lei, fiind în descreștere cu 78 703,2 mil lei față de anul 2022 și se constituie din:

Tabelul nr.11

Denumirea indicatorilor	2022, mii lei	2023, mii lei	abateri, +/-, mii lei	%
Creanțe comerciale	246 650,6	169 677,4	-76 973,2	-31,21
Creanțe ale părților afiliate curente	4 088,2	6 987,8	2 899,6	70,93
Creanțe ale bugetului	12 290,0	5 770,9	-6 519,1	-53,04
Creanțe ale personalului	1 002,9	895,8	-107,1	-10,68
Alte creanțe curente	49 415,4	50 363,2	947,8	1,92
Cheltuieli anticipate curente	3 968,2	5 017	1 048,8	26,43
Total creanțe curente	317 415,3	238 712,1	-78 703,2	-24,80

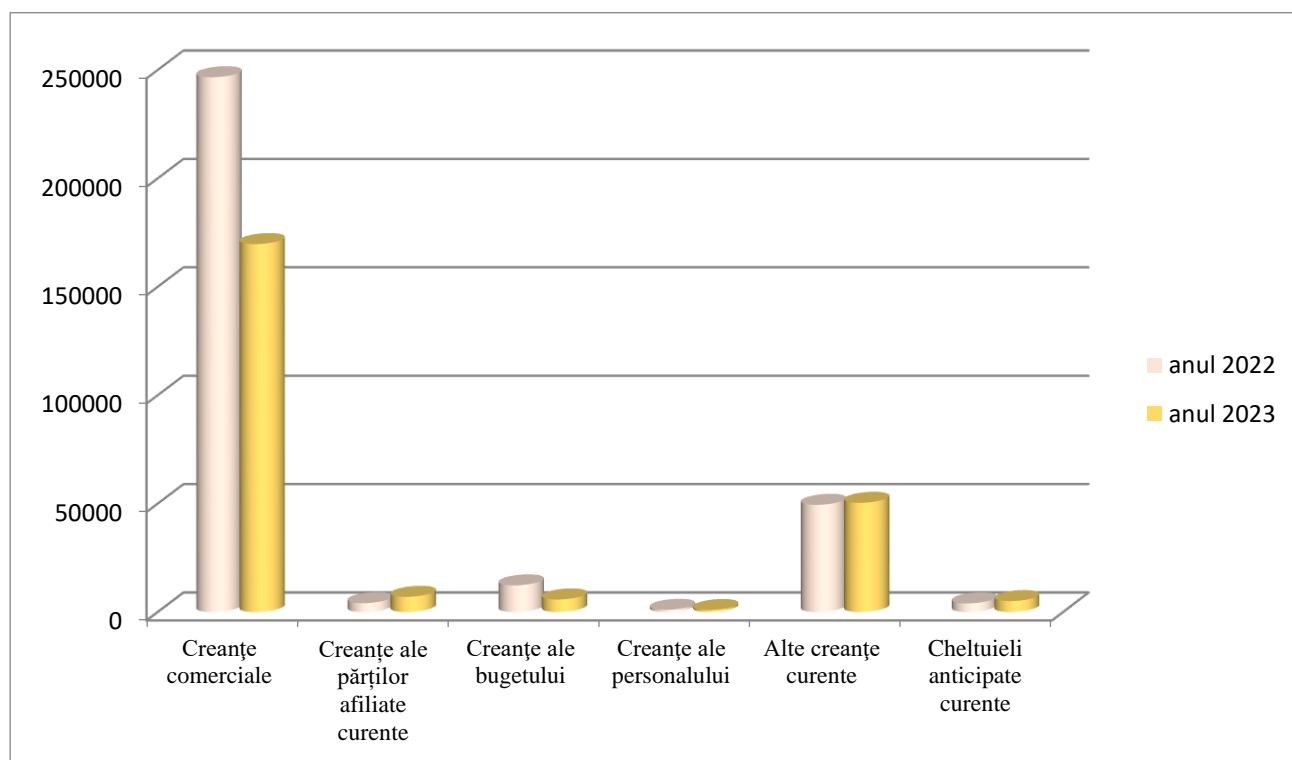

Fig. 4 Dinamica și structura creanțelor curente

Astfel, rata creanțelor în valoarea totală a activelor s-a redus cu 1,88%, comparativ cu anul 2022, și constituie 5,03% la finele anului 2023. La rândul său, rata creanțelor curente în valoarea activelor circulante s-a redus la fel pentru anul 2023, și constituie 31,84%, față de 47,3% în anul 2022.

Durata medie de colectare a creanțelor la 31.12.2023 a constituit 42,5 zile, ceea ce indică faptul că clienții achită valoarea serviciilor prestate într-o perioadă mai mare de o lună. Este de menționat faptul că, cu cât termenul de recuperare a creanțelor este mai mic, cu atât întreprinderea evită deficitul de lichidități.

Perioada de colectare a creanțelor de pînă la 30 zile se înregistrează la 19 întreprinderi,

iar 16 întreprinderi înregistrează perioada de colectare a creanțelor mai mare de 30 zile.

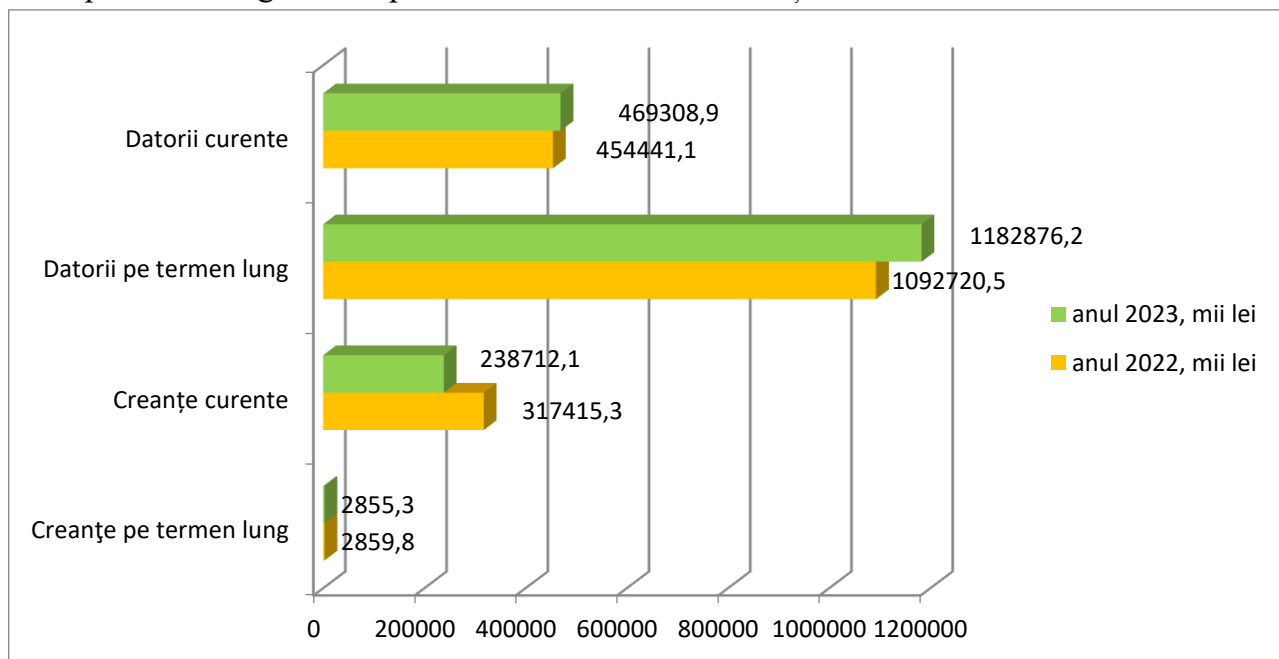

Fig. 5 Dinamica și structura creanțelor și datoriilor ale Î.M. în perioada anilor 2022-2023

Referitor la datoriile întreprinderilor municipale, la situația din 31.12.2023, valoarea acestora s-a majorat cu 105 023,5 mii lei față de anul precedent. Astfel, datoriile Î.M. în sumă totală de 1 652 185,1 mii lei la finele anului 2023, au fost constituite din: datorii pe termen lung în proporție de 71,6% sau 1 182 876,2 mii lei și din datorii curente - 28,4% sau 469 308,9 mii lei.

Cele mai mari datorii în anul 2023 din totalul întreprinderilor municipale au înregistrat:

Tabelul nr.12

Denumirea entității	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	853 152,90	846 162,0	-6 990,50	-0,82
Î.M. Regia Autosalubritate	75 282,70	203 756,80	+128 474,10	+170,66
Î.M. "Regia transport electric"	142 737,10	190 644,70	+47 907,60	+33,56
Î.M. "Regia "Exdrupo"	120 626,00	87 692,20	-32 933,80	-27,30
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	59 085,10	59 236,80	+151,70	+0,26
Î.M. "Infocom"	36 857,70	42 524,0	+5 666,30	+15,37

În anul 2023, atât datoriile pe termen lung, cât și datoriile curente au remarcat o majorare valorică, în raport cu începutul anului 2023 cu 90 155,7 mii lei și respectiv 14 867,8 mii lei ce se constituie din:

Tabelul nr.12

Denumirea indicatorilor	2022, mii lei	cota, %, 2022	2023, mii lei	cota, %, 2023	abateri, +/-, mii lei	abateri, %
Total datorii pe termen lung, inclusiv:	1 092 720,5	70,63	1 182 876,2	71,6	+90 155,7	+8,25
Credite bancare și împrumuturi pe termen lung	6 070,2	0,56	61 900,7	5,23	+55 830,5	+919,75
Avansuri primite pe termen lung	25 932,1	2,37	25 932,1	2,19	0	-
Venituri anticipate pe termen lung	46 398,5	4,25	45 910,9	3,88	-487,6	-1,05
Alte datorii pe termen lung	1 014 319,7	92,83	1 049 132,5	88,69	+34 812,8	+3,43
Total datorii curente, inclusiv:	454 441,1	29,37	469 308,9	28,4	+14 867,8	+3,27
Credite bancare și împrumuturi pe termen scurt	10 014,8	2,20	8 000,0	1,70	-2 014,8	-20,12
Datorii comerciale curente	164 481,1	36,19	102 058,8	21,75	-62 422,3	-37,95
Datorii față de personal	75 986,2	16,72	87 975,0	18,75	+11 988,8	+15,78
Datorii privind asigurările sociale și medicale	31 164,4	6,86	50 592,7	10,78	+19 428,3	+62,34
Datorii față de buget	31 153,9	6,86	56 377,0	12,01	+25 223,1	+80,96
Datorii față de proprietari	2 521,4	0,55	5 349,7	1,14	+2 828,3	+112,17
Venituri anticipate curente	44 935,6	9,89	46 577,3	9,92	+1 641,7	+3,65
Avansuri primite curente	5 407,6	1,19	4 584,0	0,98	-823,6	-15,23
Alte datorii curente	88 775,1	19,54	107 794,4	22,97	+19 019,3	+21,42
Total datorii	1 547 161,6		1 652 185,1		+105 023,5	+6,79

Astfel, datoriile pe termen lung, la finele anului 2023 au constituit 1 182 876,2 mii lei, înregistrând o creștere cu 90 155,7 mii lei sau cu 8,25% mai mult decât în perioada anului precedent și deținând cota de 71,6% din totalul datoriilor înregistrate la 31.12.2023.

De remarcat, de asemenea, că o parte semnificativă din datorii pe termen lung revine terenurilor Î.M. primite în gestiune economică și care, conform Standardelor Naționale de Contabilitate și Planului general de conturi contabile, se înregistrează la compartimentul „datorii pe termen lung”.

Cele mai mari creșteri și diminuări ale datoriilor pe termen lung le-au înregistrat următoarele întreprinderi:

Tabelul nr.13

№	Majorări ale datoriilor pe termen lung în anul 2023 comparativ cu anul 2022		№	Diminuări ale datoriilor pe termen lung în anul 2023 comparativ cu anul 2022	
	Denumirea entității	Valoarea majorării		Denumirea entității	Valoarea diminuării
1	Î.M. Regia „Autosalubritate”	+55 830,5	1	Î.M. Servicii locative sectorul Centru	- 25 675,8
2	Î.M. „Grădina Zoologică”	+35 479,4	2	Î.M. „Parcul urban de autobuze”	-7 840,2
3	Î.M. „Regia transport electric”	+13 579,9	3	Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	- 4 811,6

Pe parcursul anului monitorizat, Î.M. „Autosalubritate” a contractat credite bancare pe termen lung în valoare totală de 61 900,7 mii lei, cu 55 830,5 mii lei mai mult comparativ cu finele anului 2022.

Creșterea datoriilor pe termen lung la Î.M. „Grădina Zoologică” este ca urmare a evaluării costului terenului aflat în gestiunea economică a întreprinderii și luarea lui în evidența contabilă a întreprinderii.

Conform situațiilor financiare, Î.M. „Regia transport electric” la finele anului 2023 a înregistrat datoprii pe termen lung în sumă de 14 844,9 mii lei, ceea ce a dus la majorarea datoriilor cu 13 579,9 mii lei comparativ cu finele anului 2022. Suma de 14 844,9 mii lei reflectă datoria pentru procurarea a 43 troleibuze Solaris din Riga și Elveția, termenul de livrare fiind anul 2024. Ca urmare, datoria a fost achitată în luna ianuarie 2024.

Datoriile curente, la rândul său dețin cota de 28,4% din totalul datoriilor entităților, care în anul 2023 s-au majorat cu cca 14 867,8 mii lei (+3,27%) comparativ cu anul precedent și au constituit 469 308,9 mii lei. Din tabelul nr.12 observăm că, o descreștere semnificativă, cu cca 37,95% au înregistrat datoriile comerciale curente și creditele bancare/împrumuturile pe termen scurt cu 20,12% , care în structura datoriilor curente dețin cota de 21,75% și respectiv 1,7%, pe când alte datorii curente (cu cota de 22,07%) au înregistrat creștere cu 19 019,3 mii lei, datoriile față de personal (cu cota de 18,75%) – cu 11 988,8 mii lei.

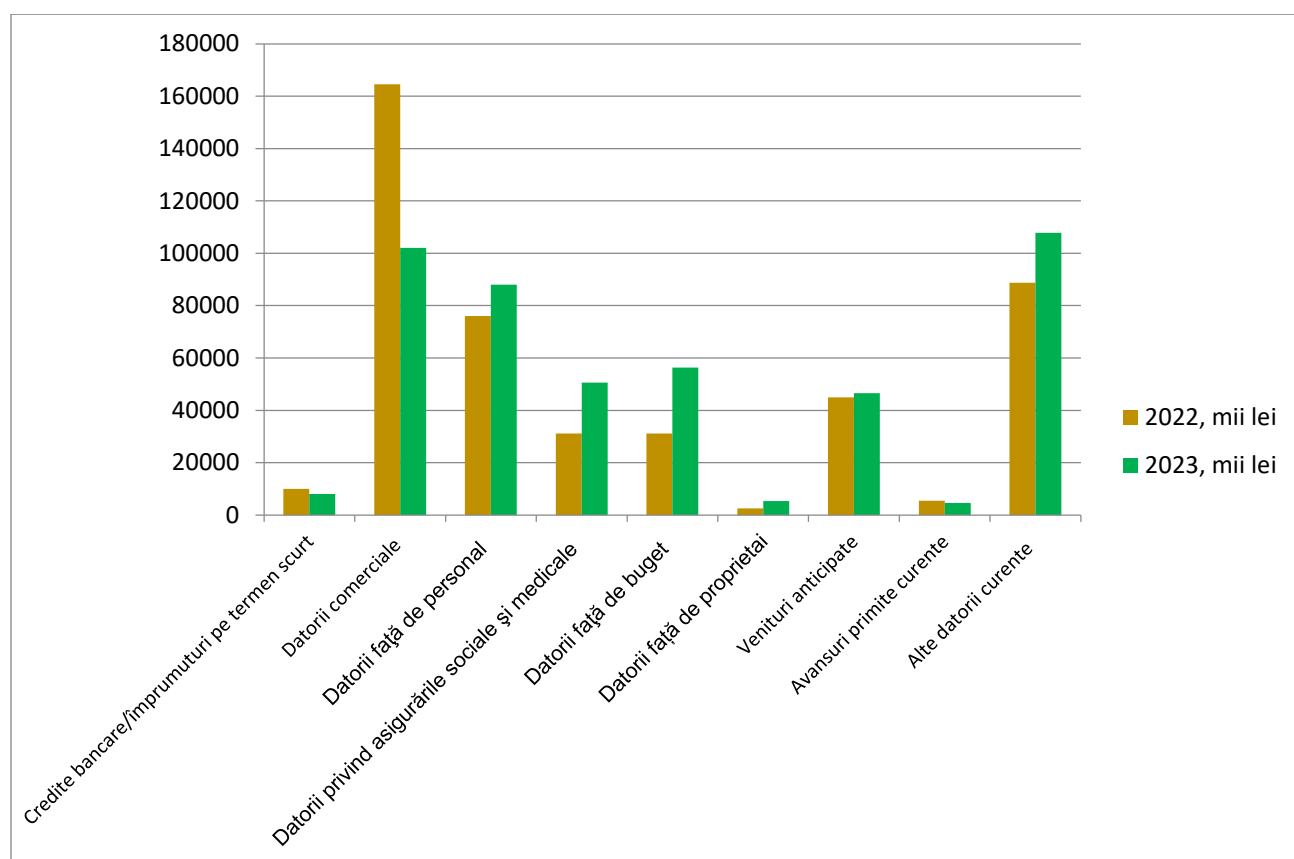

Fig. 6 Structura și dinamica datoriilor curente ale Î.M. în perioada anilor 2022-2023

În tabelul de mai jos, reflectăm entitățile supuse monitoringului, care, la 31.12.2023 au înregistrat majorări precum și micșorări considerabile a datoriilor curente, în raport cu situația din 31.12.2022.

№	Majorări ale datoriilor curente în anul 2023 comparativ cu anul 2022		№	Diminuări ale datoriilor curente în anul 2023 comparativ cu anul 2022	
	Denumirea entității	Valoarea majorării		Denumirea entității	Valoarea diminuării
1	Î.M. Regia „Autosalubritate”	72 643,6	1	Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	- 52 011,3
2	Î.M. „Regia transport electric”	34 327,7	2	Î.M. Regia „EXDRUPO”	- 32 933,8
3	Î.M. „Parcul urban de autobuze”	7 991,9	3	Î.M. Rețele electrice de iluminat „LUMTEH”	- 20 472,0
4	Î.M. „Infocom”	5 666,3	4	Î.M. „Grădina Zoologică”	- 3 731,8
5	Î.M. „Combinatul Servicii Funerare”	1 663,0	5	Î.M. Institutul municipal de proiectări „Chișinăuproiect”	- 2 326,5
6	Î.M. de alimentație publică „Liceist”	1 027,7	6	Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	-2 178,9
7	Î.M. Centrul stomatologic municipal Chișinău	919,3	7	Î.M. „Liftservice”	-1 771,3
8	Î.M. Teatrul municipal de păpuși „Guguță”	668,8	8	Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești	-703,1
9	Î.M. „Primtrans”	436,3	9	Î.M. de alimentație publică „Bucuria-EL”	-551
10	Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	243,2	10	Î.M. „Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă”	-458,7

Conform situației la 31.12.2023, Î.M. Regia „Autosalubritate” a înregistrat o majorare a datoriilor curente cu 72 643,6 mii lei. Ponderea semnificativă în valoarea majorării reprezintă „datoriile comerciale” (+49 591,2 mii lei) și datoriile față de buget (+19 093,9 mii lei).

Conform situațiilor financiare ale Î.M. „Regia transport electric”, ponderea semnificativă în totalul datoriilor curente reprezintă „alte datorii curente” (+13 610,8 mii lei), ce include: valoarea abonamentelor în circulație și energia electrică aferentă lunii decembrie 2023; datoriile față de personal, datoriile față de buget, datoriile privind asigurările sociale și medicale, care sunt datorii curente, formate în luna decembrie și achitate în ianuarie-februarie 2024.

La Î.M. „Parcul urban de autobuze” ponderea semnificativă în valoarea majorării datoriilor curente reprezintă „datorii față de proprietari” (+2 844,9 mii lei), ce include costul unui autobuz marca Solaris Urbino, care a fost livrat în luna ianuarie 2024 din Suedia. În rest, sunt datoriile față de personal, datoriile față de buget, datoriile privind asigurările sociale și medicale, care sunt datorii curente, formate în luna decembrie și achitate în ianuarie 2024. Întreprinderea nu înregistrează datorii cu termen expirat.

Cota datoriilor față de bugetul public național ale întreprinderilor municipale la situația din 31.12.2023, în suma totală a datoriilor curente, a constituit 12,01 % și se cifrează la 56 377,0 mii lei, cu 25 223,1 mii lei mai mult, comparativ cu anul precedent, iar suma datoriilor privind asigurările sociale și medicale a constituit 10,78% - 50 592,7 mii lei - înregistrând o creștere cu 19 428,3 mii lei față de anul 2022.

Analizând datele din situațiile financiare ale entităților supuse monitorizării, evidențiem

că, la finele anului 2023, cele mai mari datorii față de buget și datoriile privind asigurările sociale și medicale sunt înregistrate la:

Tabelul nr.15

Denumirea entității	Datorii față de buget, mii lei			Denumirea entității	Datorii privind asigurările sociale și medicale, mii lei		
	2022	2023	abateri, +/-		2022	2023	abateri, +/-
Î.M. Regia Autosalubritate	5 519,5	24 613,4	+19 093,9	Î.M. "Regia transport electric"	10 245,3	27 123,2	+16 877,9
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	9 089,9	12 298,5	+3 208,6	Î.M. "Parcul urban de autobuze"	3 703,4	5 302,8	+1 599,4
Î.M. "Regia transport electric"	2 702,3	10 224,6	+7 522,3	Î.M. Regia Autosalubritate	2 686,8	3 779,5	+1 092,7

Totodată, menționăm că la situația din 31.12.2023 5 întreprinderi municipale nu înregistrau datorii față de buget (Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh", Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas", Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC", Î.M. Centrul Lingvistic, Î.M. "Liftservice") și 6 întreprinderi nu înregistrau datorii privind asigurările sociale și medicale (Î.M."Primtrans", Î.M. Parcul "Dendrariu", Î.M. Centrul Lingvistic, ÎM Supravegherea și Protecția Animalelor, Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas", Î.M. "Grădina Zoologică"), achitând anticipat datoriile pentru luna decembrie.

Majorările datoriilor salariale în cadrul întreprinderilor municipale, majorările datoriilor față de buget, majorările datoriilor privind asigurările sociale și medicale au fost condiționate în mare parte de modificarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real, care, începând cu 1 ianuarie 2023 a fost stabilit în mărime de 4000 lei pe lună, cu cca 14% mai mult în raport cu anul 2022.

Cota datoriilor față de personal ale întreprinderilor municipale la situația din 31.12.2023, în suma totală a datoriilor curente, a constituit 18,75 % și se cifrează la 87 975,0 mii lei, cu cca 15,78% mai mult, comparativ cu anul precedent.

În rezultatul analizei situațiilor financiare, s-a constatat că, la finele anului 2023 la 6 Î.M. sau 17,1% din totalul Î.M. monitorizate, datoriile curente depășesc activele circulante:

Tabelul nr.16

Denumirea entității	Datorii curente, 2023, mii lei	Active circulante, 2023, mii lei	+/-, mii lei
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	32 137,4	3 247,00	-28 890,40
Î.M. „Regia transport electric"	175 799,8	148 534,40	-27 265,40
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	1 913,4	1 761,60	-151,80
Î.M. Casa Limbii Române „Nichita Stănescu"	85,0	23,50	-61,50
Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești	127,2	87,90	-39,30
Î.M. "Binefăcătorul"	135,7	125,40	-10,30

Acest fapt, ar putea conduce la dificultăți în activitatea entităților, în cazul în care această situație rămâne neschimbată. În acest sens, este necesară implementarea unor măsuri

concentrate pentru a reduce datoriile curente, inclusiv prin reeșalonarea acestora, și pentru a stimula activitatea întreprinderilor. Aceste măsuri pot include încheierea de noi contracte, atragerea de clienți noi și alte inițiative care vor contribui la îmbunătățirea performanțelor entităților fondate de CMC.

Cu referire la mărimea provizioanelor înregistrată la Î.M. monitorizate, la finele anului 2023, valoarea acestora s-a diminuat cu 2 007,0 mii lei, în comparație cu începutul anului 2023. Astfel, la 31.12.2023, mărimea provizioanelor întreprinderilor municipale a fost de 12 704,5 mii lei.

Analizând situația la finele anului 2023, s-a constatat că 5 întreprinderi municipale, fondate de CMC, din cele 35 analizate, au înregistrat provizioane cu 2 întreprinderi mai mult decât la finele anului 2022:

- Î.M. Regia „Autosalubritate” – 7 794,1 mii lei;
- Î.M. „Piața Centrală” – 1 952,4 mii lei;
- Î.M. de alimentație publică „Liceist” – 2 356,0 mii lei;
- Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești – 132,0 mii lei;
- Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău – 469,9 mii lei.

Aceste provizioane au fost constituite pentru acoperirea unor datorii ale entității către personal, cum ar fi concediile de odihnă, pensiile și recompensele pentru rezultatele anuale, precum și pentru alte plăți în conformitate cu contractele colective și individuale de muncă. De asemenea, s-au constituit provizioane pentru garanții acordate clienților/cumpărătorilor, care acoperă cheltuielile de reparații și serviciile în perioada de garanție a bunurilor vândute, precum și pentru returnări și reduceri de preț la bunurile vândute și alte garanții stipulate în contractele încheiate cu clienții/cumpărătorii. Provizioanele pot fi folosite, de asemenea, pentru impozite, inclusiv diferențe de impozite rezultate din controale neterminate, impozite aflate în litigiu în instanțele judecătorești și alte situații care pot genera datorii fiscale, inclusiv penalități și amenzi. Toate aceste măsuri au scopul de a aduce plus valoare activității întreprinderilor fondate de CMC.

Analiza productivității muncii în cadrul Î.M.

În rezultatul generalizării informației prezentate de întreprinderile municipale supuse analizei, în anul 2023 în cadrul întreprinderilor numărul mediu scriptic al angajaților a constituit 7154 persoane, în creștere față de anul precedent cu 344 persoane (+5,05%).

Tabelul nr.17

Indicatori	2022	2023	Abateri, +/-	Abateri, +/-, %
Numărul mediu scriptic al angajaților, pers.	6 810	7 154	+344	+5,05
Salariul mediu lunar, lei	9 705,1	11 706,3	+2 001,2	+20,62
Maximum pe salariul mediu lunar, lei	18 201,0	26 468,0	+8 267,0	+45,42
Minimum pe salariu mediu lunar, lei	3 318,0	5 054,0	+1 736,0	+52,32
Salariul mediu pe economie, conform datelor BNS	10 529,0	12 354,0	+1 825,0	+17,33
Cifra de afaceri, mii lei	2 126 270,1	2 526 498,2	+400 228,1	+18,82
Productivitatea muncii, mii lei/pers	312,2	353,2	+40,9	+13,10

Salariul mediu al unui angajat, în conformitate cu datele obținute, în cadrul

întreprinderilor municipale în anul 2023 a constituit 11 706,3 lei și s-a majorat față de anul precedent cu 2 001,2 mii lei sau cu cca 21,0%.

Cele mai înalte salarii pe Î.M., care au depășit salariul mediu pe economie, în anul 2023 le înregistrează următoarele întreprinderi:

Tabelul nr.18

Denumirea entității	2022, lei	2023, lei	Abateri, +/-, lei	Abateri, +/-, %
Î.M. Regia Autosalubritate	18 201,0	26 468,0	+8 267,0	+45,4
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	13 207,0	17 243,0	+4 036,0	+30,6
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	13 061,0	16 204,0	+3 143,0	+24,1
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	12 683,0	15 704,0	+3 021,0	+23,8
Î.M. "Liftservice"	12 233,0	15 556,0	+3 323,0	+27,2
Î.M. "Infocom"	13 234,0	15 488,0	+2 254,0	+17,0
Î.M. "Regia transport electric"	12 929,0	15 065,0	+2 136,0	+16,5
Î.M. "Grădina Zoologică"	12 815,0	14 989,0	+2 174,0	+17,0
Î.M. "Regia exploatare a drumurilor și podurilor "Exdrupo"	13 551,0	14 903,0	+1 352,0	+10,0
Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	11 897,0	14 262,0	+2 365,0	+19,9
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	11 510,0	14 120,0	+2 610,0	+22,7
Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	10 629,0	14 093,0	+3 464,0	+32,6
Î.M. Centrul Național de Creație "Satul Moldovenesc Buciumul"	5 861,0	13 640,0	+7 779,0	+132,7
Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	11 838,0	12 938,0	+1 100,0	+9,3
Î.M. "Piața centrală"	11 420,0	12 781,0	+1 361,0	+11,9
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	12 853,0	12 738,0	-115,0	-0,9

La 18 entități din cele 34 monitorizate, sau cca 53%, salariul mediu pe întreprindere depășește mărimea salariului mediu total pentru anul 2023 în mărime de 11 706,3 mii lei.

Majorările salariale în cadrul întreprinderilor municipale au fost condiționate în mare parte de modificarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real, care, începând cu 1 ianuarie 2023 a fost stabilit în mărime de 4 000 lei pe lună, cu 500 lei mai mult în raport cu anul 2022. Remunerarea adecvată a angajaților contribuie la motivarea acestora să depună eforturi suplimentare și să ofere o calitate superioară a muncii, fapt care va conduce la o creștere a productivității și a performanței în ansamblu.

Cele mai mici salarii medii lunare se înregistrează la următoarele întreprinderi:

Tabelul nr.19

Denumirea entității	2022, lei	2023, lei	Abateri, +/-, lei	Abateri, +/-, %
Î.M. CCAD "Casa Limbii Române"	4 755,0	5 054,0	+299,0	+6,3
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	4 675,0	5 730,0	+1 055,0	+22,6
Î.M. "Binefăcătorul"	3 318,0	5 923,0	+2 605,0	+78,5
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	5 065,0	6 004,0	+939,0	+18,5
Î.M. Centrul Lingvistic	6 227,0	6 017,0	-210,0	-3,4

Analizând informațiile din tabelul nr. 17 observăm o creștere în dinamică a

productivității muncii în cadrul Î.M. cu 13,1% în decurs la 1 an.

Astfel, dacă în anul 2022 productivitatea muncii a entităților vizate constituia 312,2 mii lei/angajat, atunci în anul 2023 se înregistrează o creștere cu 40,9 lei, productivitatea muncii constituind 353,2 mii lei/angajat. Acest fapt influențează favorabil în ceea ce privește competitivitatea, performanța și satisfacția financiară în cadrul Î.M.

Numai 8 întreprinderi sau cca 23% din întreprinderile monitorizate au înregistrat descreștere a productivității muncii: la 6 întreprinderi descreșterea este condiționată de micșorarea cifrei de afaceri comparativ cu anul 2022; la 2 întreprinderi creșterea numărului angajaților (+60% și +36%) a dus la scăderea productivității muncii.

Analiza indicatorilor de rezultat

Venitul obținut de întreprinderile municipale active economic în anul 2023 este de 2 687 198,4 mii lei, fiind în creștere cu 436 444,7 mii lei față de anul 2022.

Tabelul nr.20

Indicatori	2022, mii lei	cota, %	2023, mii lei	cota, %	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
TOTAL venituri:	2 250 753,7	100	2 687 198,4	100	+436 444,7	+19,39
Venituri din vânzări	2 126 270,1	94,47	2 526 498,2	94,02	+400 228,1	+18,82
Alte venituri din activitatea operațională	43 476,3	1,93	74 618,2	2,78	+31 141,9	+71,63
Venituri financiare	78 901,3	3,51	83 163,0	3,09	+4 261,7	+5,40
Venituri cu active imobilizate și excepționale	2 106,0	0,09	2 919,0	0,11	+813,0	+38,60
TOTAL cheltuieli:	2 216 612,6	100	2 659 367,7	100	442 755,1	+19,97
Costul vânzărilor	1 828 310,1	82,48	2 172 836,5	81,71	+344 526,4	+18,84
Cheltuieli de distribuție	32 492,7	1,47	36 290,9	1,36	+3 798,2	+11,69
Cheltuieli administrative	248 874,5	11,23	317 106,9	11,92	+68 232,4	+27,42
Alte cheltuieli din activitatea operațională	41 308,3	1,86	66 184,4	2,49	+24 876,1	+60,22
Cheltuieli financiare	56 422,2	2,55	55 516,7	2,09	-905,5	-1,60
Cheltuieli cu active mobilizate și excepționale	1 739,1	0,08	1 735,7	0,06	-3,4	-0,20
Profit (pierdere) până la impozitare	41 606,8		37 527,3		-4 079,5	-9,80
Cheltuieli privind impozitul pe venit	7 465,7	0,34	9 696,6	0,36	+2 230,9	+29,88
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	34 141,1		27 830,7		-6 310,4	-18,48

Conform datelor prezentate în structura veniturilor, din tabelul nr.20, observăm că toate tipurile de venituri în anul 2023 au înregistrat creștere.

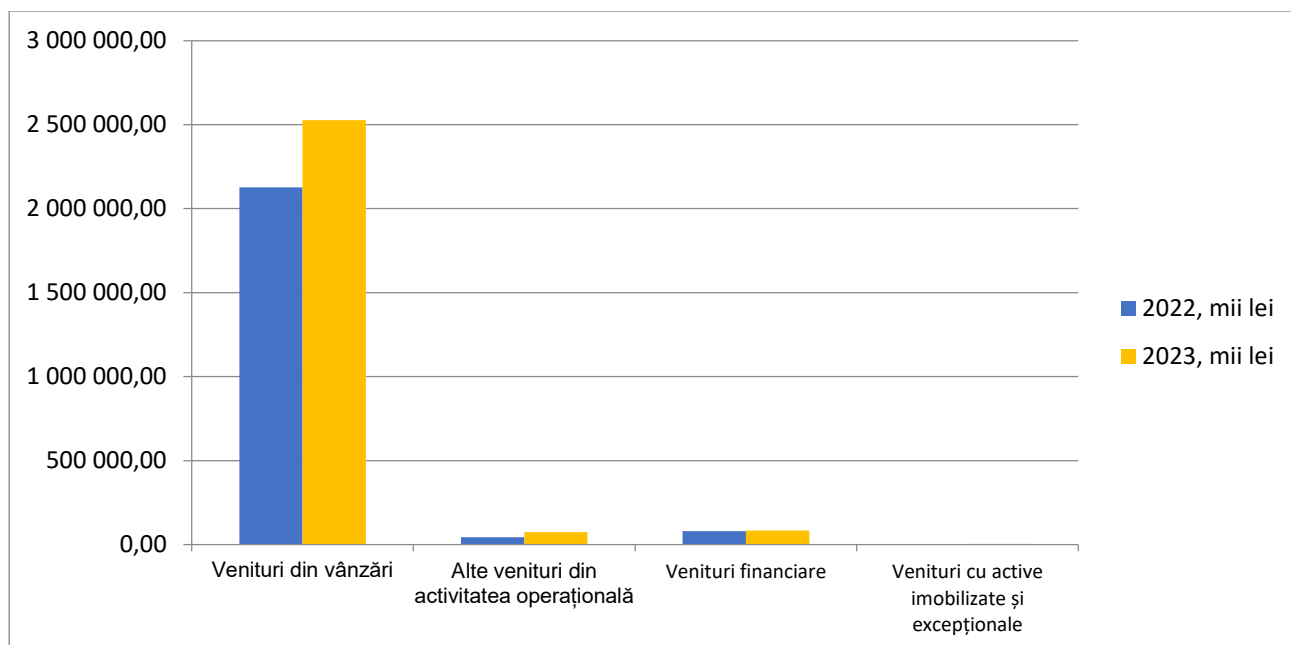

Fig. 7 Structura și dinamica veniturilor din vânzări în perioada anilor 2022-2023

În anul 2023, veniturile din vânzări, care dețin ponderea de 94,02% în structura veniturilor Î.M. au înregistrat o majorare cu 400 228,1 mii lei (+18,82%) comparativ cu perioada precedentă.

Analizând rezultatele economice pentru anul 2023, observăm că toate domeniile au înregistrat majorare a veniturilor din vânzări, dar analizând rezultatele pe Î.M. individual, constatăm că, 26 de întreprinderi sau cca 74% din totalul entităților analizate, au înregistrat în anul 2023 majorări a veniturilor din vânzări față de anul 2023.

Majorări semnificative a venitului din vânzări, au înregistrat următoarele întreprinderi municipale:

Tabelul nr.21

Denumirea entității	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
Î.M. „Regia transport electric”	634 269,2	779 832,6	+145 563,4	+22,95
Î.M. „Regia Autosalubritate	208 528,9	274 865,9	+66 337,0	+31,81
Î.M. „Parcul urban de autobuze”	357 563,8	393 729,4	+36 165,6	+10,11
Î.M. „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”	120 427,9	145 629,3	+25 201,4	+20,93
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	132 551,3	148 019,3	+15 468,0	+11,67
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	32 347,8	46 524,8	+14 177,0	+43,83
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	61 892,4	74 234,5	+12 342,1	+19,94
Î.M. "Liftservice"	40 868,1	50 958,5	+10 090,4	+24,69
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	38 812,0	46 098,9	+7 286,9	+18,77
Î.M. Centrul stomatologic municipal Chișinău	35 295,3	42 497,4	+7 202,1	+20,41

În anul 2022, în conformitate cu Decizia CMC 6/1 din 13.06.2022 cu privire la modificarea metodologiei de calcul a tarifului de călătorie în transportul public, a fost stabilit costul unei călătorii de 6 lei la ambele categorii de transport public (troleibuz, autobuz), de asemenea fiind introduse noi tipuri de abonamente.

De asemenea, înnoirea parcului rulant, creșterea comodității transportului, majorarea numărului de troleibuze /autobuze, acordarea gratuităților și facilităților unor categorii de pasageri, precum și implementarea benzilor dedicate pentru transportul public în municipiul Chișinău, a contribuit la sporirea atractivității pentru locuitori a transportului public, încurajându-i să se deplaseze cu autobuze sau troleibuze, în locul mașinilor personale.

Odată cu aprobarea noii metodologii de calcul a fost extinsă tipologia abonamentelor, care a dus la creșterea numărului de abonamente realizate de către Î.M. „Regia transport electric”. Dacă în anul 2022 s-au realizat cca 430 mii abonamente în valoare de 66 500,0 mii lei, în anul 2023 întreprinderea a realizat 519,5 mii abonamente în valoare de 123 300,0 mii lei, astfel numărul abonamentelor realizate a crescut în anul 2023 de cca 1,2 ori, iar valoarea lor de cca 1,8 ori. La fel, în anul 2023 a crescut și venitul obținut de la realizarea biletelor cu 17 089,1 mii lei comparativ cu perioada anului 2022. Dacă în anul 2022 Î.M. "Regia transport electric" a transportat 146,6 mil pasageri, în anul 2023 au fost transportați 167,7 mil și cursele efectuate au înregistrat 21,5 mil km parcurși.

Î.M. Regia "Autosalubritate" prestează servicii de transport și evacuare a deșeurilor, în anul 2023 a înregistrat venituri din vânzări în mărime de 274 865,9 mii lei, cu cca 32% mai mult, în raport cu anul precedent. Aceasta este cauzată de majorarea volumului deșeurilor evacuate - 1876,1 mii m³, precum și de ajustarea tarifelor pentru colectarea, transportarea și depozitarea deșeurilor din municipiul Chișinău, aprobate prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/2 din 21.06.2022, necesare pentru îmbunătățirea calității serviciului municipal de evacuare, transportare și depozitare a deșeurilor. Astfel, pentru o persoană fizică locatară la bloc, tariful a constituit 17,5 lei (9,25 lei în anul 2021), pentru o persoană fizică care locuiește în casă particulară la sol - 35 lei (18,5 lei în anul 2021), pentru agenții economici/entități din orașul Chișinău - 210 lei (fără TVA) pentru 1 m³ de deșeuri iar pentru serviciile prestate populației din orașul Chișinău - 105 lei (fără TVA) pentru 1 m³ de deșeuri.

Conform situațiilor financiare, în anul 2023 Î.M. "Parcul urban de autobuze" a înregistrat venituri din vânzări de 393 729,4 mii lei, cu cca 10% mai mult față de perioada precedentă. Creșterea veniturilor din vânzări este condiționată de creșterea numărului abonamentelor realizate, care în anul 2023 au atins cifra de 161 025, cu 74 153 abonamente (+85,4%) mai mult decât în anul 2022; creșterea volumului de pasageri, care a înregistrat 44 557,0 mii pasageri transportați, față de 29 482,7 mii pasageri în anul 2022 (+51,1%); adăgarea rutelor noi și majorarea curselor efectuate cu 19%, care au înregistrat un parcurs de 9 688,14 km, cu 513,46 mii km (+5,6%) mai mult decât în anul 2022.

Cele mai esențiale reduceri ale venitului din vânzări s-au înregistrat la:

Tabelul nr.22

Denumirea entității	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
Î.M. "Regia "Exdrupo"	205 652,1	163 287,4	-42 364,70	-20,60
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	26 813,10	15 120,60	-11 692,50	-43,61

Din venitul din vânzări al Î.M. Regia „EXDRUPO”, activitățile de bază a căreia sunt

„Lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor”, „Salubritatea străzilor, inclusiv în sezonul rece”, „Sistematizarea și securizarea circulației rutiere”, 99,9% sunt alocațiile bugetare care se alocă anual conform contractului privind delegarea de gestiune a serviciului public de întreținere și reabilitare a infrastructurii căilor de comunicație din mun.Chișinău încheiat între întreprindere și Direcția Generală Mobilitate Urbană. Reducerea venitului din vânzări a fost cauzată de reducerea volumului de lucrări (timp nefavorabil). Dar menționăm, că întreprinderea oricum a înregistrat un rezultat pozitiv - profit net în valoare de 2 656,8 mii lei.

Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect", având la baza activității de bază domeniul de elaborare a documentației de proiect, de urbanism și dat fiind faptul că, în anul 2023 a atestat o reducere semnificativă a volumului lucrărilor de proiectare/urbanism contractate, ca urmare a cauzat reducerea venitului din vânzări cu 43,61%, comparativ cu perioada anului 2022.

Trebuie să subliniem faptul că, diminuarea veniturilor din vânzări a întreprinderilor conduce la o diminuare a sumelor colectate ca taxă pe valoarea adăugată în cadrul bugetului de Stat, ceea ce poate genera un risc fiscal pentru bugetul public național.

De asemenea, scăderea veniturilor din vânzări poate crea numeroase riscuri pentru companii, cum ar fi:

- insuficiența lichidității: dacă veniturile scad semnificativ, companiile pot avea dificultăți în îndeplinirea obligațiilor financiare curente, cum ar fi plata furnizorilor, salariilor angajaților sau a altor cheltuieli operaționale. Acest lucru poate conduce la lipsa de lichidități și chiar la insolvență, dacă nu se iau măsuri corespunzătoare de ajustare a cheltuielilor sau de creștere a veniturilor;

- reducerea profitabilității și competitivității: scăderea veniturilor poate duce la o scădere semnificativă a profitului, ceea ce va afecta capacitatea companiei de a investi în dezvoltare și inovație. De asemenea, aceasta poate submina competitivitatea în industria în care activează, ceea ce poate duce la pierderea de clienți și cota de piață.

- reducerea capacității de îndeplinire a obligațiilor financiare: scăderea veniturilor poate pune presiune pe capacitatea companiilor de a-și onora împrumuturile și datoriile. În cazul în care compania are datorii mari sau împrumuturi contractate pe termen lung, scăderea veniturilor poate duce la dificultăți în efectuarea plăților, iar neîndeplinirea obligațiilor financiare poate afecta reputația companiei și relațiile cu creditorii, conducând la noi probleme financiare.

Aceste riscuri pot avea un impact semnificativ asupra sănătății financiare și a stabilității unei companii, motiv pentru care este esențial ca acestea să-și dezvolte strategii de gestionare a riscurilor și să fie pregătite pentru perioade dificile.

La capitolul cheltuieli, în anul 2023, întreprinderile municipale au înregistrat total cheltuieli în valoare de 2 659 367,7 mii lei, reprezentând o creștere de 442 755,1 mii lei față de anul precedent.

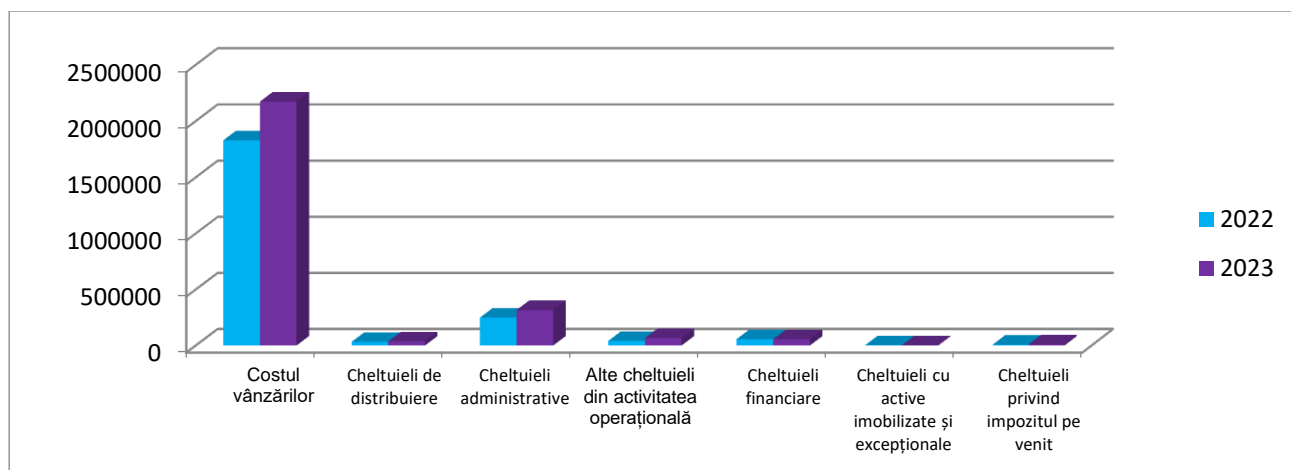

Fig. 8 Structura și dinamica cheltuielilor în perioada anilor 2022-2023

Conform datelor prezentate în *tabelul nr.20*, în structura cheltuielilor ponderile prioritare sunt deținute de costul vânzărilor 81,71%, cheltuielile administrative 11,92 %, care în anul 2023 au înregistrat o majorare cu 18,84% și 27,42% față de anul 2022.

Astfel, cele mai mari majorări în anul 2023 a cheltuielilor ale Î.M. au fost înregistrate la categoria ”altor cheltuieli din activitatea operațională” (2,49%), care s-au majorat cu 60,22% sau 24 876,1 mii lei, comparativ cu anul 2022. Cheltuielile de distribuere (1,36%) s-au majorat față de 2022 cu 11,69 % sau 3 798,2 mii lei. O diminuare nesemnificativă au înregistrat cheltuielile financiare (2,09%) și cheltuielile cu activele imobilizate (0,06%) cu 1,6% și respectiv 0,2%.

În ceea ce privește cheltuielile privind impozitul pe venit (0,36%) înregistrate în perioada monitorizată la Î.M., acestea s-au majorat comparativ cu anul 2022 și au înregistrat valoarea de 9 696,6 mii lei, sau cu 2 230,9 mii lei mai mult față de anul precedent (+29,88%).

În mare parte, creșterea cheltuielilor a fost cauzată preponderent de majorarea cheltuielilor pentru retribuirea muncii în contextul modificării cadrului legal privind salariul minim pe țară, majorarea costurilor pentru energia electrică, energia termică, gaze naturale, scumpirea pieselor de schimb, ș.a

Conform datelor din situațiile financiare, rezultatul financiar al întreprinderilor municipale analizate la finele anului 2023 este următorul:

Tabelul nr.23

Indicatori	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
Profit brut (pierdere brută)	297 960,0	353 661,7	+55 701,7	+18,69
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	18 760,8	8 697,7	-10 063,1	-53,64
Profit (pierdere) până la impozitare	41 606,8	37 527,3	-4 079,5	-9,80
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	34 141,1	27 830,7	-6 310,4	-18,48

Analizând datele *tabelului nr.23* observăm că, numai profitul brut a înregistrat o creștere în anul 2023, cu cca 19%, iar totalul profitului net înregistrat de către întreprinderile municipale în anul 2023 este de 27 830,7 mii lei, reprezentând o reducere de 6 310,4 mii lei în comparație cu anul precedent.

În anul 2023, toate cele 35 Î.M. supuse monitorizării, au desfășurat activitate economică, rezultatul exercițiului financiar conform domeniilor de activitate este prezentat în tabelul de mai jos:

Tabelul nr.24

domeniul de activitate	numărul Î.M. supuse analizei	au activat cu profit			au activat cu pierderi			au activat cu rezultat financiar nul		
		numărul Î.M.	%	suma, mii lei	numărul Î.M.	%	suma, mii lei	numărul Î.M.	%	suma, mii lei
Transport de pasageri	2				2	100	-37 310,5			
Alimentație publică	4	4	100	2733,4						
Cultură	3				3	100	-3806,2			
Locativ – comunală	7	4	57,1	1012,2	2	28,6	-109,1	1	14,3	0
Lucrări și servicii	18	11	61,1	72565,4	7	38,9	-7300,1			
Medico-sanitară	1	1	100	45,6						
TOTAL	35	20	57,1	76 356,6	14	40	-48 525,9	1	2,9	0

În cursul anului 2023, un total de 20 de entități (57,1%) au înregistrat profit net cu o valoare totală de 76 356,6 mii lei, dintre care, 7 entități sau cca 30% au raportat un profit net de peste 1 milion lei:

Tabelul nr.25

Denumirea entității	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
Î.M. Regia Autosalubritate	23 517,1	58 114,0	34 596,9	147,11
Î.M. "Piața centrală"	3 720,5	4 568,9	848,4	22,80
Î.M. "Regia "Exdrupo"	17 293,4	2 656,8	-14 636,6	-84,64
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	-1 614,0	2 528,7	4 142,7	-256,67
Î.M. "Liftservice"	1 765,4	2 479,3	713,9	40,44
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)		1 566,3*	1 566,3	0,0
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	1 189,3	1 330,3	141,0	11,86

Notă: * - întreprinderea a fost înregistrată în anul 2023

În același timp, pierderi din activitatea economico-financiară au înregistrat 14 entități sau 40 % din cele 35 entități monitorizate, în sumă totală de 48 525,9 mii lei, iar 5 dintre acestea, sau cca 35%, au înregistrat pierderi nete de peste 1 milion lei:

Tabelul nr.26

Denumirea entității	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
Î.M. "Regia transport electric"	-30 047,3	-21 559,6	+8 487,7	-28,25
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	13 061,2	-15 750,9	-28 812,1	-220,59
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	719,7	-3 781,3	-4 501,0	-625,40
Î.M.CNC "Satul Moldovenesc Buciumul"	-3 789,0	-3 554,7	+234,3	-6,18
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	-3 403,3	-1 622,5	1 780,8	-52,33

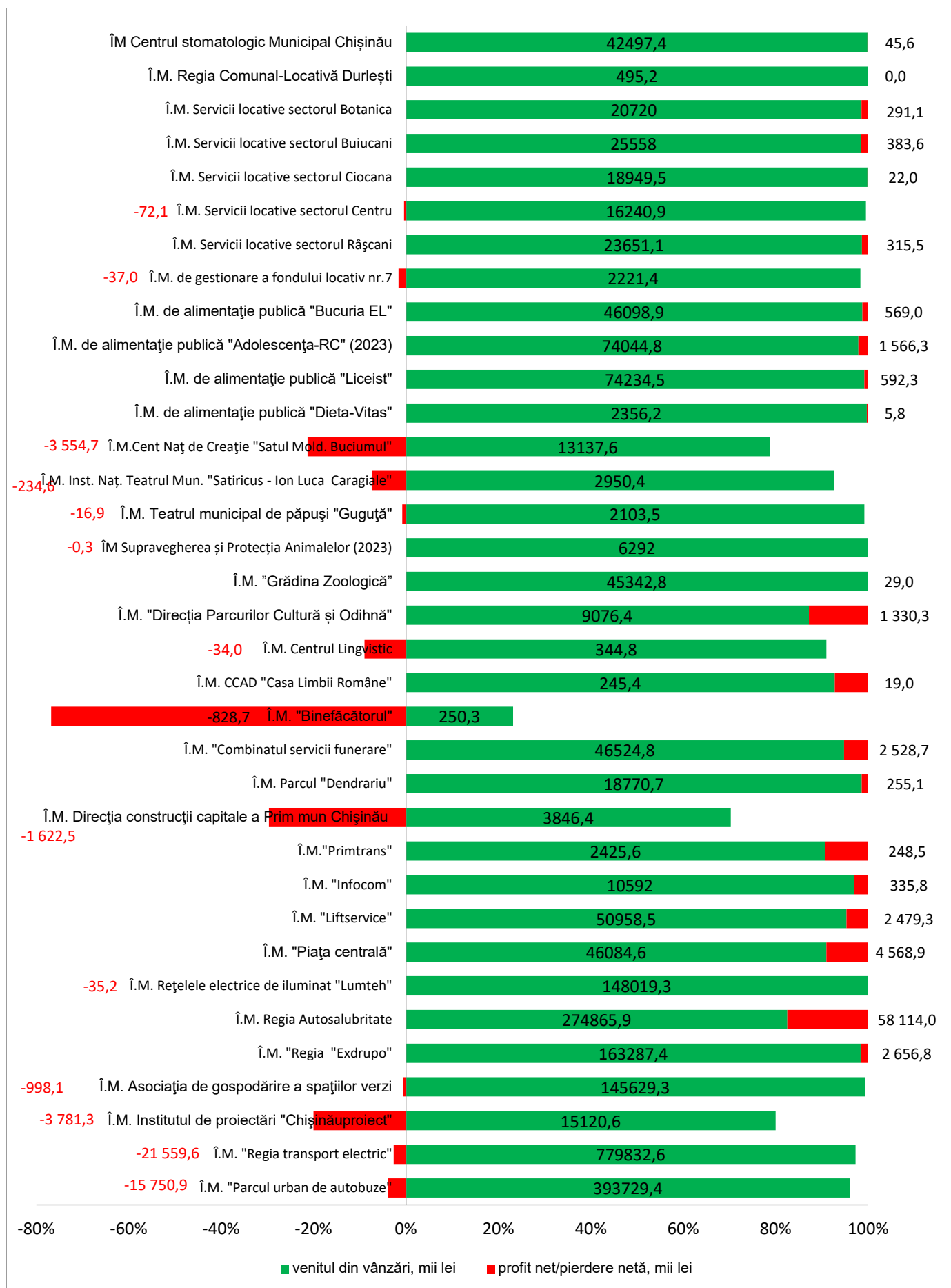

Fig. 9 Corelarea veniturii din vânzări și profitul/pierdere netă, încasat de către Î.M. în anul 2023

Înregistrarea pierderilor este cauzată de diverși factori, cum ar fi diminuarea volumului de servicii prestate, majorarea costurilor pentru energia electrică, energia termică, gaze naturale, majorarea cheltuielilor, în special a cheltuielilor pentru retribuirea muncii condiționate în mare parte de modificarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real, care, începând cu 1 ianuarie 2023 a fost majorat cu cca 14%. Ca urmare a majorării cheltuielilor pentru retribuirea muncii, s-au majorat cheltuielile privind asigurările sociale și medicale ș.a.

Pierdere netă înregistrată de Î.M. „Regia transport electric” este cauzată de următorii factori: cheltuielile pentru remunerarea angajaților, care s-au majorat din 01.01.2023, majorarea valorii tichetelor de masă cu 20 lei, ponderea cărora cumulativ cu contribuțiile de asigurări sociale constituie cca 63%; majorarea numărului de beneficiari de gratuități de la 10 067 mii pasageri la 53 960 mii pasageri, adică de 5 ori; costul unui vehicul/km aprobat pentru anul 2023 constituie 38 lei, însă în conformitate cu Decizia CMC nr.5/8 din 07.06.2023 a fost micșorat la 35 lei, iar diferența de 3 lei a contribuit la pierdere înregistrată.

Pierdere netă înregistrată de Î.M. "Parcul urban de autobuze" la fel este cauzată de majorarea cheltuielilor pentru remunerarea angajaților, majorarea valorii tichetelor de masă, majorarea numărului de beneficiari de gratuități, în conformitate cu Decizia CMC nr.5/8 din 07.06.2023 s-a micșorat costul unui vehicul/km cu 1,85 lei pentru lunile iunie - decembrie 2023, influențând la diminuarea finanțării, astfel suma ratată a finanțării a constituit – 10 856,70 mii lei.

Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect" în anul 2023 a înregistrat pierdere netă în mărime de 3 781,3 mii lei, fiind cauzată de micșorarea volumului de lucrări efectuat, care a redus veniturile din vânzări cu 11 692,50 mii lei, sau cca 44%, față de anul 2022.

În același timp, 3 Î.M., care în anul 2022 au obținut pierderi, au reușit să genereze profit la finele anului 2023:

- Î.M. "Combinatul servicii funerare", care în anul 2022, a înregistrat pierdere netă în mărime de 1 614,0 mii lei, în anul 2023 a obținut profit net în mărime de 2 528,7 mii lei, înregistrând o majorare de 4 142,7 mii lei;

- Î.M. Casa Limbii Române „Nichita Stănescu", care în anul 2022, a înregistrat pierdere netă în mărime de 54,7 mii lei, în anul 2023 a obținut profit net în mărime de 19,0 mii lei, înregistrând o majorare de 73,7 mii lei;

- Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești, care în anul 2022, a înregistrat pierdere netă în mărime de 8,7 mii lei, în anul 2023 a obținut un rezultat financiar nul, înregistrând o diminuare cu 8,7 mii lei.

Profitul prezintă principalul rezultat financiar al activității oricărei întreprinderi și servește ca o orientare specifică și un criteriu determinant în procesul organizării activității economico-financiare, având următoarele funcții:

- indicator sintetic de apreciere a eficienței folosirii capitalurilor și a desfășurării activității;
- sursă de autofinanțare și de autodezvoltare a agentului economic;
- pârgie de cointeresare a acționarilor, a proprietarilor individuali și a salariaților, profitul reprezentând principalul factor motivator pentru proprietarii de capitaluri de

- a investi;
- sursă de acoperire a capitalului împrumutat;
- sursă importantă de alimentare a bugetului public național;
- mijloc de control asupra gestiunii economice și financiare.

Indicatorii de bază ce caracterizează stabilitatea și rezultatele economico-financiare a întreprinderilor municipale

- **Rata stabilității financiare** exprimă independența financiară a întreprinderii și reflectă măsura în care întreprinderea dispune de resurse financiare cu caracter permanent față de totalul resurselor de finanțare. Se consideră satisfăcătoare, dacă este mai mare sau egală cu 33.

A fost calculată rata stabilității financiare la 35 întreprinderi. Aceste întreprinderi înregistrează indicatori ai Ratei stabilității financiare satisfăcători sau sub norma admisă, după cum urmează:

- 25 întreprinderi municipale reflectă o rată a stabilității financiare satisfăcătoare egală sau mai mare de 33;
- 10 întreprinderi municipale reflectă o rată a stabilității financiare mai mică de 33 (Anexa nr.3).

- **Rentabilitatea veniturilor din vânzări (comercială)** reflectă capacitatea întreprinderii de a obține profit din comercializarea produselor, mărfurilor și prestarea serviciilor și reflectă eficiența gestionării vânzărilor, costurilor și prețurilor de vânzare a produselor, mărfurilor și serviciilor prestate, caracterizează profitul obținut la un leu venituri din vânzări. Valoarea optimă – minimum 20%.

În Anexa nr.4 sunt prezentate întreprinderile municipale la care a fost calculată rentabilitatea veniturilor din vânzări, din care:

- 14 întreprinderi municipale au atins un nivel ce depășește valoarea optimă de 20% pentru rentabilitatea veniturilor din vânzări;
- 18 întreprinderi municipale au înregistrat o rentabilitate sub limita normei de 20%, dar mai mare de 0;
- 1 întreprindere municipală a înregistrat rentabilitatea 0 (venitul din vânzări = costul vânzărilor);
- 2 întreprinderi municipale au înregistrat o valoare negativă.

- **Rentabilitatea capitalului propriu (financiară)** caracterizează eficiența utilizării resurselor proprii. Acest indicator prezintă interes deosebit pentru investitorii existenți și potențiali, care doresc să maximizeze rezultatele, urmare a investiției efectuate. Nivelul optim este de 20-25%.

În Anexa nr.5 sunt prezentate întreprinderile municipale la care a fost calculat nivelul rentabilității, din care:

- 8 întreprinderi municipale au depășit nivelul optim al rentabilității capitalului propriu de

20%;

- 14 întreprinderi municipale au înregistrat valori sub nivelul optim;
- 13 întreprinderi municipale au înregistrat o valoare negativă a indicatorului dat.

- **Rentabilitatea activelor** este unul dintre indicatorii principali de rentabilitate a unei companii, și măsoară eficiența utilizării activelor, din punct de vedere al profitului obținut la un leu investit în active. Valoarea optimă – 10%.

Rentabilitatea activelor întreprinderilor municipale, conform situației la 31.12.2023, sunt prezentate în Anexa nr.6, din care:

- 6 întreprinderi municipale au atins un nivel ce depășește 10%;
- 15 întreprinderi municipale au înregistrat valori sub nivelul minim;
- 14 întreprinderi municipale au înregistrat o valoare negativă a indicatorului dat.

- **Rata autonomiei globale** prezintă ponderea surselor proprii în totalul mijloacelor utilizate pentru finanțarea activității întreprinderii. Nivelul optim – 0,5.

La situația din 31.12.2023, nivelul ratei autonomiei globale la întreprinderile municipale este următorul:

- 15 întreprinderi municipale au depășit nivelul optim stabilit;
- 14 întreprinderi municipale au înregistrat indici sub nivelul optim;
- 6 întreprinderi municipale au înregistrat indici negativi (Anexa nr.7).

- **Rata solvabilității generale** reflecta capacitatea unei întreprinderi de a face față tuturor scadențelor sale, atât pe termen mediu și lung cât și pe termen scurt, fiind determinată ca raport între activele totale și totalul datoriilor. Acest indicator reflectă gradul de acoperire a datoriilor pe seama activelor totale și posibilitatea întreprinderii de a transforma activele în lichidități, în vederea onorării obligațiilor de plată. Nivelul optim – 2,0.

La situația din 31.12.2023, întreprinderile municipale au înregistrat următoarele rezultate:

- la 15 întreprinderi municipale, rata solvabilității generale este mai mare decât nivelul optim stabilit;
- la 20 întreprinderi municipale rata indicatorului analizat este sub nivelul optim (Anexa nr.8).

- **Lichiditatea curentă** presupune compararea activelor curente cu datoriile curente și arată dacă întreprinderea dispune de active curente suficiente pentru achitarea datoriilor pe termen scurt în suma deplină. Nivelul optim al acestui indicator este 1 – 2,5.

La situația din 31.12.2023:

- 29 întreprinderi municipale au depășit nivelul optim stabilit;
- 6 întreprinderi municipale au înregistrat indici sub nivelul optim (Anexa nr.9).

III. Monitoringul financiar al activității economico-financiare a societăților pe acțiuni în care CMC deține cotă-parte

Potrivit situației de la 31.12.2023, din totalul de 14 societăți comerciale în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, monitoring-ului au fost supuse 8 societăți comerciale, economic active, 4 societăți pe acțiuni se află în procedură de insolabilitate/faliment, 2 societăți pe acțiuni nu activează (în continuare – societăți comerciale sau S.A.) (*Anexa nr.2, tabelul nr.1*).

Analiza activelor societăților comerciale în anul 2023

Conform datelor generalizate din dările de seamă privind mărimea și circulația proprietății publice de stat, situațiilor financiare prezentate de societățile pe acțiuni în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, la situația 31.12.2023, valoarea totală a activelor societăților pe acțiuni a constituit 1 893 596,6 mil lei, înregistrând o creștere de 73 296,5 mil lei față de începutul anului de gestiune.

Tabelul nr.27

Indicatori	2022, mii lei	2023, mii lei	abateri, mii lei +/-
Active imobilizate	1 378 818,9	1 390 605,9	+11 787,0
Active circulante	441 481,2	502 990,7	+61 509,5
Total active	1 820 300,1	1 893 596,6	+73 296,5

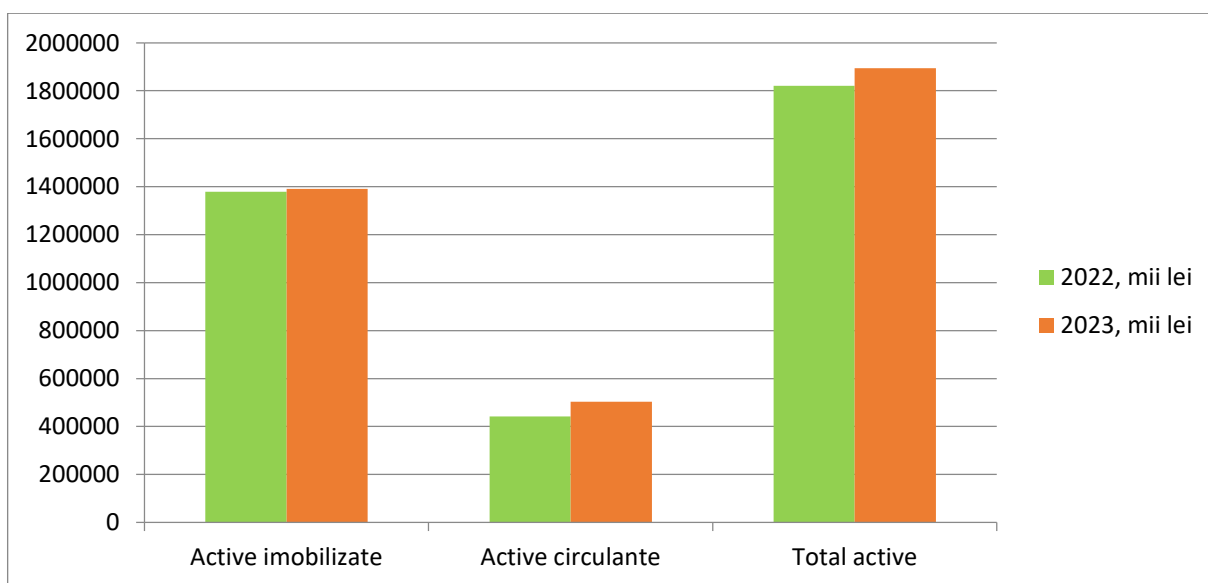

Fig. 10 Dinamica și structura activelor S.A. în care CMC deține cotă-parte pentru anii 2022 și 2023

La finele anului 2023, 5 societăți comerciale din numărul total al entităților active monitorizate, înregistrează majorări ale activelor totale comparativ cu situația din 01.01.2023, iar 3 societăți comerciale înregistrează diminuări ale activelor totale, după cum urmează:

Tabelul nr.27

№	Majorări ale activelor în anul 2023 comparativ cu anul 2022, mii lei		№	Diminuări ale activelor în anul 2023 comparativ cu anul 2022, mii lei	
	Denumirea entității	Valoarea majorării		Denumirea entității	Valoarea diminuării
1	S.A. "Apă-Canal Chișinău"	+ 59 642,6	1	S.A. „Agenția municipală de ipotecă din Chișinău”	- 6 125,3
2	S.A."Franzeluța"	+ 17 361,8	2	S.A."Mina din Chișinău”	- 1 601,0
3	S.A."Taxi-service"	+ 3 196,0	3	S.A."Moda”	- 12,7
4	S.A."Combinatul auto nr.4”	+ 539,3			
5	S.A."Edilitate”	+ 295,7			

Majorări semnificative au înregistrat S.A. "Apă-Canal Chișinău" și S.A."Franzeluța".

Analizând structura activelor societăților comerciale din anul 2023, se atestă că, ponderea majoritară o dețin activele imobilizate – 73,44 % sau 1 390 605,9 mii lei, în timp ce activele circulante constituie 26,56 % din cuantumul total al activelor societăților comerciale sau 502 990,7 mii lei.

Analiza structurii activelor societăților comerciale în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte

Tabelul nr.28

№	Grupa activelor	31.12.2022		31.12.2023		Abaterea	
		Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	%
1		2	3	4	5	6=4-2	7=5-3
	Total Active	1 820 300,1	100	1 893 596,6	100	+73 296,5	X
1	Imobilizări necorporale	68 990,6	3,79	81 516,3	4,30	+12 525,7	+18,16
2	Imobilizări corporale în curs de execuție	691 493,8	37,99	599 664,9	31,67	-91 828,9	-13,28
3	Mijloace fixe	460 809,1	25,32	556 383,0	29,39	+95 573,9	20,74
4	Terenuri	31 894,3	1,75	31 894,3	1,68	0	0,00
5	Avansuri acordate pentru imobilizări corporale	14 889,5	0,82	8 836,9	0,47	-6 052,6	-40,65
6	Creanțe pe termen lung	5 019,8	0,28	4 173,7	0,22	-846,1	-16,86
7	Investiții financiare pe termen lung	18 354,8	1,00	18 154,8	0,96	-200,0	-1,09
8	Investiții imobiliare	87 367,0	4,80	89 982,0	4,75	+2 615,0	+2,99
	Total active imobilizate	1 378 818,9	75,75	1 390 605,9	73,44	+11 787,0	+0,85
9	Stocuri	212 989,7	11,70	191 741,9	10,13	-21 247,8	-9,98
10	Creanțe curente	160 810,9	8,83	178 925,1	9,45	+18 114,2	+11,26
11	Numerar	56 891,7	3,13	120 718,9	6,37	+63 827,2	+112,19
12	Alte active circulante	4 150,1	0,23	2 778,3	0,15	-1 371,8	-33,05
13	Investiții financiare curente	6 638,8	0,36	8 826,5	0,46	+2 187,7	+32,95
	Total active circulante	441 481,2	24,25	502 990,7	26,56	+61 509,5	+13,93

Valoarea contabilă a activelor imobilizate a înregistrat o creștere de 11 787,0 mii lei comparativ cu începutul anului de gestiune.

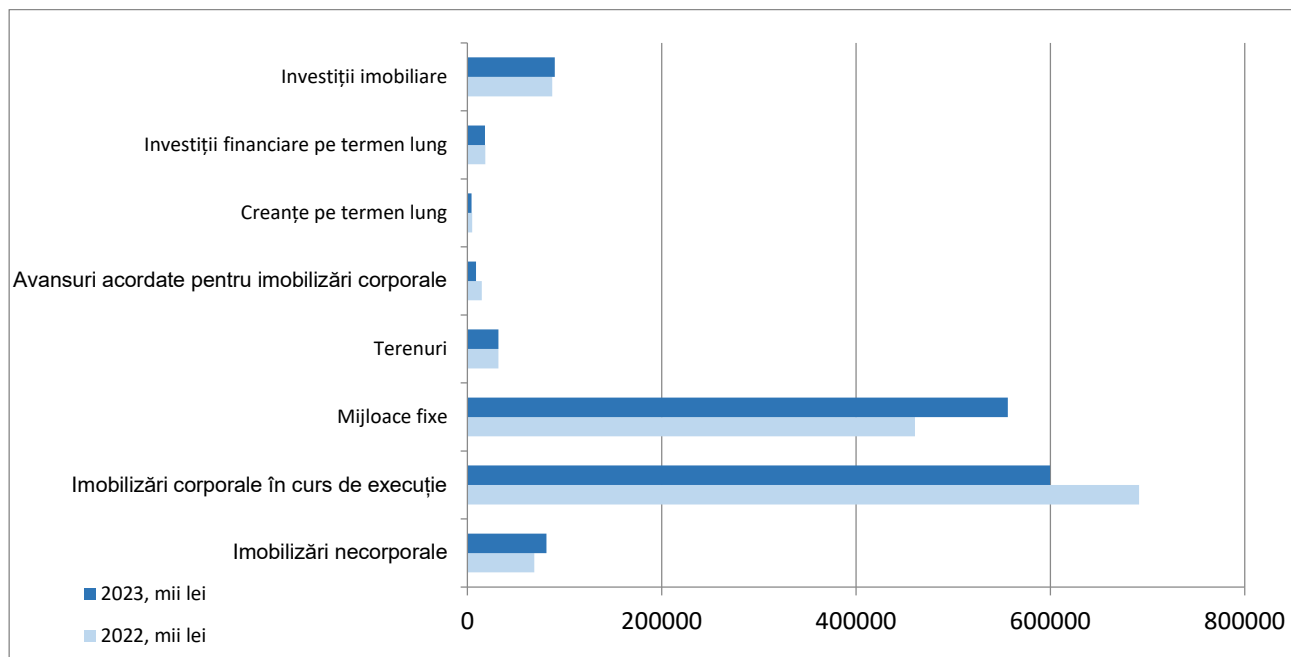

Fig. 11 Dinamica și structura activelor imobilizate a S.A. în care CMC deține cotă-parte pentru anii 2022 și 2023

Astfel, în anul 2023 se atestă o majorare a mijloacelor fixe cu cca 21%, care este condiționată de majorarea mijloacelor fixe a S.A. "Apă-Canal Chișinău" cu 106 474,2 mii lei față de anul precedent. Pentru societățile pe acțiuni supuse analizei, putem releva că, valoarea mijloacelor fixe intrate (luate la evidența contabilă pe parcursul anului de gestiune) a constituit 139 747,2 mii lei, iar valoarea mijloacelor fixe ieșite (casate, comercializate) a constituit 46 855,4 mii lei.

Au înregistrat majorări imobilizările necorporale cu cca 18%, datorită majorării cu 11 695,7 mii lei la S.A. "Apă-Canal Chișinău" față de perioada precedentă.

Investițiilor imobiliare au fost în creștere cu cca 3% față de anul precedent.

Valoarea contabilă a activelor circulante a constituit 502 990,7 mii lei, fiind înregistrată o creștere de 62 426,5 mii lei comparativ cu începutul anului de gestiune.

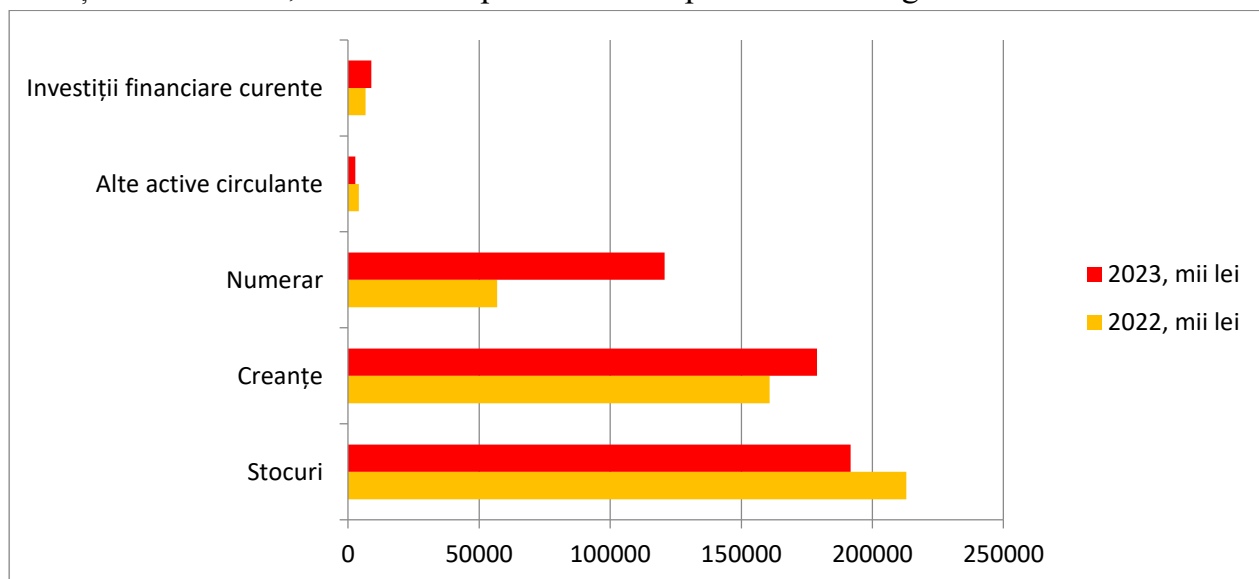

Fig. 12 Dinamica și structura activelor circulante a S.A. în care CMC deține cotă-parte pentru anii 2022 și 2023

Această majorare este cauzată în mare parte de creșterea numerarului cu cca 112% sau cu 63 827,2 mii lei comparativ cu începutul anului de gestiune. Majorare semnificativă a numerarului a înregistrat S.A. "Franzeluța" (+33 705,3 mii lei) și S.A. "Apă-Canal Chișinău" (+26 616,0 mii lei).

Investiții financiare curente au înregistrat o creștere în anul de gestiune cu cca 33% față de perioada precedentă (S.A. „Agenția municipală de ipotecă din Chișinău” + 2187,7 mii lei). Creanțele curente au fost în creștere cu cca 11%, majorarea semnificativă fiind înregistrată la S.A. "Apă-Canal Chișinău" (+19 395,6 mii lei).

În conformitate cu datele analizate, la situația din 31.12.2023, 5 societăți comerciale economic active, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, gestionează un șir de imobile și terenuri, proprietate publică, în activitatea sa economică.

Informația privind bunurile imobile, proprietate publică, gestionate de către societăți comerciale, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, pentru anii 2022-2023

Tabelul nr.29

№	Denumirea entității	Nr. de obiecte transmise în gestiune		Nr. de obiecte înregistrate		Suprafața totală (mp)	
		2022	2023	2022	2023	2022	2023
1.	S.A „Apă-Canal Chișinău”	408	408	226	226	87 891,13	87 871,43
2.	S.A „Combinatul auto nr. 4 din Chișinău”	24	24	6	6	13 006,19	13 006,19
3.	S.A. „EDILITATE”	80	61	80	61	26 586,73	25 382,23
4.	S.A „Mina din Chișinău”	1	1	1	1	3 468,9	3 468,9
5.	S.A „Taxi-Service”	10	8	9	7	6 699,9	6 415,8
Total		523	502	323	301	147 343,65	136 144,55

Astfel, la 31.12.2023, societățile comerciale vizate gestionează o suprafață totală de 136 144,55 m.p. spații nelociubile, dintre care, suprafața utilizată este de 110 068,03 m.p. iar suprafața transmisă în locațiune constituie 17 938,78 m.p. De asemenea, conform informațiilor prezentate, la finele anului 2023, entitățile menționate au gestionat 243,62 ha teren municipal, aferent spațiilor nelociubile în cauză.

La finele anului 2023, în gestiunea societăților comerciale se aflau 502 bunuri imobile a patrimoniului municipal, cu 21 bunuri imobile mai puțin decât în perioada precedentă, din motiv că, S.A. „EDILITATE” a casat/comercializat 19 bunuri imobile (Decizia CMC nr.20/12 din 24.11.2022, Contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile la licitație nr.1-5861 din 21.08.2023) și S.A „Taxi-Service” a demolat 2 bunuri imobile (autorizația de desființare nr.AD-0000212). Din 502 bunuri imobile, doar 301 (cca 60%) au fost supuse înregistrării în Registrul bunurilor imobile. Celelalte imobile rămase, urmează a fi înregistrate în calitate de bunuri proprietate publică a municipiului Chișinău, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, de către conducătorii entităților economice care răspund de gestiunea bunurilor imobile menționate.

Ținem să atenționăm că, neînregistrarea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile gestionate (clădiri, construcții speciale, încăperi izolate) de către entități reprezintă o încălcare a prevederilor art. 4 și 5 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

Analiza capitalului propriu al societăților comerciale

Patrimoniul net (capitalul propriu) al societăților comerciale supuse analizei, la finele perioadei de gestiune a constituit 890 611,9 mil lei. Comparativ cu începutul perioadei de gestiune, se atestă o creștere a patrimoniului net cu 50 034,6 mil lei (+5,95%). Asupra mărimii capitalului propriu înregistrat la Î.M. în anul 2023, a influențat diminuarea pierderii, în perioada monitorizată a constituit 464 946,8 mii lei, sau cu 333 394,1 mii lei mai puțin față de 2022.

Tabelul nr.30

Indicatori	2022, mii lei	2023, mii lei	abateri, +/-, mii lei	abateri, %
Capital propriu	840 577,3	890 611,9	+50 034,6	+5,95
Capital social și neînregistrat	944 398,8	702 590,3	-241 808,5	-25,6%

Diminuarea capitalului social și nevărsat s-a micșorat ca urmare a diminuării capitalului nevărsat al S.A. "Apă-Canal Chișinău" în anul 2023.

Structura pasivelor societăților comerciale, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte

Tabelul nr.31

№	Grupa de pasive	31.12.2021		21.12.2022		Abaterea	
		Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %	Suma, mii lei	Cota, %
1	Capital social și neînregistrat	944 398,8	51,88	702 590,3	37,1	-241 808,5	-25,6
2	Rezerve	345 775,9	19,0	299 380,5	15,8	-46 395,4	-13,42
3	Profit (pierdere)	-798 340,9	-43,86	-464 946,8	-24,55	+333 394,1	-41,76
4	Rezerve din reevaluare	190 938,2	10,49	189 297,3	10,0	-1 640,9	+0,86
5	Alte elemente de capital propriu	157 805,3	8,67	164 290,6	8,68	+6 485,3	+4,11
	Total capital propriu	840 577,3	46,18	890 611,9	47,03	+50 034,6	+5,95
1	Datorii pe termen lung	519 352,0	28,53	711 469,1	37,57	+192 117,1	+36,99
2	Datorii curente	435 702,4	23,94	265 996,8	14,05	-169 705,6	-38,95
	Total datorii	955 054,4	52,47	977 465,9	51,62	+22 411,5	+2,35
	Provizioane	24 668,4	1,35	25 518,8	1,35	+850,4	+3,45
	Total pasive	1 820 300,1	100	1 893 596,6	100	+73 296,5	+4,03

Se remarcă că, la finele anului 2023, comparativ cu începutul anului, a avut loc o majorare a capitalului propriu la 5 S.A. din numărul societăților comerciale supuse analizei. Majorări semnificative a capitalului propriu a înregistrat S.A "Apă-Canal Chișinău" – cu 34 176,8 mii lei (cca 10%) și S.A."Franzețuța" - cu 18 625,5 mii lei (cca 8%) mai mult decât la începutul perioadei de gestiune.

Totodată, la 3 S.A. din numărul total al entităților monitorizate au fost înregistrate diminuări a capitalului propriu. Scădere semnificativă a înregistrat S.A. "Agenția municipală

de ipoteca din Chișinău" – 4 448,6 mii lei (cca 7%), cauzată de diminuarea rezervelor.

În același timp, la finele anului 2023, la S.A Moda activele nete (capitalul propriu) au atins valori negative (-123,3 mii lei).

Atenționăm că, la 31.12.2023, capitalul social al S.A. "MODA" este de 14,2 mii lei, fapt care contravine cadrului legal - art. 38, alin (2) al *Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, care prevede faptul că "Capitalul social al societății nu poate fi mai mic de 600,0 mii de lei"*.

De menționat că, prin Hotărârea nr. 8/3 din 26.02.2009 (publicată în Monitorul Oficial NR. 49-50 din 06.03.2009) Comisia Națională a Pieței Financiare, în temeiul cererii Societății a înregistrat darea de seamă privind rezultatele emisiunii a 680 valori mobiliare, în rezultat capitalul social al S.A. "Moda" fiind majorat cu 6,8 mii lei și constituind astfel 21,0 mii lei.

Urmare a majorării capitalului social, a fost necesară înregistrarea modificărilor în cauză în Statutul societății la ASP, precum și în registrul deținătorilor de valori mobiliare. Totuși, pînă la moment, procedura nu este finalizată.

Complimentar, reieșind din faptul că, mărimea capitalului social al entității nu se conformă mărimii stabilite de cadrul legal, persistă riscul dizolvării forțate a S.A. "Moda", la hotărârea instanței de judecată, în cazul adresării acționarilor sau Comisiei Naționale a Pieței Financiare, conform art. 100 alin. (1) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.

În acest sens, reieșind din faptul că, societatea reprezintă entitate cu capital majoritar public (cota CMC-51%), este necesară întrunirea acționarilor întru soluționarea problemei vizate.

De asemenea, observăm că, la sfârșitul anului 2023, cota capitalului propriu în capitalul permanent al societăților comerciale a constituit cca 89,81 %, nivelul minim recomandat fiind de 80%.

Cota capitalului propriu în capitalul permanent al societăților comerciale, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, în dinamică

Tabelul nr.32

№	Denumirea S.A.	Cota capitalului propriu în capitalul permanent		Abaterea
		2022	2023	+/-
1	S.A. "Apă-Canal Chișinău"	41,04	35,68	-5,36
2	S.A."Mina din Chișinău"	100,0	100,0	0,0
3	S.A."Combinatul auto nr.4"	100,0	100,0	0,0
4	S.A."Edilitate"	100,0	100,0	0,0
5	S.A."Moda"	100,0	100,0	0,0
6	S.A."Taxi-service"	100,0	100,0	0,0
7	S.A."Franzețuța"	100,0	100,0	0,0
8	S.A. "Agenția municipală de ipoteca din Chișinău"	80,4	82,8	+2,4
TOTAL		90,18	89,81	-0,37

De asemenea, reamintim despre importanța analizei activelor nete ale societăților comerciale în raport cu capitalul social al acestora.

Astfel, alin.(5), art. 37 al *Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni* prevede

faptul că "Valoarea activelor nete ale societății nu poate fi mai mică decât mărimea capitalului ei social."

În tabelul de mai jos este prezentată în dinamică situația societăților comerciale, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, pentru anii 2019-2023, în ceea ce privește diferența între activele nete și capitalul social la finele fiecărui an de raportare.

Evoluția raportului dintre activele nete și capitalul social al societăților comerciale

Tabelul nr.33

№	Denumirea S.A.	Diferența între activele nete și capitalul social, mii lei				
		2019	2020	2021	2022	2023
1	S.A. "Apă-Canal Chișinău"	266 546,30	215 291,80	1 178 334,71	-219 876,45	-184 849,40
2	S.A. "Mina din Chișinău"	-6 625,69	-6 791,53	-7 338,54	-7 732,76	-9 354,89
3	S.A. "Combinatul auto nr.4"	20 921,79	21 017,91	21 095,04	21 285,23	21 577,40
4	S.A. "Edilitate"	13 215,64	12 002,21	10 807,08	6 900,42	7 338,00
5	S.A. "Moda"	21,62	44,87	25	-55,16	-150,20
6	S.A. "Taxi-service"	96 462,00	96 318,20	96 123,59	98 154,43	100 823,00
7	S.A. "Franzețuța"	252 868,02	245 391,26	233 926,39	211 521,40	230 146,90
8	S.A. "Agenția municipală de ipoteca din Chișinău"	111 383,80	110 031,40	79 249,23	65 254,92	60 506,40

Observăm că, 5 ani consecutiv, valori negative sunt înregistrate la S.A. "Mina din Chișinău", iar din anul 2022 acestor entități s-au alăturat S.A. "Apă-Canal Chișinău" și S.A. "Moda". Astfel, la societățile vizate, activele nete sunt mai mici decât capitalul social, fapt care poate crea dificultăți în desfășurarea activității economice normale a entității, dacă nu se vor întreprinde acțiuni de redresare. Respectiv, anumite măsuri cu privire la activitatea ulterioară a societăților prenotate sunt necesare de întreprins pentru a diminua riscurile fiscale aferente

În cazul în care societățile nu sunt în măsură să își îndeplinească obligațiile față de creditori și furnizori, acest lucru poate duce la litigii și sancțiuni legale, iar investitorii pot fi reticenți în a investi sau a deține acțiuni în societăți cu structuri financiare slabe. Pentru a evita aceste consecințe, este important ca companiile să monitorizeze atent situația lor financiară și să ia măsuri corespunzătoare pentru a menține un echilibru sănătos între activul net și capitalul social.

Astfel, alin. (6) al art. 37 al *Legii nr.1134/1997* stipulează : "dacă, la expirarea a 3 ani financiari consecutivi, cu excepția primului an financiar, valoarea activelor nete ale societății, potrivit ultimelor situații financiare ale societății, va fi mai mică decât mărimea capitalului social, orice acționar al societății este în drept să ceară adunării generale anuale a acționarilor adoptarea uneia din următoarele hotărâri:

- cu privire la reducerea capitalului social;
- cu privire la majorarea valorii activelor nete prin efectuarea de către acționarii societății a unor aporturi suplimentare în modul prevăzut de statutul societății;
- cu privire la dizolvarea societății;

- *cu privire la transformarea societății în altă formă juridică de organizare.*”

Totodată, alin. (9) al aceluiași articol menționează: ” În cazul în care, potrivit ultimelor situații financiare, valoarea activelor nete ale societății este mai mică decât mărimea capitalului social, cu excepția cazului când valoarea activelor nete este negativă, societatea este în drept să emită suplimentar numai acțiuni prin emisiune închisă.”

Analiza creanțelor și datoriilor societăților comerciale pentru anul 2023

La situația din 31.12.2023, creanțele societăților pe acțiuni au constituit 183 098,8 mii lei sau cca 10% din valoarea totală a activelor, în creștere față de anul precedent cu 17 268,1 mii lei sau cu 10,41%.

Tabelul nr.34

Denumirea indicatorilor	2022, mii lei	2023, mii lei	abateri, +/-, mii lei	%
Creanțe pe termen lung	5 019,8	4 173,7	-846,1	-16,86
Creanțe curente	160 810,9	178 925,1	+18 114,2	+11,26
Total creanțe	165 830,7	183 098,8	+17 268,1	+10,41

Creanțe pe termen lung sunt înregistrate la 2 societăți comerciale: S.A. „Apă-Canal Chișinău” – 2 965,5 mii lei și S.A. "Agenția municipală de ipoteca din Chișinău" – 1 208,2 mii lei. Acestea s-au redus cu 846,1 mii lei, față de anul 2022 și constituie cca 3% din totalul creanțelor.

La rândul său, mărimea creanțelor curente ale societăților comerciale în anul 2023 sunt de 178 925,1 mii lei, fiind cu 18 114,2 mii lei în creștere în comparație cu anul precedent.

Structura creanțelor curente ale S.A. în anul 2023 este reflectată în figura de mai jos.

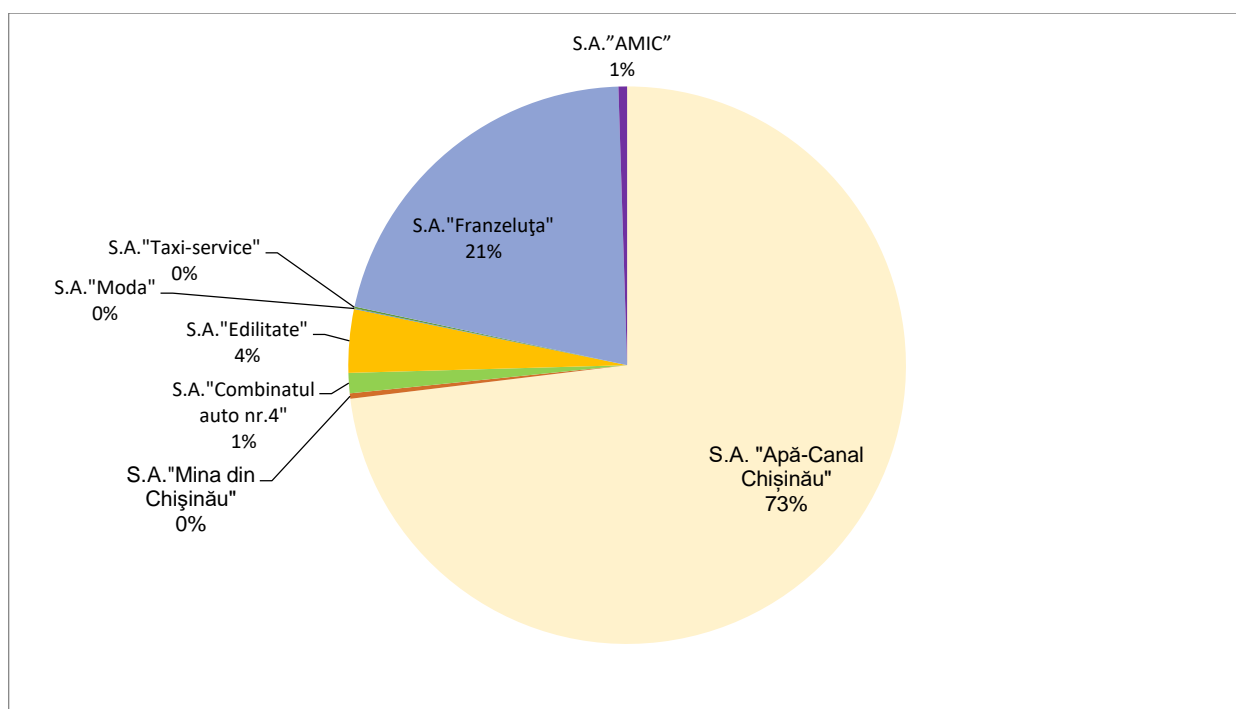

Fig. 13 Structura creanțelor curente ale S.A. în anul 2023, %

Observăm că, din suma totală a creanțelor curente înregistrate de S.A. la finele anului 2023, 73% constituie creanțele curente ale S.A. „Apă-Canal Chișinău”, fiind urmată apoi de S.A. "Franzeluța" cu 21%.

Creanțele curente totale ale societăților comerciale în anul 2023 au înregistrat creștere cu 11,26% și se constituie din:

Tabelul nr.35

Denumirea indicatorilor	2022, mii lei	2023, mii lei	abateri, +/-, mii lei	%
Creanțe comerciale	116 033,6	126 405,5	+10 371,9	+8,94
Creanțe ale părților afiliate curente	788,8	9,0	-779,8	-98,86
Creanțe ale bugetului	8 812,4	9 432,8	620,4	+7,04
Creanțe ale personalului	54,6	304,1	249,5	+456,96
Alte creanțe curente	32 784,3	40789,4	+8005,1	+24,42
Cheltuieli anticipate curente	2 337,2	1 984,3	-352,9	-15,1
Total creanțe curente	160 810,9	178 925,1	+18 114,2	+11,26

Majorări a creanțelor curente în anul de referință au fost înregistrate la: S.A. „Apă-Canal Chișinău” (+19 395,6 mii lei), S.A.„Franzeluța” (+1 359,1 mii lei), fiind urmați de S.A. „Edilitate” (+258,9 mii lei). Celelalte societăți comerciale au înregistrat descreștere.

Durata medie de colectare a creanțelor la 31.12.2023 a constituit 38,3 zile, ceea ce indică faptul că clienții achită valoarea serviciilor prestate într-o perioadă mai mare de o lună. Este de menționat faptul că, cu cât termenul de recuperare a creanțelor este mai mic, cu atât întreprinderea evită deficitul de lichidități.

Totuși este considerabilă perioada de colectare a creanțelor la S.A. „Mina din Chișinău”- 210,6 zile, S.A. „Agenția municipală de ipotecă din Chișinău”- 142 zile, S.A."Edilitate"- 124,6 zile, S.A. „Apă-Canal Chișinău”– 52 zile, S.A."Combinatul auto nr.4"- 46,8 zile, S.A."Taxi-service" – 47,8 zile. Perioada de colectare a creanțelor de pînă la 30 zile se înregistrează la S.A."Franzeluța"-18,7 zile și S.A."Moda"- 3,1 zile.

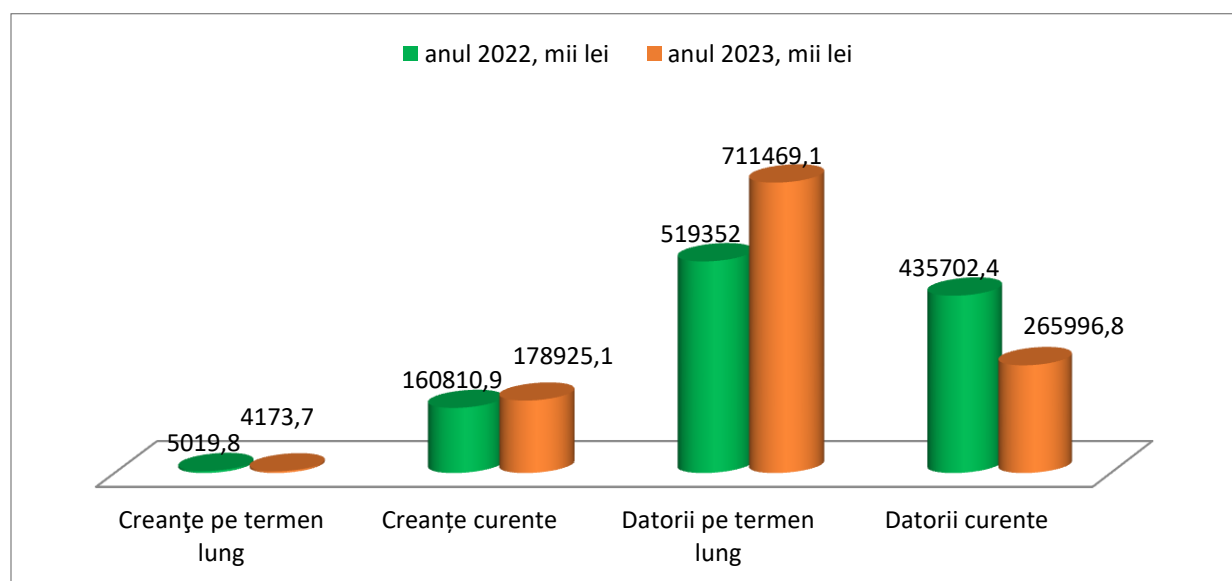

Fig. 14 Evoluția creanțelor și datoriilor ale societăților comerciale în perioada anului 2022, mii lei

În anul 2023, datoriile societăților comerciale s-au majorat per total cu 22 411,5 mii lei și constituie 977 465,9 mii lei, preponderent din cauza majorării datoriilor pe termen lung și se constituie din:

Tabelul nr.37

Denumirea indicatorilor	2022, mii lei	cota, %, 2022	2023, mii lei	cota, %, 2023	abateri, +/-, mii lei	%
Total datorii pe termen lung, inclusiv:	519 352,0	54,38	711 469,1	72,79	+192 117,1	+36,99
Datorii comerciale pe termen lung	-	-	23 677,6	2,42	+23 677,6	-
Credite bancare și împrumuturi pe termen lung	368 177,4	38,55	56 166,7	5,75	-312 010,7	-84,74
Avansuri primite pe termen lung	15 371,1	1,61	12 129,3	1,24	-3 241,8	-21,09
Venituri anticipate pe termen lung	133,4	0,01	103,9	0,01	-29,5	-22,11
Alte datorii pe termen lung	135 670,1	14,21	619 391,6	63,37	+483 721,5	+356,54
Total datorii curente, inclusiv:	435 702,4	45,62	265 996,8	27,21	-169 705,6	-38,95
Credite bancare și împrumuturi pe termen scurt	97 304,9	10,19	56 166,7	5,75	-41 138,2	-42,28
Datorii comerciale curente	241 131,5	25,25	89 794,1	9,19	-151 337,4	-62,76
Datorii față de personal	34 971,8	3,66	33 485,1	3,43	-1 486,7	-4,25
Datorii privind asigurările sociale și medicale	11 950,0	1,25	11 661,4	1,19	-288,6	-2,42
Datorii față de buget	6 678,6	0,7	11 382,7	1,16	+4 704,1	+70,44
Datorii față de proprietari	409,1	0,04	123,1	0,01	-286,0	-69,91
Venituri anticipate curente	5 464,8	0,57	30 184,5	3,09	+24 719,7	+452,34
Avansuri primite curente	13 302,5	1,39	14 255,1	1,46	+952,6	+7,16
Alte datorii curente	24 458,1	2,56	18 500,4	1,89	-5 957,7	-24,36
Total datorii	955 054,4	100	977 465,9	100	+22 411,5	+2,35

Ponderea datoriilor pe termen lung în totalul datoriilor societăților este de cca 73% (sau 711 469,1 mii lei). Datoriile pe termen lung s-au majorat în perioada de gestiune cu cca 37% sau 192 117,1 mii lei, iar datoriile curente s-a diminuat, per ansamblu, cu 169 705,6 mii lei față de începutul anului 2023 și la 31.12.2023 constituie 265 996,8 mii lei sau 27,21 % din totalul datoriilor societăților comerciale.

Datorii pe termen lung aparțin doar S.A. „Apă-Canal Chișinău” (98,28%) și S.A. „Agenția municipală de ipotecă din Chișinău” (1,72%). Pe parcursul anului 2023 S.A. „Apă-Canal Chișinău” a înregistrat o majorare cu 195 388,4 mii lei și la 31.12.2023 au constituit 699 235,9 mii lei, fiind compuse din: credite bancare pe termen lung în mărime de 56 166,7 mii lei, datorii comerciale pe termen lung în mărime de 23 677,6 mii lei și finanțări/incasări cu destinație specială pe termen lung, în mărime de 619 391,6 mii lei

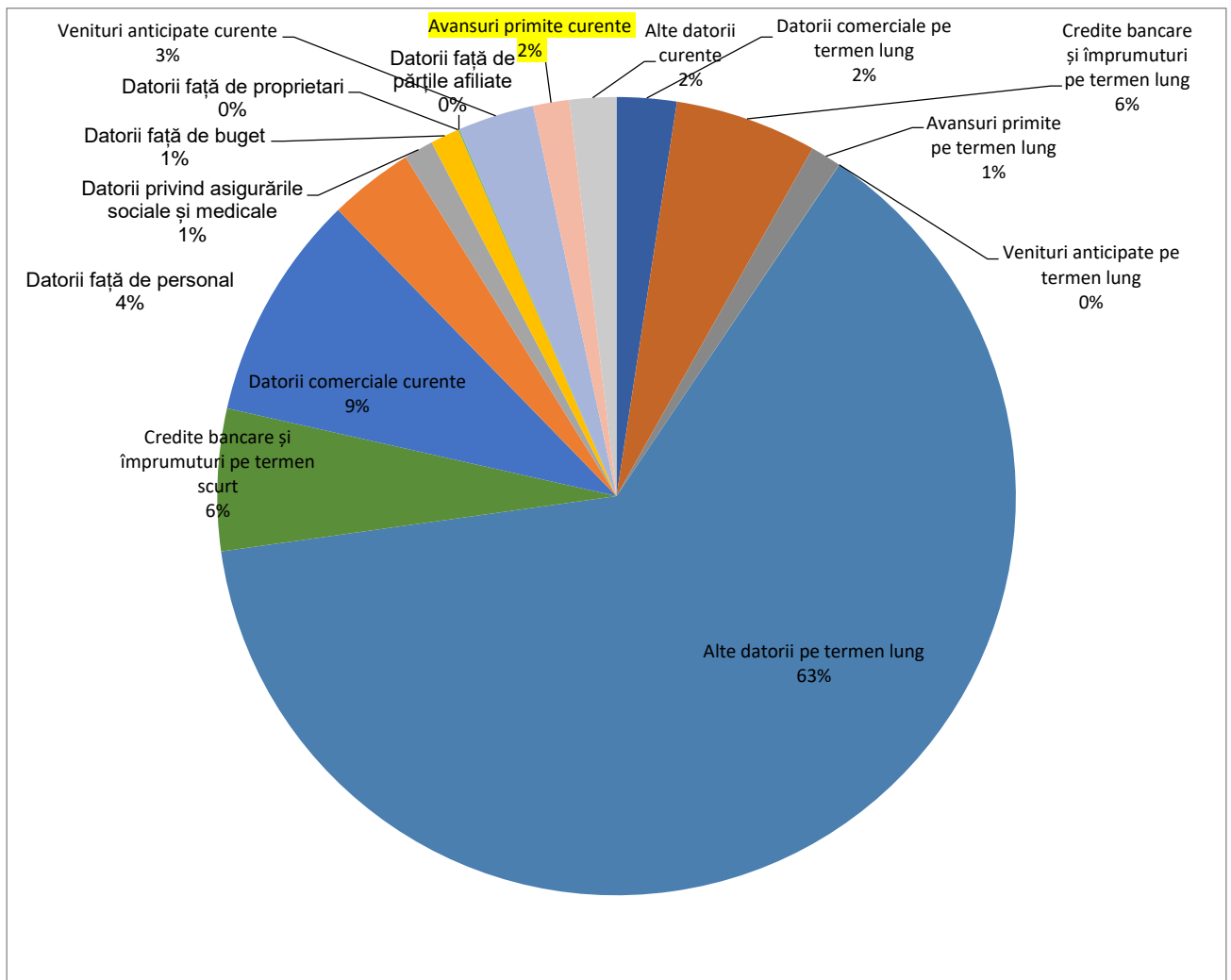

Fig. 15 Ponderea categoriilor de datorii în totalul datoriilor în anul 2023, %

În ceea ce privește datoriile curente, acestea sunt prezente la toate societățile comerciale supuse monitoring-ului, însă doar S.A. „Apă-Canal Chișinău” și S.A. „Edilitate” și S.A. „Franzeluța” au reușit să le diminueze la finele anului 2023.

În rezultatul analizei situațiilor financiare, la S.A. „Moda” s-a constatat că la situația din 31.12.2023 datoriile curente depășesc activele circulante (+3,6%), fapt care poate genera dificultăți în activitatea economică, dacă această situație rămâne neschimbată, or în acest caz urmează a fi întreprinse măsuri țintite spre diminuarea datoriilor curente, inclusiv prin reeșalonare, precum și măsuri orientate spre impulsivarea activității societăților, încheiere de noi contracte, atragere de noi clienți, ceea ce va aduce plus valoare activității societăților comerciale.

Analiza veniturilor din vânzări o societăților comerciale monitorizate în anul 2023

Datele din rapoartele de profit și pierderi ale societăților comerciale pentru anul 2023 denotă că cifra de afaceri înregistrată de acestea a constituit în total 1 460 413,5 mii lei, cu 188 603,6 mii lei sau cu cca 13% mai mult decât în anul precedent.

Denumirea entității	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	698 643,6	858 569,9	+159 926,3	+22,9
S.A."Mina din Chișinău"	1 816,0	2 135,4	+319,4	+17,6
S.A."Combinatul auto nr.4"	13 500,6	16 139,1	+2 638,5	+19,5
S.A."Edilitate"	34 343,3	18 608,1	-15 735,2	-45,8
S.A."Moda"	9 211,4	10 228,9	+1 017,5	+11,0
S.A."Taxi-service"	3 822,3	5 916,6	+2 094,3	+54,8
S.A."Franzeleuța"	678 540,0	730 805,6	+52 265,6	+7,7
S.A."AMIC"	20 536,3	6 613,5	-13 922,8	-67,8
Total venituri din vânzări	1 460 413,5	1 649 017,1	+188 603,6	+12,9

Analizând rezultatele obținute de către societățile comerciale pentru anul 2023, din tabelul de mai sus, observăm că, 6 entități sau 75% din totalul societăților analizate, au înregistrat în anul 2023 majorări a veniturilor din vânzări față de anul 2022. La rândul său, 2 societăți pe acțiuni au înregistrat venituri din vânzări mai mici, în raport cu anul precedent.

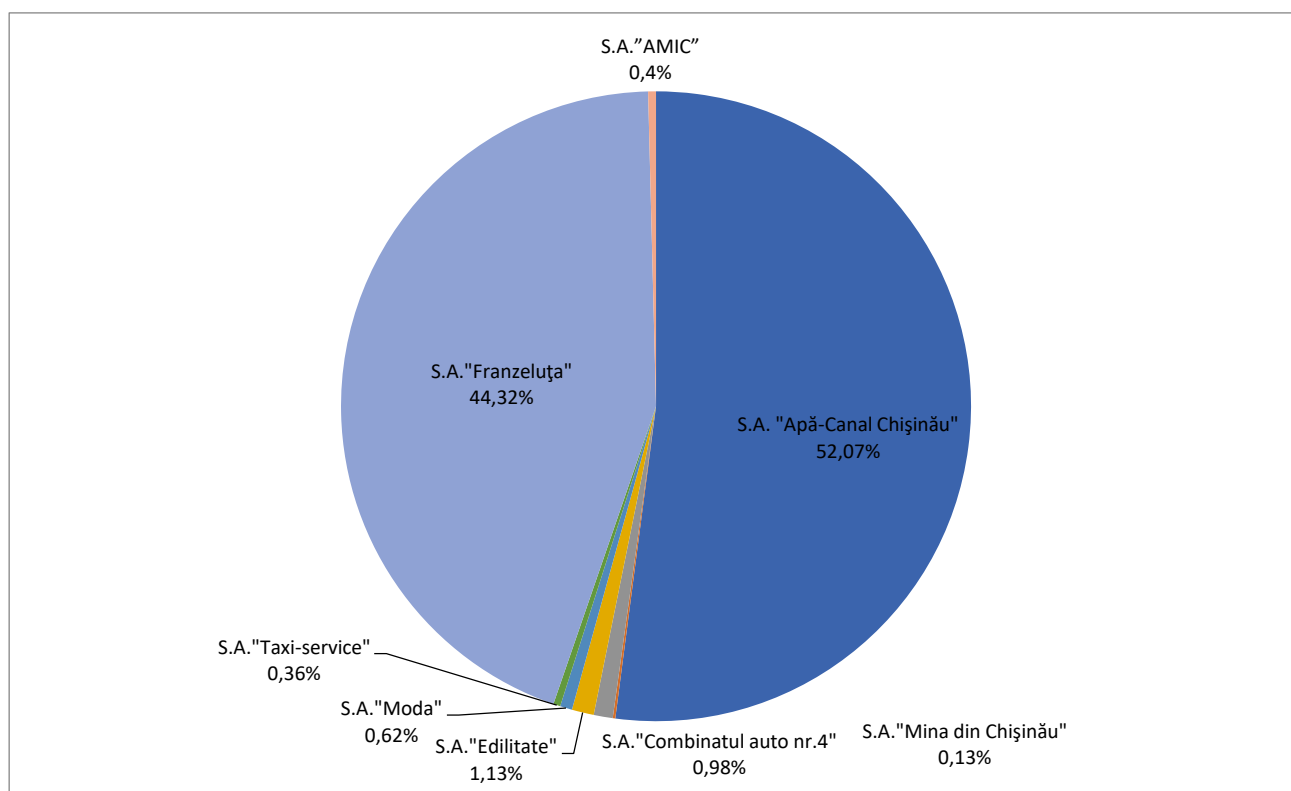

Fig. 16 Pondere veniturilor din vânzări a societăților comerciale în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, obținute în anul 2023, %

Analiza productivității muncii în cadrul societăților comerciale monitorizate

În anul 2023, numărul mediu scriptic al angajaților în societățile comerciale, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, a constituit 3 007 persoane, în scădere cu 165

persoane față de anul precedent.

Cele mai mari reduceri a numărului mediu de salariați în anul 2023 au fost înregistrate la S.A. „Apă-Canal Chișinău”, unde în decursul anului numărul personalului s-a diminuat cu 76 angajați, fiind urmată de S.A. „Franzeleța”, cu 53 persoane mai puțin și S.A. „Edilitate”, cu 33 persoane mai puțin comparativ cu 31.12.2022.

Salariul mediu al unui angajat, în conformitate cu datele obținute, în cadrul societăților comerciale în anul 2023 a constituit 10 541,0 lei și s-a majorat față de anul precedent cu 1 077,0 mii lei sau cu cca 12%.

Cel mai mare salariu mediu al unui angajat, în conformitate cu informația prezentată de către S.A., care au depășit salariul mediu pe economie, în anul 2023 le înregistrează următoarele societăți:

- S.A. „Apă-Canal Chișinău” – 14 182,0 lei;
- S.A. „Agenția municipală de ipotecă din Chișinău” – 12 912,0 lei.

Iar cel mai mic salariu mediu lunar, este înregistrat de către S.A.„Taxi-service” – 7 863,0 lei.

Tabelul nr.39

Indicatori	2022	2023	Abateri, +/-	Abateri, +/-, %
Numărul mediu scriptic al angajaților, pers.	3 172	3 007	-165	-5,2
Salariul mediu lunar, lei	9 464	10 541	+1 077	+11,38
Maximum pe salariul mediu lunar, lei	14 027	14 182	+155	+1,1
Minimum pe salariu mediu lunar, lei	6 984	7 863	+879	+12,58
Salariul mediu pe economie, conform datelor BNS	10 529,0	12 354,0	+1 825	+17,33
Cifra de afaceri, mii lei	1 460 413,5	1 649 017,1	+188 603,6	+12,9
Productivitatea muncii, mii lei/pers	460,4	548,4	+88	+19,11

Analizând informațiile din *tabelul nr.37* observăm o creștere în dinamică a productivității muncii în cadrul societăților comerciale monitorizate cu 19,11 % în anul 2023, comparativ cu anul 2022. Astfel, dacă în anul 2022 productivitatea muncii a entităților vizate constituia 460,4 mii lei/angajat, atunci în anul 2023 se înregistrează o creștere cu 88,0 lei, productivitatea muncii constituind 548,4 mii lei/angajat. Cea mai înaltă productivitate a muncii a fost înregistrată de S.A. „Agenția municipală de ipotecă din Chișinău” – 1 102,3 mii lei, iar la S.A. "Mina din Chișinău" este cea mai joasă – 133,5 mii lei.

Analiza indicatorilor de rezultat a societăților comerciale

Potrivit situațiilor de profit și pierdere, se atestă că, în anul 2023, societățile comerciale, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, au înregistrat per total profit net în mărime de 62 233,6 mii lei, cu 247 686,5 mii lei mai mult comparativ cu rezultatul anului 2022 (pierdere netă - 185 452,9 mii lei) , întrucât a avut loc o majorare a venitului din vânzări cu 188 603,6 mii lei, concomitent cu diminuarea costurilor vânzărilor cu 45 113,4 mii lei, cheltuielilor administrative cu 38 164,5 mii lei, cheltuielilor cu activele mobilizate cu 1 447 703,1 mii lei.

Indicatorii de rezultat a societăților comerciale pentru anii 2022-2023

Tabelul nr.40

Indicatori	2022, mii lei	cota, %	2023, mii lei	cota, %	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
TOTAL venituri:	2 907 959,4	100	1 717 041,1	100	-1 190 918,3	-40,95
Venituri din vânzări	1 460 413,5	50,22	1 649 017,1	96,04	+188 603,6	+12,91
Alte venituri din activitatea operațională	108 992,8	3,75	19 799,4	1,15	-89 193,4	-81,83
Venituri financiare	14 668,6	0,5	25 151,3	1,46	+10 482,7	+71,46
Venituri cu active imobilizate și excepționale	1 323 884,5	45,53	23 073,3	1,34	-1 300 811,2	-98,26
TOTAL cheltuieli:	3 093 412,3	100	1 654 807,5	100	-1 438 604,8	-46,51
Costul vânzărilor	1 254 626,5	40,56	1 209 513,1	73,09	-45 113,4	-3,6
Cheltuieli de distribuție	163 661,3	5,29	194 417,6	11,75	+30 756,3	18,79
Cheltuieli administrative	182 909,6	5,91	144 745,1	8,75	-38 164,5	-20,87
Alte cheltuieli din activitatea operațională	12 357,3	0,4	27 480,9	1,66	+15 123,6	+122,39
Cheltuieli financiare	22 310,5	0,72	64 316,7	3,89	+42 006,2	+188,28
Cheltuieli cu active mobilizate și excepționale	1 457 005,3	47,1	9 302,2	0,56	-1 447 703,1	-99,36
Profit (pierdere) până la impozitare	-184 911,1		67 265,5		+252 176,6	-136,38
Cheltuieli privind impozitul pe venit	541,8	0,02	5 031,9	0,3	+4 490,1	+828,74
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	-185 452,9		62 233,6		+247 686,5	-133,56

Analizând datele din *tabelul nr.38*, observăm că, în anul 2023 societățile comerciale au înregistrat creșterea veniturilor din vânzări, iar per total au înregistrat descreștere cu cca 41% față de anul precedent.

Cheltuielile per total au înregistrat descreștere cu cca 47% sau cu 1 438 604,8 mii lei mai puțin față de anul precedent.

În perioada de gestiune, din totalul societăților comerciale monitorizate, 6 entități au înregistrat profit net, cu 3 mai mult decât în anul 2022 și numai 2 entități au finisat anul cu pierdere, după cum urmează:

Tabelul nr.41

Denumirea entității	2022, mii lei	2023, mii lei	Abateri, +/-, mii lei	Abateri, +/-, %
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	-163 709,7	28 823,7	+192 533,4	-117,61
S.A."Mina din Chișinău"	-2 682,7	-3 422,2	-739,5	+27,57
S.A."Combinatul auto nr.4"	250,0	340,4	+90,4	+36,16
S.A."Edilitate"	-4 029,8	438,8	+4 468,6	-110,89
S.A."Moda"	-77,4	-95,1	-17,7	+22,87
S.A."Taxi-service"	2 037,7	3 458,8	+1 421,1	+69,74
S.A."Franzețuța"	-19 096,7	20 376,1	+39 472,8	-206,70
S.A."AMIC"	1 855,7	12 313,1	+10 457,4	+563,53
TOTAL	-185452,9	62233,6	+247 686,5	-133,56

În pofida faptului înregistrării majorărilor veniturilor din vânzări în anul 2023 la S.A. „Mina din Chișinău” (+319,4 mii lei) și S.A. „Moda” (+1 017,5 mii lei), acestea sunt la un nivel inferior ritmului de creștere a consumurilor și cheltuielilor.

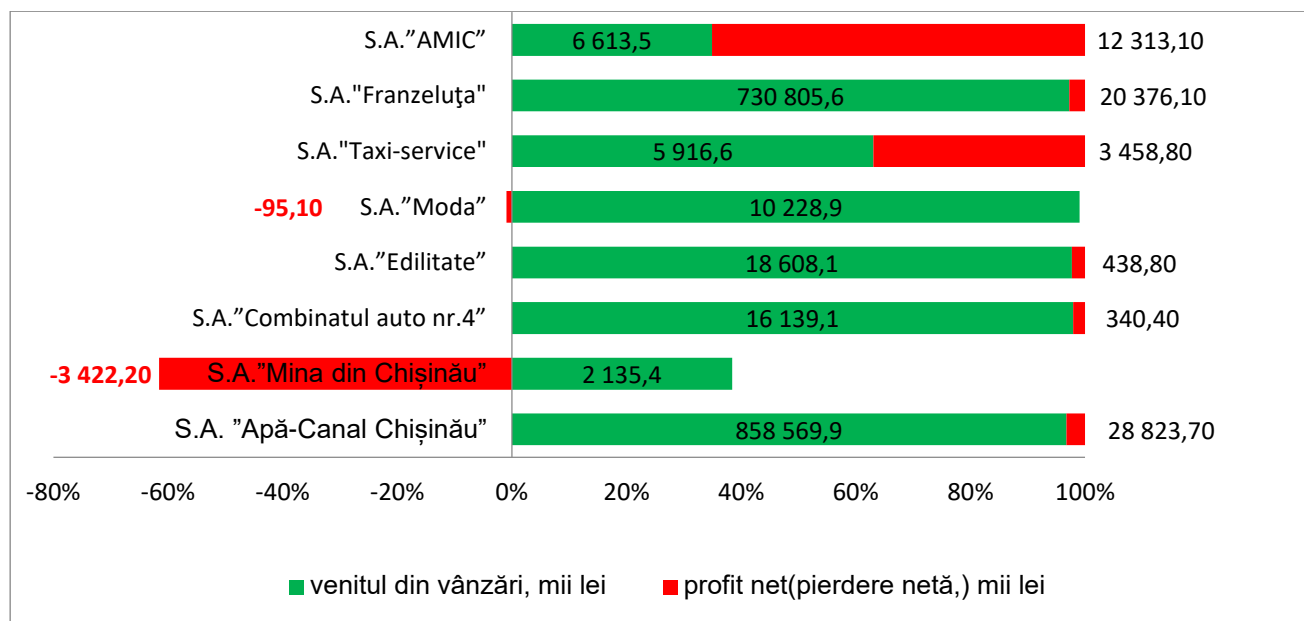

Fig. 17 Corelarea venitului din vânzări și profitul/pierdere netă, încasat de către societățile comerciale în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte în anul 2023

Indicatorii de bază ce caracterizează stabilitatea și rezultatele economico-financiare a societăților comerciale în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte

- **Rata stabilității financiare** exprimă independența financiară a întreprinderii și reflectă măsura în care întreprinderea dispune de resurse financiare cu caracter permanent față de totalul resurselor de finanțare. Se consideră satisfăcătoare, dacă este mai mare sau egală cu 33.

- 6 societăți comerciale reflectă o rată a stabilității financiare satisfăcătoare, mai mare de 33;
- 1 societate comercială reflectă o rată a stabilității financiare mai mică de 33.

S.A. "Taxi-service"	99,26
S.A. "AMIC"	96,87
S.A. "Combinatul auto nr.4"	94,64
S.A. "Mina din Chișinău"	85,33
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	83,91
S.A. "Franzeļuța"	80,90
S.A. "Edilitate"	65,06
S.A. "Moda"	-3,64

- **Rentabilitatea veniturilor din vânzări (comercială)** reflectă capacitatea întreprinderii de a obține profit din comercializarea produselor, mărfurilor și prestarea

serviciilor și reflectă eficiența gestionării vânzărilor, costurilor și prețurilor de vânzare a produselor, mărfurilor și serviciilor prestate, caracterizează profitul obținut la un leu venituri din vânzări. Valoarea optimă – minimum 20%.

- toate societățile comerciale au atins un nivel ce depășește valoarea optimă de 20% pentru rentabilitatea veniturilor din vânzări:

S.A."Taxi-service"	86,28
S.A."Combinatul auto nr.4"	41,01
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	31,73
S.A."Mina din Chișinău"	27,71
S.A."Edilitate"	24,48
S.A."Moda"	22,78
S.A."Franzeleuța"	20,05
S.A."AMIC"	20,04

- **Rentabilitatea capitalului propriu (financiară)** caracterizează eficiența utilizării resurselor proprii. Acest indicator prezintă interes deosebit pentru investitorii existenți și potențiali, care doresc să maximizeze rezultatele, urmare a investiției efectuate. Nivelul optim este de 20-25%.

- 1 societate comercială a depășit nivelul optim al rentabilității capitalului propriu de 20%;
- 6 societăți comerciale au înregistrat valori sub nivelul optim;
- 1 societate comercială a înregistrat o valoare negativă a indicatorului dat.

S.A."Moda"	107,52
S.A."AMIC"	19,56
S.A."Franzeleuța"	7,89
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	7,49
S.A."Edilitate"	3,56
S.A."Taxi-service"	3,20
S.A."Combinatul auto nr.4"	1,20
S.A."Mina din Chișinău"	-31,73

- **Rentabilitatea activelor** este unul dintre indicatorii principali de rentabilitate a unei companii, și măsoară eficiența utilizării activelor, din punct de vedere al profitului obținut la un leu investit în active. Valoarea optimă – 10%.

- 1 societate comercială a atins un nivel ce depășește 10%;
- 5 societăți comerciale au înregistrat valori sub nivelul minim;
- 2 societăți comerciale au înregistrat o valoare negativă a indicatorului dat.

S.A."AMIC"	15,71
S.A."Franzeleuța"	6,33
S.A."Taxi-service"	3,18
S.A."Edilitate"	2,30

S.A. "Apă-Canal Chișinău"	2,25
S.A."Combinatul auto nr.4"	1,14
S.A."Moda"	-2,54
S.A."Mina din Chișinău"	-27,40

- **Rata autonomiei globale** prezintă ponderea surselor proprii în totalul mijloacelor utilizate pentru finanțarea activității întreprinderii. Nivelul optim – 0,5.

La situația din 31.12.2023, nivelul ratei autonomiei globale la societățile comerciale este următorul:

- 6 societăți comerciale au depășit nivelul optim stabilit;
- 1 societate comercială a înregistrat indici sub nivelul optim;
- 1 societate comercială a înregistrat indici negativi.

S.A."Taxi-service"	0,99
S.A."Combinatul auto nr.4"	0,95
S.A."Mina din Chișinău"	0,85
S.A."Franzețuța"	0,81
S.A."AMIC"	0,81
S.A."Edilitate"	0,65
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	0,31
S.A."Moda"	-0,04

- **Rata solvabilității generale** reflecta capacitatea unei întreprinderi de a face față tuturor scadențelor sale, atât pe termen mediu și lung cât și pe termen scurt, fiind determinată ca raport între activele totale și totalul datoriilor. Acest indicator reflectă gradul de acoperire a datoriilor pe seama activelor totale și posibilitatea întreprinderii de a transforma activele în lichidități, în vederea onorării obligațiilor de plată. Nivelul optim – 2,0.

La situația din 31.12.2023, societățile comerciale au înregistrat următoarele rezultate:

- la 6 societăți comerciale, rata solvabilității generale este mai mare decât nivelul optim stabilit;
- la 2 societăți comerciale rata indicatorului analizat este sub nivelul optim.

S.A."Taxi-service"	135,36
S.A."Combinatul auto nr.4"	18,67
S.A."Mina din Chișinău"	6,82
S.A."AMIC"	5,30
S.A."Franzețuța"	5,23
S.A."Edilitate"	2,82
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	1,48
S.A."Moda"	0,96

- **Lichiditatea curentă** presupune compararea activelor curente cu datoriile curente și

arată dacă întreprinderea dispune de active curente suficiente pentru achitarea datoriilor pe termen scurt în suma deplină. Nivelul optim al acestui indicator este 1 – 2,5.

La situația din 31.12.2023:

- 7 societăți comerciale au depășit nivelul optim stabilit;
- 1 societate comercială a înregistrat indici sub nivelul optim.

S.A."AMIC"	35,09
S.A."Taxi-service"	3,49
S.A."Franzeļuța"	3,08
S.A."Combinatul auto nr.4"	2,66
S.A."Edilitate"	1,50
S.A. "Apă-Canal Chișinău"	1,16
S.A."Mina din Chișinău"	1,14
S.A."Moda"	0,96

IV. Monitoringul financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor municipale și societăților comerciale, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, aflate în procedură de insolabilitate/faliment, lichidare, inactive

Conform datelor din Registrul patrimoniului public al Agenției Proprietății, la situația din 31.12.2023 (*Anexa nr.1, Anexa nr.2*) se înregistrează următoarea situație:

Tabelul nr.42

	Statutul	Numărul Î.M., S.A.	Valoarea capitalului propriu, mii lei	Capitalul social, mii lei	Profitul net/ pierderea netă a anului 2023, mii lei
1	Î.M. în procedură de insolabilitate/faliment	22	-535325,0	4 852,8	-41 140,30
2	Î.M. în procedură de lichidare	4	0	209,5	0
3	Î.M. inactive	2	15,2	47,8	0
	Total întreprinderi municipale	28	-535 309,8	5 110,1	-41 140,3
1	S.A în procedură de insolabilitate/faliment	4	-843 313,8	388 999,1	-977,1
2	S.A. inactive	2	3 047,8	4 145,1	-20
	Total societăți comerciale	6	-846 266,0	393 144,2	-997,1
	TOTAL	34	-1 381 575,8	398 254,3	-42 137,4

28 întreprinderi municipale sunt în proces de lichidare, insolabilitate și inactive economic cu capitalul social în mărime de 5 110,1 mii lei, dintre care 22 entități reprezintă întreprinderi municipale de gestionare a fondului locativ (Î.M.G.F.L.) care se află în proces de insolabilitate sau faliment la cererea creditorului S.A. „Termoelectrica”, 4 entități sunt în procedură de lichidare (Î.M. "Chișinău-Prim", IP "Teatrul municipal de marionete", ICS Magazinul 5/48 "Sideral Birou de comanda", IM "Basarabia-Com"), iar 2 entități sunt inactive economic (Î.M. STI și I.M. de alimentatie publica cafeneua "Prut"). Din cele 28

întreprinderi municipale monitorizate, 7 entități nu au prezentat situațiile financiare Biroului Național de Statistică, în conformitate cu prevederile cadrului normativ, respectiv, informații despre aceste întreprinderi nu sunt pentru a fi prelucrate (ÎMGFL-14, Î.M. "Chișinău-Prim", IP "Teatrul municipal de marionete", ICS Magazinul 5/48 "Sideral Birou de comanda", IM "Basarabia-Com", I.M. de alimentatie publica cafeneua "Prut", Î.M. STI).

De asemenea, conform Registrului patrimoniului public, la situația din 31.12.2023, Consiliul municipal Chișinău deține cote-părți în capitalul social la 6 societăți pe acțiuni, cu cota municipiului în capitalul social în mărime de 197 956,9 mii lei, care sunt la moment în proces de lichidare/faliment, insolvabilitate sau inactive economic (S.A. "Autocomtrans"- cota de 58,24% în capitalul social sau 1 658,0 mii lei, S.A. "Combinatul de produse cerealiere din Chișinău"- cota de 0,64% sau 743,9 mii lei, S.A."Termocom" - 70,92% sau echivalentul 191 574,1 mii lei, Intreprinderea de difuzare a presei "Omniapresa" S.R.L. – 5,5% sau 5,5 mii lei, S.A. Intreprinderea Alimentatiei Publice "GUGUTA" – 82,97% sau 583,3 mii lei, S.A."Busines Incubator Alfa" - 98,55% sau 3 392,1 mii lei).

Din numărul total al societăților comerciale monitorizate, 2 societăți comerciale (Intreprinderea de difuzare a presei "Omniapresa" S.R.L., S.A. Intreprinderea Alimentatiei Publice "GUGUTA") nu au prezentat situațiile financiare Biroului Național de Statistică, în conformitate cu prevederile cadrului normativ, respectiv, informații nu sunt pentru a fi prelucrate.

Prin urmare, în tabelul nr.43 , este prezentată o sistematizare a principalilor indicatori economici înregistrați de către entitățile economice aflate în procedură de insolvabilitate/ lichidare, inactive, în capitalul cărora CMC deține cotă-parte, care au prezentat situațiile financiare în modul stabilit.

Indicatorii economici generalizați aferenți activității întreprinderilor municipale și societăților comerciale, în capitalul cărora CMC deține cotă-parte, aflate în procedură de insolvabilitate/ lichidare pentru anii 2022-2023, mii lei

Tabelul nr.43

Indicatori	Întreprinderi municipale de gestionare a fondului locativ (21)			Societăți comerciale (4)			TOTAL la 31.12.2023
	2022, mii lei	2023, mii lei	abaterea, +/-, mii lei	2022, mii lei	2023, mii lei	abaterea, +/-, mii lei	
Active	423 804,7	492 258,7	68 454,0	36 154,7	35 878,0	-276,7	528 136,7
Capital propriu	-456 531,0	-502 371,7	-45 840,7	-845 723,2	-846 818,6	-1095,4	-1 349 190,3
Creanțe și alte active	407 474,4	474 096,2	66 621,8	22 610,9	23 291,5	680,6	497 387,7
Datorii totale	880 265,0	997 379,0	117 114,0	881 878,1	882 696,5	818,4	1 880 075,5
Venitul din vânzări	80 432,5	85 937,3	5 504,8	219,3	121,4	-97,9	86 058,7
Costul vânzărilor	59 269,1	56 880,2	-2 388,9	110,5	107,7	-2,8	56 987,9
Profit net (pierderi nete), dintre care:	-27 547,3	-41 140,3	-13 593,0	2 726,9	-997,1	-3724,0	-42 137,4
cu profit	5	2	-3	1	0	-1	2
cu pierderi	16	19	3	3	4	1	23
rezultat nul	0	0	0	0	0	0	0

Potrivit datelor din situațiile financiare a entităților aflate în procedură de insolvență/ lichidare, inactive, supuse monitoring-ului, la situația din 31.12.2023, activele totale au constituit 528 136,7 lei, cu cca 15% mai mult față de anul precedent.

Pondere cea mai mare în activele gestionate reprezintă activele circulante, care la 31.12.2023 reprezintă 97,5% din totalul activelor existente în cadrul Î.M.G.F.L și S.A în procedură de insolvență/ lichidare, inactive sau echivalentul a 514 887,3 mii lei, fiind în creștere față de anul precedent cu 68 364,90 mii lei.

Astfel, pe parcursul anului 2023, majorări ale activelor au înregistrat 21 entități, iar 4 au înregistrat diminuări ale activelor. Cele mai mari majorări și diminuări ale activelor entităților aflate în procedură de insolvență/ lichidare, inactive, supuse monitoring-ului au fost înregistrate la:

Tabelul nr.44

№	Majorări ale activelor în anul 2023 comparativ cu anul 2022		№	Diminuări ale activelor în anul 2023 comparativ cu anul 2022	
	Denumirea entității	Valoarea majorării		Denumirea entității	Valoarea diminuării
1	SA „Termocom”	15 547,6	1	Î.M.G.F.L. nr.9	-531,4
2	SA „Combinatul de Prodeuse Cerialiere din Chișinău”	15 297,7	2	Î.M.G.F.L. nr.10	-309,1
3	Î.M.G.F.L. nr.5	7 123,5	3	Î.M.G.F.L. nr.12	-305,7
4	Î.M.G.F.L. nr.6	7 103,4	4	Î.M.G.F.L. nr.11	-177,6
5	Î.M.G.F.L. nr.1	6 869,0	5		

Unica întreprindere din cele 26 entități analizate - Î.M.G.F.L. nr. 21, dispune de *creanțe pe termen lung și alte active imobilizate* în mărime de 237,3 mii lei, cu 12,5 mii lei mai puțin comparativ cu anul 2022.

În același timp toate 25 entități (21 Î.M.G.F.L. și 4 S.A.) dispun de *creanțe curente și alte active circulante*, înregistrate la situația din 31.12.2023, în mărime totală de 497 387,7 mii lei, cu 67 302,4 mii lei mai mult comparativ cu anul 2022. Cele mai mari creanțe curente sunt înregistrate la Î.M.G.F.L. nr.5 (36 183,3 mii lei), fiind urmat de Î.M.G.F.L. nr.1 (35 355,8 mii lei), Î.M.G.F.L. nr.6 (34 004,1 mii lei). Valoarea cea mai mică a creanțelor curente este înregistrată la S.A. „Busines Incubator Alfa” (0,2 mii lei).

Din totalul de 25 entități (21 Î.M.G.F.L. și 4 S.A.) analizate, 22 din ele, sau 88 %, au înregistrat la 31.12.2023 capital propriu negativ. Capital propriu pozitiv a înregistrat Î.M.G.F.L. nr.8, Î.M.G.F.L. nr.10 și S.A. „Busines Incubator Alfa”. Totodată, din cele 25 entități analizate, cel mai mare capital propriu negativ a fost înregistrat de S.A. "TERMOCOM" în mărime de – 832 437,2 mii lei, urmat de Î.M.G.F.L. nr.16- 44 345,7 mii lei, Î.M.G.F.L. nr.19- 43 701,2 mii lei, Î.M.G.F.L. nr.21- 40 952,8 mii lei, Î.M.G.F.L. nr.2- 40 227,3 mii lei.

Referitor la datoriile a entităților aflate în procedură de insolvență/ lichidare, inactive, în capitalul cărora CMC deține cotă-parte, supuse monitoring-ului, la situația din 31.12.2023, valoarea acestora s-a majorat cu 117 184,8 mii lei față de anul precedent și constituie 1 880 075,5 mii lei. Datoriile pe termen lung dețin o pondere de 44,9% din totalul datoriilor și respectiv datoriilor corente revin 55,1%.

Tabelul nr.45

Indicatori	2022, mii lei		2023, mii lei		Abateri, +/-, mii lei		Abateri, +/-, %	
	Î.M.	S.A	Î.M.	S.A	Î.M.	S.A	Î.M.	S.A
Datorii pe termen lung	7 611,2	837 275,7	6 065,4	837 275,7	-1545,82	0,0	-20,31	0,00
Datorii curente	872 653,8	44 602,4	991 313,6	45 420,8	118 659,80	818,4	+13,60	+1,83
TOTAL datorii	880 265,0	881 878,1	997 379,0	882 696,5	117 114,0	818,40	+13,30	+0,09
	1 762 143,1		1 880 075,5		+ 117 932,4		+6,7	

În datoriile pe termen lung, ponderea de 99,3% este deținută de S.A."TERMOCOM", care la finele anului 2023, cât și la începutul perioadei de gestiune, erau în mărime de 837 275,7 mii lei. Nu înregistrează datorii pe termen lung 6 entități (3 Î.M și 3 S.A.). Comparativ cu anul 2022, în anul 2023 au înregistrat o descreștere cu cca 20%. Diminuări a datoriilor pe termen lung au înregistrat 11 entități din cele 19 care înregistrează datorii pe termen lung.

Datoriile curente la situația din 31.12.2023, constituiau 55,1% din totalul datoriilor, înregistrând o creștere cu cca 14% pe parcursul anului. Cele mai mari datorii curente sunt înregistrate de Î.M.G.F.L. nr.5 în mărime de 75 098,2 mii lei, fiind urmată de Î.M.G.F.L. nr. 6 a cărei datorii curente la finele anului 2023 constituiau 72 026,3mii lei, Î.M.G.F.L. nr.19, unde datoriile curente constituiau 71 549,9 mii lei, Î.M.G.F.L. nr.16 cu 71 306,3 mii lei și Î.M.G.F.L. 21 cu 70256,2 mii lei. În structura datoriilor curente, datoriile comerciale curente dețin cca 40%.

Astfel, pe parcursul anului 2023, majorări ale activelor au înregistrat 21 entități, iar 3 au înregistrat diminuări ale activelor. Cele mai mari majorări și diminuări a datoriilor curente la entitățile aflate în procedură de insolabilitate/ lichidare, inactive, supuse monitoring-ului au fost înregistrate la:

Tabelul nr.46

№	Majorări ale datoriilor curente în anul 2023 comparativ cu anul 2022		№	Diminuări ale datoriilor curente în anul 2023 comparativ cu anul 2022	
	Denumirea entității	Valoarea majorării		Denumirea entității	Valoarea diminuării
1	Î.M.G.F.L. nr.5	10 888,1	1	Î.M.G.F.L. nr.9	-359,7
2	Î.M.G.F.L. nr.6	10 055,2	2	Î.M.G.F.L. nr.10	-302,8
3	Î.M.G.F.L. nr.21	9 902,1	3	Î.M.G.F.L. nr.8	-113,1
4	Î.M.G.F.L. nr.16	9 882,4			
5	Î.M.G.F.L. nr.1	9 715,5			
6	Î.M.G.F.L. nr.19	9 234,5			

În anul 2023, din cele 25 entități analizate, 23 au obținut venituri din vânzări în mărime de 86 058,7 mii lei, în creștere cu 5 406,9 mii lei comparativ cu anul precedent. Societăți comerciale S.A. "Combinatul de produse cerealiere din Chișinău", S.A."TERMOCOM" și S.A. „Business Incubator Alfa" nu înregistrează venituri din vânzări.

Astfel, la finele anului 2023, cele mai mari venituri din vânzări au fost înregistrate de

către Î.M.G.F.L. nr.15, încasând 5 607,9 mii lei, fiind urmat de Î.M.G.F.L. nr.1 cu un rezultat de 5 573,7 mii lei și Î.M.G.F.L. nr. 8, care a obținut venituri din vânzări în mărime de 5 383,0 mii lei.

Cele mai mici venituri din vânzări au fost înregistrate de către S.A. „Autocomtrans” - 121,4 mii lei și de către Î.M.G.F.L. nr.23 – 1 883,9 mii lei.

Din 25 entități analizate, 23 entități (sau 92%) au înregistrat la finele anului 2023 pierderi nete în mărime totală de 42 137,4 mii lei, cu cca 70% mai mult comparativ cu pierderile nete obținute în anul 2022 în mărime de 24 820,40 mii lei. 2 entități au înregistrat profit net: Î.M.G.F.L. nr.8 - 272,9 mii lei și Î.M.G.F.L. nr.10 - 18,8 mii lei.

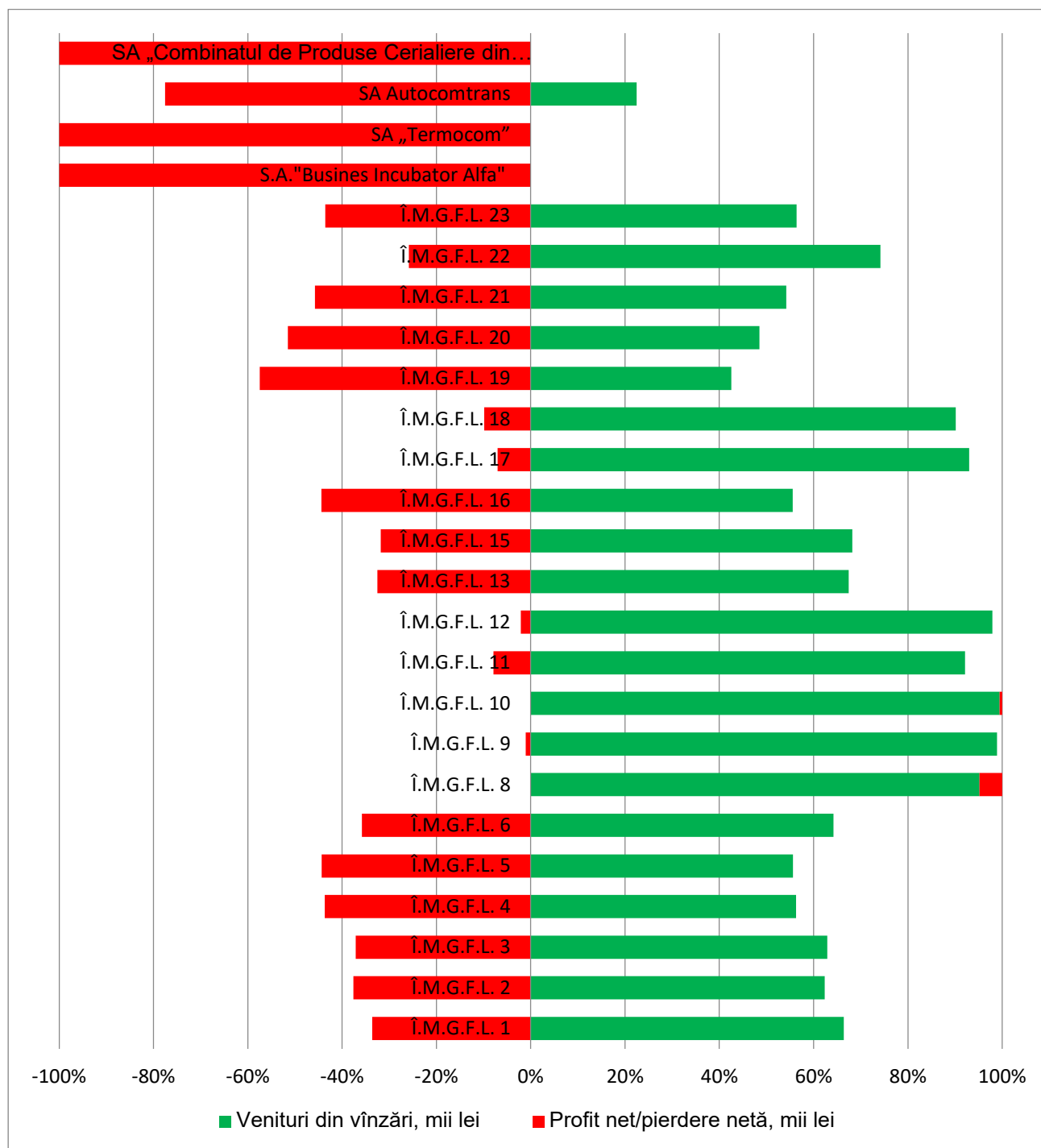

Fig. 18 Corelarea veniturii din vânzări și profitul/pierdere netă, încasat în anul 2023 de către Î.M, S.A aflate în procedură de insolvabilitate/ lichidare, inactive, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte

V. Monitoringul corporativ al activității economico-financiare a întreprinderilor municipale și societăților comerciale, în capitalul social al cărora Consiliul municipal deține cotă-parte

În conformitate cu prevederile Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Legii nr. 436/2006 cu privire la administrația publică locală și Legii nr. 136/2016 cu privire la statutul municipiului Chișinău, Legii nr.1134/1997 cu privire la societățile pe acțiuni, Consiliul municipal Chișinău, prin intermediul Comisiei pentru atestarea și autorizare a reprezentanților municipiului Chișinău, desemnează reprezentanți ai municipalității în cadrul consiliilor societăților pe acțiuni, comisiilor de cenzori ai acestora și adunărilor generale a acționarilor în societățile pe acțiuni, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, precum și reprezentanți în cadrul consiliilor de administrație și comisiilor de cenzori a întreprinderilor municipale.

Din totalul de entități în care Consiliul municipal Chișinău deține cotă-parte în capitalul social al acestora, 27 întreprinderi municipale și 10 societăți pe acțiuni (S.A. "Apă – Canal Chișinău", S.A. "Edilitate", S.A. "Moda", S.A. "Combinatul Auto nr.4", S.A. "Mina din Chișinău", S.A. "Taxi-Service", S.A. „Agenția municipală de ipotecă din Chișinău”, S.A. "Franzeluța", S.A. "Business Incubator Alfa", S.A. "Autocomtrans") au dispus în anul 2023 de reprezentanți a municipiului Chișinău, numiți drept membri ai Consiliilor de administrație și Comisiilor de cenzori. În anul 2023 nu au dispus de organe de conducere și organe de control Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău, Î.M. "Binefăcătorul", Î.M. Casa Limbii Române Nichita Stănescu", Î.M. "Centrul Lingvistic", Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță", Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale", Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7, Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești.

Situația s-a îmbunătățit, comparativ cu anul 2021, când doar la 6 întreprinderi municipale au fost numite organe de conducere și organe de control și comparativ cu anul 2022, când numai la 17 întreprinderi au fost numite organe de conducere și organe de control.

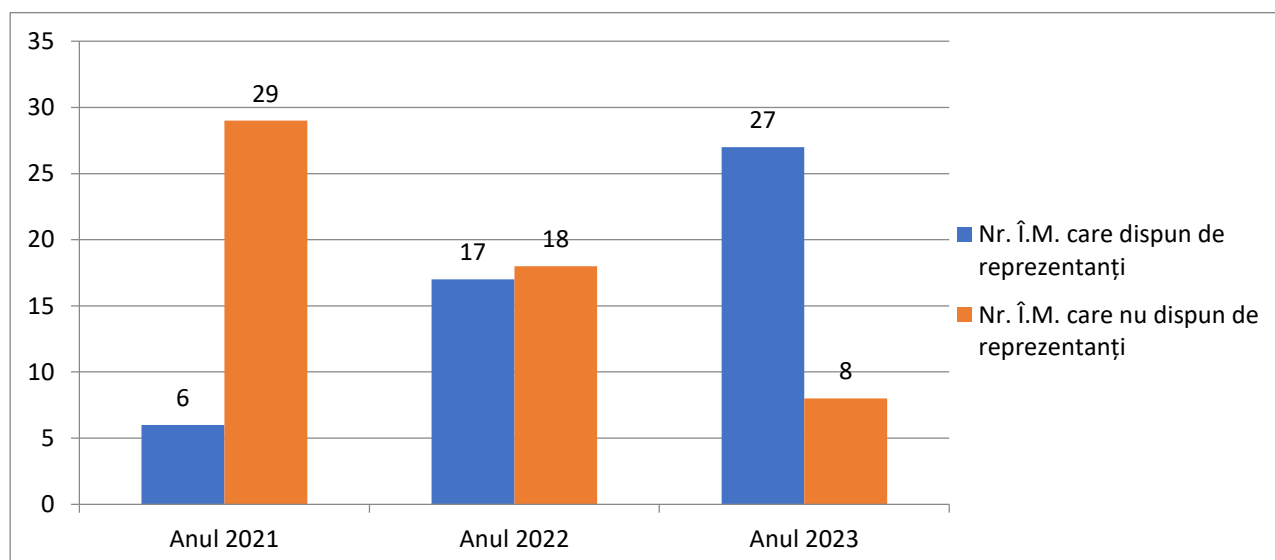

Fig.19 Repartizarea comparativă a reprezentanților municipiului Chișinău în Î.M. în anii 2021-2023

În conformitate cu actele prezentate, în anul 2023 consiliile de administrație s-au întrunit în 121 ședințe și comisiile de cenzori s-au întrunit în 57 ședințe, în cadrul cărora, cele mai discutate întrebări au constituit:

- Informarea organelor executive a întreprinderilor municipale despre desemnarea membrilor în Consiliile de Administrație și Comisiile de Cenzori;
- Stabilirea procedurilor privind organizarea și desfășurarea activităților Consiliilor de Administrație și Comisiilor de Cenzori (aprobarea Regulamentelor de activitate) ;
- Alegerea președintelui și secretarului în Consiliile de Administrație și Comisiile de Cenzori;
- Aprobarea planurilor de afaceri, devizele anuale de venituri și cheltuieli;
- Aprobarea statelor de personal și fondul de salarizare;
- Aprobarea regulamentelor interne și planurilor de achiziție a bunurilor, lucrărilor și a serviciilor;
- Audierea organului executiv privind rezultatele financiare a întreprinderilor pentru anul precedent de gestiune ;

De asemenea, în cadrul ședințelor Consiliilor de administrație au fost examinate și următoarele întrebări:

- Selectarea entităților de audit pentru efectuarea auditului situațiilor financiare anuale al Î.M.;
- Examinarea informațiilor privind contractele de locațiune încheiate între conducătorii întreprinderilor municipale și locatari, pentru bunurile imobile ale întreprinderii, situațiile de litigii în acest sens, precum și examinarea informațiilor privind suprafețele bunurilor imobile, aflate la balanța entităților, care nu sunt utilizate în activitatea economică a întreprinderilor, pentru a fi transmise în locațiune.
- Ajustarea tarifelor pentru serviciile prestate de către întreprinderi, cu ulterioara perfectare a proiectelor de decizii și înaintarea acestora spre aprobare;
- Repartizarea profitului net obținut de către Î.M. în anul 2022 și înaintarea propunerilor în acest sens spre aprobare Consiliul municipal Chișinău;
- Casarea și excluderea de la balanță a mijloacelor fixe;
- Examinarea solicitărilor privind acordarea primelor pentru angajați, pentru conducătorii întreprinderilor, acordarea ajutorului material precum și solicitări de sponsorizare.

Comisa de Cenzori este organul de control, desemnat de către fondator, care supraveghează activitatea economico-financiară a întreprinderii. Astfel, în perioada monitorizată, majoritatea Comisiilor de Cenzori desemnate în întreprinderile municipale și-au executat atribuțiile, au perfectat și au prezentat rapoartele privind controlul activității economico-financiare pentru anul 2022 și sem.I al anului 2023. Rapoartele sunt perfectate cu respectarea cadrului normativ, în conformitate cu modelul raportului aprobat.

În cadrul Societăților pe acțiuni, de asemenea au loc întrunirile ședințelor Consiliilor societăților (în anul 2023 – 45 ședințe), Comisiilor de Cenzori (25 ședințe) și adunările generale a acționarilor, în cadrul cărora participă reprezentanții municipiului Chișinău. În

perioada monitorizată, în cadrul entităților a fost examinată:

- Analiza rezultatelor activității economice a societăților, aprobarea statutelor, aprobarea regulamentelor interne, statelor de personal, organigramelor, repartizarea profitului net, informația cu privire la datorii și creanțe, examinarea rezultatelor inventarierii;
- Transmiterea în locațiune a activelor neutilizate în procesul de producere a S.A., instituirea Comisiei pentru efectuarea procedurii de casare a unor mijloace fixe uzate și casarea ulterioară a acestora;
- Examinarea cererilor cu privire la încetarea raporturilor de muncă a directorilor societăților, cu privire la numirea directorilor în funcții, examinarea cazurilor litigioase în acest sens;

O situație nesatisfăcătoare se înregistrează și la S.A. „Business Incubator Alfa”, care timp de peste 10 ani nu desfășoară activitate economică, acumulând doar datorii față de buget.

Reamintim că, S.A. „Business Incubator Alfa” a fost fondată la 16.01.2003, în baza deciziei CMC nr. 1/3. În temeiul contractului de societate din 12.03.2003, a fost aprobat capitalul social al Societății în mărime de 3 442,0 mii lei, divizat în 34 420 acțiuni ordinare normative cu valoarea nominală de 100 lei fiecare.

Fondatorii Societății au venit cu următorul aport:

-3 392,0 mii lei (98,55% din capitalul social) – Consiliul municipal Chișinău format din încăperile de la etajele 2,3,4 a blocului de producere litera C, cu suprafața totală - 9690,8 m.p. din str. Alba-Iulia, 75,

-30,0 mii lei (0,87% din capitalul social) aportul S.A. „Alfa” în procedura de reorganizare și 20,0 mii lei (0,58% din capitalul social) - aportul S.R.L. „Proalfa-service”.

În perioada 2010-2013, Consiliul de administrație al societății s-a întrunit în ședințe, fiind examinate rapoarte financiare anuale, totodată, propuneri concrete de redresare a situației nu au fost aprobate. Ulterior, în perioada 2013-2023, ședințe ale adunării generale a acționarilor și consiliului de administrație nu au fost organizate.

Pe parcursul anilor 2020-2023, la majoritatea întreprinderilor municipale au fost înnoite Statutele și înregistrate la Agenția Servicii Publice.

Totuși, până în prezent, 8 entități: Î.M. Direcția construcții capitale, Î.M. Binefăcătorul, Î.M. „STP”, Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță", Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale", Î.M. „Casa Limbii Române”, Î.M. „Centrul Lingvistic”, Î.M. de Gestionare a Fondului Locativ nr.7, activează în baza statutelor învechite, încălcând prevederile cadrului legal.

Cu referire la verificarea activității economico-financiare a întreprinderilor municipale, instituțiilor medico-sanitare publice și societățile comerciale, de către organele de control, menționăm că, pe parcursul anului 2023, în conformitate cu informațiile oferite, la entitățile vizate au fost efectuate 19 controale de către Direcția Audit Intern PMC, Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat, ANRE, Inspectoratul de Stat al Muncii, ANRE, Inspectoratul Muncii al Sindicatelor FS „Sindindcomservice” care au verificat activitatea entităților pentru anumite perioade ale anilor precedenți.

În cadrul verificărilor au fost depistate cca 160 iregularități/recomandări ale legislației

în vigoare din domeniul financiar-contabil, precum și în domeniul retribuirii muncii, din care 106 iregularități/recomandări au fost lichidate/realizate, iar restul fiind în proces de realizare. Dintre cele mai frecvente încălcări se remarcă:

- lipsa organelor de conducere și control desemnate din partea fondatorului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 246/2017 „Cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală”;

- în contradicție cu prevederile art.5 și 7 din Legea nr.246/2017 și deciziei CMC nr.10/20 din 22.10.2009 nu s-a calculat și transferat în bugetul local defalcări din profit;

- neînregistrarea la ASP dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile gestionate, contrar prevederilor art.4 și 5 din Legea nr.1543/1998;

- neînregistrarea bunurilor imobile aflate în gestiune în evidența contabilă, cu încălcarea art. 11 și 15 din Legea nr. 287/2017 și SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, aprobat prin Ordinul MF nr.118 din 06.08.2013;

- nereevaluarea activelor la justa valoare, contrar prevederilor Legii 287/2017, SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, aprobat prin Ordinul MF nr.118 din 06.08.2013 și HG nr.827/2020;

- achiziționarea serviciilor financiare în lipsa unui concurs de selectare a băncii, contrar prevederilor art.5 din Regulamentul cu privire la achiziționarea serviciilor financiare de către întreprinderile de stat/municipale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public, aprobat prin HG nr.387/2014;

- neefectuarea la finele anului a inventarierii datoriilor și creanțelor, neasigurând astfel confirmarea veridicității datelor contabile și situațiilor financiare, nerespectând prevederile art.16 din Legea nr.287/2017, pct.8, 23, 71, 72 din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul MF nr.60 din 29.05.2012;

- calcularea și achitarea neregulamentară a ajutorului material și altor plăți salariale angajaților cu încălcarea prevederilor art. 10 din Legea nr. 270/2018, art.4, 5, 19 și 20 din Legea nr.847/2002 și pct.6 și 9 din HG nr.743/2002;

- calcularea și achitarea neregulamentară a primelor și alte plăți stimulatorii unor conducători a întreprinderilor municipale în lipsa ordinelor organului ierarhic superior, în contradicție cu prevederile art.104 și 110 din Codul Muncii nr.154-XV din 28.03.2003, art. 22 din Legea nr. 847/2002 și pct. 7 din HG nr. 743/2002;

- admiterea premierii consiliului administrativ, nerespectând prevederile art.24 din Legea nr. 287/2017;

- acumularea restanțelor de concediu neacordat, nerespectând prevederile art.116 și 118 din Codul Muncii și art.4-11 din Legea nr.229/2010;

- completarea neregulamentară a foilor de parcurs la mijloacele de transport, contrar prevederilor art. 10 și 11 din Legea nr. 287/2017 și Instrucțiunii privind completarea și prelucrarea foilor de parcurs pentru autoturisme, aprobată prin Ordinul DASS nr.108/1998;

- admiterea unor cheltuieli în lipsa documentelor justificative, contrar prevederilor art.11, 13, 18 din Legea nr. 287/2017;

- ajustarea contractelor de achiziții publice eronate, neînregistrarea acordurilor adiționale la Trezoreria de Stat;

- achiziționarea bunurilor materiale și serviciilor, cu încălcarea prevederilor actelor

normative privind achizițiile publice și lipsa regulamentelor interne privind modalitatea de organizare și desfășurare a achizițiilor de bunuri, materiale și servicii, contrar prevederilor art.2 alin.(2) din Legea nr.131/2015;

- ratarea veniturilor în urma neîncheierii contractelor pentru darea în arendă/locățune a patrimoniului public; sau încheierii contractelor la prețuri diminuate comparativ cu cuantumul minim stabilit; încheierea acordurilor adiționale privind prelungirea termenelor de locățune a unor suprafețe ale activelor neutilizate, fără acordul prealabil al fondatorului;

- casarea bunurilor uzate raportate la mijloace fixe, în lipsa autorizației de casare din partea fondatorului.

- modificarea contractelor individuale de muncă în lipsa unui acord suplimentar semnat de ambele părți, contrar prevederilor art.68 din Codul Muncii;

Despre acțiunile întreprinse întru înlăturarea încălcărilor depistate, entitățile au informat în scris Direcția Audit Intern PMC, Inspecția Financiară a Ministerului Finanțelor, Inspectoratul de Stat al Muncii ș.a. în termenii prescriși în actele de control, cu prezentarea documentelor confirmative.

VI. Concluzii

Ca rezultat al analizei indicilor activității întreprinderilor municipale și societăților pe acțiuni cu cotă-parte a CMC în capitalul social, s-a constatat că în 2023, situația economico-financiară a entităților vizate este pozitivă, astfel întreprinderile municipale au înregistrat profit din activitatea economică -27 830,7 mii lei iar societățile comerciale – 62 233,6 mii lei.

Tabelul nr.47

Indicatori	Întreprinderi municipale (35)			Societăți comerciale în capitalul cărora, CMC deține cotă-parte (8)			TOTAL la 31.12.2023
	2022, mii lei	2023, mii lei	Abaterea, +/-, mii lei	2022, mii lei	2023, mii lei	Abaterea, +/-, mii lei	
Active	4 596 676,8	477345	+ 150 668,2	1 820 300,1	1 893 596,6	+73 296,5	6 640 941,6
Capital propriu	3 034 803,2	3 082 455,5	+47 652,3	840 577,3	890 611,9	+50 034,6	3 973 067,4
Creanțe (pe termen lung și	320275,1	24567,4	-78 707,7	165 830,7	183 098,8	+17 268,1	424 666,2
Datorii totale (pe termen lung,	1 547 161,6	1 652 185,1	+105 023,5	955 054,4	977 465,9	+22 411,5	262 9651
Venitul din vânzări	2 126 270,1	2 526 498,2	+400 228,1	1 460 413,5	1 649 017,1	+188 603,6	4 175 515,3
Costul vânzărilor	1 828 310,1	2 172 836,5	+344 526,4	1 254 626,5	1 209 513,1	-45 113,4	3 382 349,6
Profit net (pierderi nete),	34 141,1	27 830,7	-6 310,4	-185 452,9	62 233,6	+247 686,5	90 064,3
Cu profit	22	20	-2	3	6	+3	26
Cu pierderi	11	14	+3	5	2	-3	16
Cu rezultat financiar nul	-	1	+1	-	-	-	1

Valoarea totală a *activelor* întreprinderilor municipale s-a majorat în anul 2023 cu 150 668,2 mii lei și a societăților comerciale cu 73 296,5 mii lei (cu excepția entităților aflate în procedură de insolvență/ lichidare).

Comparativ cu sfârșitul anului 2022, *valoarea capitalului propriu* al întreprinderilor municipale s-a majorat cu 47 652,3 mii lei, iar a societăților comerciale s-a majorat cu 50 034,6 mii lei. Conform informațiilor din rapoartele financiare, din numărul total al entităților monitorizate 6 întreprinderi municipale și 1 societate comercială înregistrează, la situația din 31.12.2023, valoare negativă a capitalului propriu.

Potrivit datelor situației de profit și pierdere, întreprinderile municipale au înregistrat la finele anului 2023, venituri din vânzări în mărime de 2 526 498,2 mii lei, cu 400 228,1 mii lei mai mult, comparativ cu anul precedent, iar societățile comerciale – 1 649 017,1 mii lei, cu 188 603,6 mii lei mai mult față de anul 2022.

Astfel, în anul 2023, întreprinderile municipale au obținut profit net în sumă de 27 830,7 mii lei, cu 6 310,4 mii lei mai puțin comparativ cu anul 2022, iar societățile comerciale au înregistrat profit net în mărime de 62 233,6 mii lei, cu 247 686,5 mii lei mai mult față de anul 2022.

În perioada monitorizată, 6 întreprinderi municipale și 1 societate comercială înregistrează capital propriu negativ, după cum urmează: Î.M. "Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău" (-12 004,0 mii lei), Î.M.A.P. "Adolescența-RC" (- 5 002,9 mii lei), Î.M. Centrul Național de Creație "Satul Moldovenesc Buciumul" (-3 404,7 mii lei), Î.M. Servicii locative sectorul Centru (-90,5 mii lei), Î.M. "Casa Limbii Române Nichita Stănescu" (-61,5 mii lei), Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești (-171,3 mii lei), S.A. „Moda” (-136,0 mii lei).

Totodată, 3 întreprinderi municipale dintre cele enumerate mai sus (Î.M. "Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău", Î.M. Casa Limbii Române "Nichita Stănescu", Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești) înregistrează capital propriu negativ mai mult de trei ani consecutiv, fapt care impune, în conformitate cu prevederile cadrului legal, adoptarea unor hotărâri din partea Consiliului municipal Chișinău, care deține cotă-parte majoritară în capitalul social al entităților menționate.

Până la moment, 7 întreprinderi municipale: Î.M. "Binefăcătorul", Î.M. „STI”, Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguța", Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale", Î.M. Casa Limbii Române „Nichita Stănescu”, Î.M. „Centrul Lingvistic” și Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei mun. Chișinău activează în baza statutelor vechi, în pofida faptului că, prin Hotărârea Guvernului nr. 484/2019 pentru aprobarea unor acte normative privind punerea în aplicare a Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, a fost aprobat noul model al statutului întreprinderii municipale.

La finele anului 2023 dispun de capital social sub mărimea stabilită de legislația în vigoare 4 întreprinderi municipale și o societate comercială: Î.M. Casa Limbii Române „Nichita Stănescu” (1 000 lei), Î.M. Centrul Lingvistic (1500 lei), Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale" (4909 lei), Î.M. „STI” (100 lei) și S.A. "MODA" (14 200 lei).

Au înregistrat datorii considerabile/restanțe față de bugetul de stat și UAT Chișinău:

Î.M. "Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău" (16 490,9 mii lei) și S.A. "Business incubator Alfa" cu 283 mii lei. Atenționăm repetat asupra faptului că, S.A. „Business Incubator Alfa” timp de peste 10 ani nu desfășoară activitate economică, fiind acumulate doar pierderi și datorii față de buget.

Considerăm necesară:

- Revizuirea și actualizarea statutelor întreprinderilor municipale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 246/2017 „Cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală” și prezentarea acestora spre aprobare CMC în cel mai scurt timp. Completarea statutelor Î.M. Casa Limbii Române „Nichita Stănescu”, Î.M. Centrul Lingvistic, care să prevadă desfășurarea activității în exclusivitate pe principii de autofinanțare și organizarea cursurilor cu plată în baza tarifelor aprobate de Consiliul municipal Chișinău;

- Desemnarea în regim cât mai prompt a membrilor Consiliului de administrație și a Comisiei de cenzori în cadrul întreprinderilor municipale lipsite de organe de conducere și control, conform procedurilor și prevederilor legislației în vigoare, ceea ce va asigura o guvernare corporativă eficientă a entităților.

- Aducerea în concordanță a mărimii capitalului social al întreprinderilor municipale și societăților comerciale în concordanță cu normele legislative a Republicii Moldova. Astfel, conform art. 4 al Legii nr.246/2017, *”Capitalul social al întreprinderii de municipale nu poate fi mai mic de 5000 de lei”* iar conform prevederilor Legii nr.18/2020 cu privire la modificarea Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, *capitalul social al societăților pe acțiuni nu poate fi mai mic de 600 000 de lei*, iar creșterea se va efectua gradual, astfel la nivelul anului 2021, capitalul social al societății pe acțiuni nu poate fi mai mic de 120 000 de lei, la sfârșitul anului 2022 de 360 000 lei, iar la finele anului 2023 de 600 000 lei.

- Întreprinderea unor acțiuni concrete și urgente în ceea ce privește activitatea Î.M. ”Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău”, Î.M. Regia Comunal-Locală Durlești și Î.M. Casa Limbii Române ”Nichita Stănescu”, care înregistrează capital propriu negativ trei ani consecutiv, în conformitate cu prevederile art. 5, alin. (5) al Legii 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală;

- Întreprinderea măsurilor convenite în raport cu entitățile, în capitalul social al cărora Consiliul municipal Chișinău deține cotă-parte, al căror capital propriu este negativ sau mai mic decât capitalul social;

- Întreprinderea unor acțiuni în ceea ce privește S.A. „Business Incubator Alfa”;

- Stabilirea de către Consiliile de administrație a obiectivelor de performanță pentru conducătorii întreprinderilor municipale, în vederea aprecierii juste a rezultatelor activității lor;

- Întru consolidarea răspunderii manageriale, pentru gestionarea optimă a resurselor întreprinderii, pe baza principiilor buneii guvernări, de respectat prevederile Legii privind controlul financiar public intern nr.229/2010.

- Stabilirea și implementarea măsurilor de către directorii entităților, în capitalul social al cărora CMC deține cotă-parte, privind achitarea datoriilor acumulate față de bugetul public.

- Luarea deciziei de reorganizare sau lichidare de către Consiliul municipal Chișinău în cazul întreprinderilor care în mare măsură, înregistrează pierderi din activitatea desfășurată.
- Monitorizarea riguroasă de către conducătorii entităților, în capitalul social al cărora Consiliul municipal Chișinău deține cotă-parte, a creanțelor entităților și anume a modului de recuperare al acestora, pentru a evita apariția creanțelor dubioase, compromise care nu pot fi recuperate și care generează pierderi financiare pentru entitate, efectuarea inventarierii anuale a creanțelor în vederea confirmării acestora, întreprinderea măsurilor timpurii cu privire la stingerea acestora pentru a nu admite creanțe compromise și a măsurilor juridice necesare pentru recuperarea creanțelor în instanța de judecată.
- Implementarea sistemului de control intern la nivel de entități, în corespundere cu cerințele legislației contabile în vigoare, a managementului riscurilor de corupție, asigurarea transparenței procedurilor de achiziții, precum și a activității desfășurate prin publicarea informațiilor obligatorii pe pagina web etc.
- Actualizarea sau întocmirea după caz, a regulamentelor interne necesare desfășurării activităților entităților.
- Necesitatea de instruire a personalului, întru evitarea lacunelor în abilitățile profesionale ale angajaților, prin participarea la cursuri, seminare, etc.

Șef SMIMEAS

Galina Munteanu

Date privind întreprinderile municipale la situația din 31.12.2023

Nr.	Denumirea	Adresa	IDNO	Valoarea capitalului propriu, mii lei	Capitalul social, mii lei	Cota-parte CMC, %	Profitul net/pierderea netă, mii lei
1	IM "Institutul municipal de proiectari "Chisinauproiect"	mun.Chisinau, str.M.Costin, 17/2	1003600098931	10 260,7	1918,3	100	-3781,3
2	IM "Regia transport electric"	mun.Chisinau, str.Mitr.Dosoftei, 146	1003600048486	65 2503,0	340799,1	100	-21559,6
3	IM de alimentatie publica "Dieta-Vitas"	mun.Chisinau, str.Mitropolit Dosoftei, 144	1003600052946	1 200,5	1195,5	100	5,8
4	IM de alimentatie publica "Adolescenta-RC"	mun.Chisinau, str.Tudor Vladimirescu, 16	1023600011567	-5 002,9	1297,2	100	1566,3
5	IM de alimentatie publica "Bucuria-EL"	mun.Chisinau, str.Sarmizegetusa, 9	1004600034613	471,6	484,1	100	569
6	IM Teatrul "Satiricus"	mun.Chisinau, str.M.Eminescu, 55	1004600006474	1 555,2	4,9	100	-234,6
7	IM "Centrul Lingvistic"	or. Chisinau, str.A.Lapusneanu, 45	1004600014415	17,0	1,5	100	-34
8	IM "Asociatia de gospodarire a spatiilor verzi"	mun.Chisinau, str.Puskin, 62	1002600047677	107 880,6	68039,5	100	-998,1
9	IM "Regia Exploatare a drumurilor si podurilor "EXDRUPO"	mun.Chisinau, str.Varnita, 22	1003600161002	1415 443,9	110001,9	100	2656,8
10	IM Regia "Autosalubritate"	mun.Chisinau, str.27 Martie 1918, 14	1004600028447	154 120,1	43682,1	100	58114
11	IM "Rețele electrice de iluminat "Lumteh"	mun.Chisinau, str.S.Lazo, 48a	1003600127505	36287,8	3537,2	100	-35,2
12	IM "Piata Centrala"	mun.Chisinau, str.Mitropolit Varlaam, 63	1003600056726	60591,6	67610,9	100	4568,9
13	IM "Parcul urban de autobuze"	mun.Chisinau, str.Sarmizegetusa, 51	1004600054327	430931,1	507795,9	100	-15750,9
14	IM "Liftservice"	mun.Chisinau, str.Transnistria, 10	1003600126117	17833,7	2213,6	100	2479,3
15	IM "INFOCOM"	mun.Chisinau, str.Bucuresti, 68	1003600031291	4852,4	2344,5	100	335,8
16	IM "Primtrans"	mun.Chisinau sos.Hincesti, 140/1	1003600038201	4461,6	1660,5	100	248,5

17	IM "Directia constructii capitale a Primariei mun.Chisinau"	mun.Chisinau, str.31 August 1989, 100	1002600047080	-12004	216,3	100	-1622,5
18	IM "Parcul Dendrariu"	mun.Chisinau, str.George Enescu, 5	1003600113104	17858,1	5786,5	100	255,1
19	IM "Combinatul Servicii Funerare"	mun.Chisinau, str.Alexei Mateevici, 11	1003600163408	39209	8227,8	100	2528,7
20	IM de alimentatie publica "Liceist"	mun.Chisinau, str.Stefan Neaga, 1	1004600066481	1270,5	446,2	100	592,3
21	IM "Binefacatorul"	mun.Chisinau, str.Sfatul Tarii, 14	1003600023308	0,8	9	100	-828,7
22	IM Teatrul de papusi "Guguta"	mun.Chisinau, str.Maria Dragan, 1	1004600006876	5120	482,9	100	-16,9
23	IM CCAD "Casa Limbei Romine"	mun.Chisinau, str.M.Kogilniceanu, 90	1004600045312	-61,5	1	100	19
24	IM Centrul de Creatie "Buciumul"	mun.Chisinau, str.Alexandru cel Bun, 19	1003600117250	-3404,7	150	100	-3554,7
25	IM "Directia parcurilor de cultura si odihna"	mun.Chisinau, str.A.Mateevici, 77 a	1003600090809	77105	970,2	100	1330,3
26	IM "Gradina Zoologica"	mun.Chisinau, str.Dacia, 50/7	1003600114422	46066,6	1465,8	100	29
27	IM "Supravegherea și Protecția Animalelor"	mun.Chisinau, str.Uzinelor, 205/6	1023600001511	539,9	5,4	100	-0,3
28	IM de gestionare a fondului locativ nr.7	mun.Chisinau, str.Muncesti, 808	1002600000744	353,4	192,6	100	-37
29	IM pentru servicii locative Botanica	mun.Chisinau, str.Burebista, 5/2	1005600030922	693	401,9	100	291,1
30	IM pentru servicii locative Buiucani	mun.Chisinau, str.I.Neculce, 30	1005600030955	1100,8	40535,2	100	383,6
31	IM pentru servicii locative Riscani	mun.Chisinau, str.Pajurii, 6	1005600030896	466,7	151,2	100	315,5
32	IM pentru servicii locative Centru	mun.Chisinau, str.Gheorghe Ureche, 54	1005600026613	-90,5	37,6	100	-72,1
33	IM pentru servicii locative Ciocana	mun.Chisinau, str.Mircea cel Batrin, 26/3	1005600030885	147	105,3	100	22
34	IM "Regia comunal-locativa Durlesti"	Mun.Chisinau, or.Durlesti, str.Testimiteanu, 18	1005600024181	-171,3	9,4	100	0
35	IM "Centrul Stomatologic municipal Chisinau"	or.Chisinau, str.Negruzzi, 3/2	1015600014860	14848,8	14711,1	100	45,6
	TOTAL pe Î.M. active economic			3 082 455,40	1 226 486,7	100	27 830,7

36	IM de gestionare a fondului locativ nr.1 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Titulescu, 6	1002600044632	-30082,60	60,1	100	-2820,70
37	IM de gestionare a fondului locativ nr.2 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Trandafirilor, 29/1	1003600152167	-40227,30	171,1	100	-2423,60
38	IM de gestionare a fondului locativ nr.3 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, bd.Dacia, 16/2	1003600053655	-36853,50	171,6	100	-2316,20
39	IM de gestionare a fondului locativ nr.4 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Traian, 23/1	1004600035115	-39971,60	662,6	100	-3452,30
40	IM de gestionare a fondului locativ nr.5 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Independentei, 42/3	1003600106931	-38462,30	450,3	100	-3697,00
41	IM de gestionare a fondului locativ nr.6 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Sarmisegetusa, 37/1	1002600003815	-37918,50	93	100	-2858,60
42	IM de gestionare a fondului locativ nr.8 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.M.Eminescu, 30	1004600009165	703,90	64,2	100	272,90
43	IM de gestionare a fondului locativ nr.9 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Ismail, 86	1003600009917	-3105,60	400,7	100	-53,90
44	IM de gestionare a fondului locativ nr.10 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Vasile Alexandri, 17	1002600005668	927,00	100,2	100	18,80
45	IM de gestionare a fondului locativ nr.11 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Gh.Asachi, 52	1003600022541	-322,00	6,4	100	-266,40
46	IM de gestionare a fondului locativ nr.12 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Sprincenoaia, 6	1002600006458	-802,10	108,9	100	-69,00
47	IM de gestionare a fondului locativ nr.13 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Bucuresti, 79	1003600039493	-13322,20	82,6	100	-1124,10
48	IM de gestionare a fondului locativ nr.14 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Mitropolit Dosoftei, 142	1002600004177	-32953,30	314,2	100	Nu a prezentat informație
49	IM de gestionare a fondului locativ nr.15 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Paris, 53/1	1003600084954	-29538,90	42,8	100	-2614,10
50	IM de gestionare a fondului locativ nr.16 - în procedură de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.O.Ghibu, 2/4	1003600024785	-44345,70	279,8	100	-4192,20

51	IM de gestionare a fondului locativ nr.17 - în procedură de insolabilitate	mun.Chisinau, str.D.Riscanu, 33/1	1002600046588	-15158,10	249,5	100	-301,40
52	IM de gestionare a fondului locativ nr.18 - în procedură de insolabilitate	mun.Chisinau, str.Kiev, 3a	1004600014013	-11578,70	293,4	100	-353,00
53	IM de gestionare a fondului locativ nr.19 - în procedură de insolabilitate	mun.Chisinau, str. Moscovei, 14	1002600001992	-43701,20	298,6	100	-4475,50
54	IM de gestionare a fondului locativ nr.20 - în procedură de insolabilitate	mun.Chisinau, str.Moscovei, 11	1004600002926	-36116,90	79,6	100	-3106,90
55	IM de gestionare a fondului locativ nr.21 - în procedură de insolabilitate	mun.Chisinau, str.Gh.Madan, 81	1003600033918	-40952,80	511,5	100	-4295,90
56	IM de gestionare a fondului locativ nr.22 - în procedură de insolabilitate	mun.Chisinau, str.Albisoara, 22	1003600131227	-32845,70	367,9	100	-1555,40
57	IM de gestionare a fondului locativ nr.23 - în procedură de insolabilitate	mun.Chisinau, str.Z.Arboare, 7a	1003600042657	-8696,90	43,8	100	-1455,80
	TOTAL pe Î.M. în procedură de insolabilitate			-535 325,00	4 852,8	100	-41 140,30
58	IM "STI" - nu activează	mun.Chisinau, str.Bucuresti, 68, of.400	1003600010591	15,2	0,1	100	0
59	ICS Magazinul 5/48 "Sideral Birou de comanda" - în procedură de lichidare	mun.Chisinau, str.Titulescu, 24	1004600067558	0	5,1	100	0
60	IM de alimentatie publica cafeneua "Prut" - nu activează	mun.Chisinau, str.B.Bodoni, 59/1	1003600040675	0	47,7	100	0
61	IP "Teatrul municipal de marionete" - în procedură de lichidare	mun.Chisinau, str.Bucuresti, 68	1004600003749	0	0	100	0
62	IM "Centrul Editorial Poligrafic Chisinau-Prim" - în procedură de lichidare	mun.Chisinau, str.31 August, 63	1004600057720	0	200,0	100	0
63	IM "Basarabia-Com" - în procedură de lichidare	or.Chisinau, bd. Cuza-Voda, 17	1003600008242	0	4,4	100	0
	TOTAL pe Î.M. inactive, în procedură de lichidare/faliment			15,2	257,3	100	0

Date privind societățile comerciale, în care CMC deține cotă-parte în capitalul social la situația din 31.12.2023

Nr · d/o	Denumirea societății comerciale	Sediul societății	IDNO	Valoarea capitalului propriu, mii lei	Capitalul social, mii lei	Cota-parte CMC		Valoarea nominală a unei acțiuni (lei)	Profitul net/ pierderea netă a perioadei de gestiune, mii lei
						mii lei	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	12	14
1	SA "APA-CANAL CHISINAU"	mun.Chisinau, str.Albisoara, 38	1002600015876	401 917,0	611 915,2	611 915,2	100	100	28 823,7
2	S.A."Agentia municipala de ipoteca din Chisinau"	mun.Chisinau, str.Columna, 106	1003600034753	60 736,4	600,0	200,0	33,33	10	12 313,1
3	S.A."Combinatul auto nr.4"	MD- 2018,or.Chisinau, str.Padurii, 13	1003600097956	28 515,4	6 938,0	4455,9	64,22	10	340,4
4	S.A."Firma de constructie a drumurilor "Edilitate"	MD- 2012,or.Chisinau, str.M.Eminescu, 49	1003600045544	12 528,9	5 190,9	3 275,0	63,09	10	438,8
5	S.A."Taxi-Service"	MD-2069, or.Chisinau, str.Calea Iesilor, 14	1003600038186	109 478,6	8 655,6	3 459,1	39,9	10	3 458,8
6	S.A. MAGAZINUL DE TIP INCHIS "MODA"	MD- 2001,or.Chisinau, str.Stefan cel Mare, 83	1003600068743	-136,0	14,2	7,2	50,98	10	-95,1
7	S.A. Combinatul de panificație din Chișinău "FRANZELUTA "	MD-2032, mun.Chisinau, str.Sarmizegetusa, 30	1002600004030	267 596,8	37 450,0	1 483	3,96	20	20 376,1
8	S.A."Mina din Chisinau"	MD-2020, or.Chisinau, str.Calea Orheiului, 90a	1003600119988	9 974,8	19 329,8	18 314,1	94,74	10	-3 422,2
TOTAL pe S.A. active economic				890 611,9	690 093,7	643 109,5	450,22		62 233,6

9	Intreprinderea de difuzare a presei "Omniapresa" S.R.L. - in procedura de insolvabilitate	mun.Chisinau, str.Puskin 22, ap.222	1002600012107	0	100,0	5,5	5,5		0
10	S.A. INTREPRINDEREA DE TRANSPORT AUTO "AUTOCOMTRANS" - in procedura de insolvabilitate	MD-2000, or.Chisinau, str.Cucorilor, 58	1003600035428	-4 122,5	2 846,8	1 658,0	58,24	7	-418,7
11	S.A. Intreprinderea Alimentatiei Publice "GUGUTA" - nu activează	MD-2001,or.Chisinau, str.Maria Cibotaru, 20	1004600011975	0	703,1	583,3	82,97	10	0
12	S.A."TERMOCOM" - in procedura falimentului	mun.Chisinau, str.Tudor Vladimirescu, 6/1	1003600022286	-831 884,6	270 127,1	191 574,1	70,92	50	-552,6
13	S.A."Combinatul de produse cerealiere din Chisinau" - în procedură de insolvabilitate	MD-2023, mun.Chisinau, str.Uzinelor, 2	1003600109909	-13 306,7	115 925,2	743,9	0,64	29	-5,8
14	S.A."Busines Incubator Alfa" - nu activează	MD2071, mun.Chisinau, str.Alba Iulia 75	1003600035107	3047,8	3 442,0	3 392,1	98,55	100	-20
	TOTAL pe S.A. inactive/insolvabilitate/faliment			-846 818,6	393 144,2	197 956,9	316,82		-997,1

Rata stabilității financiare a întreprinderilor municipale

Denumirea entității	2023, %
Î.M. "Grădina Zoologică"	99,93
Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas"	99,71
Î.M. Parcul "Dendrariu"	99,31
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	98,77
Î.M. "Regia "Exdrupo"	98,32
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	96,09
Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale"	95,76
Î.M. "Primtrans"	94,27
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	93,96
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	93,82
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	92,66
Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	90,31
Î.M. "Piața centrală"	90,17
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	85,55
Î.M. Supravegherea și Protecția Animalelor (2023)	85,30
Î.M. "Liftservice"	83,55
Î.M. "Regia transport electric"	79,15
Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	76,68
Î.M. Centrul stomatologic municipal Chișinău	74,23
Î.M. Regia Autosalubritate	71,51
Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7	62,07
Î.M. Centrul Național de Creație "Satul Moldovenesc Buciumul"	60,20
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	41,56
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)	38,13
Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	34,31
Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	22,60
Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	20,67
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	18,72
Î.M. Centrul Lingvistic	16,38
Î.M. "Infocom"	10,24
Î.M. Servicii locative sectorul Ciocana	9,25
Î.M. "Binefăcătorul"	0,59
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	-4,96
Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești	-194,88
Î.M. Casa Limbii Române "Nichita Stănescu"	-261,70

Rentabilitatea veniturilor din vânzări a întreprinderilor municipale

Denumirea entității	2023, %
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	100,00
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	86,35
Î.M. Casa Limbii Române "Nichita Stănescu"	81,26
Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas"	69,95
Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale"	69,45
Î.M. Regia Autosalubritate	55,50
Î.M. Regia Comunal - Locativă Durlești	50,85
Î.M. "Infocom"	44,81
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)	38,18
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	37,47
Î.M. "Liftservice"	30,34
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	28,19
Î.M. Supravegherea și Protecția Animalelor (2023)	27,57
Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7	24,85
Î.M. Centrul stomatologic Municipal Chișinău	19,81
Î.M. Servicii locative sectorul Ciocana	19,50
Î.M. "Piața centrală"	18,51
Î.M. Parcul "Dendrariu"	17,90
Î.M. Institutul de proiectări "Chișinăuproiect"	16,90
Î.M. "Regia "Exdrupo"	15,47
Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	14,82
Î.M. "Grădina Zoologică"	14,54
Î.M. "Primtrans"	14,16
Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	13,66
Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	13,09
Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	11,01
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	7,63
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	7,03
Î.M. Centrul Lingvistic	6,82
Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	2,87
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	2,68
Î.M. "Regia transport electric"	1,31
Î.M. "Binefăcătorul"	0,00
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	-0,63
Î.M. CNC "Satul Moldovenesc Buciumul"	-10,71

Rentabilitatea capitalului propriu (financiară) a întreprinderilor municipale

Denumirea entității	2023, %
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	299,47
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	264,10
Î.M. CNC "Satul Moldovenesc Buciumul"	214,40
Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	98,33
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	55,97
Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	49,41
Î.M. Regia Autosalubritate	45,10
Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	42,20
Î.M. Servicii locative sectorul Ciocana	15,23
Î.M. "Liftservice"	14,94
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	14,50
Î.M. "Piața centrală"	7,93
Î.M. "Infocom"	7,06
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	6,66
Î.M. "Primtrans"	5,73
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	3,09
Î.M. Parcul "Dendrariu"	1,37
Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas"	0,48
Î.M. Centrul stomatologic municipal	0,31
Î.M. "Regia "Exdrupo"	0,19
Î.M. "Grădina Zoologică"	0,05
Î.M. Regia Comunal - Locativă Durlești	0,00
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	-0,10
Î.M. Supravegherea și Protecția Animalelor (2023)	-0,11
Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	-0,36
Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	-0,94
Î.M. "Regia transport electric"	-3,18
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	-3,69
Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7	-10,03
Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale"	-11,66
Î.M. Casa Limbii Române "Nichita Stănescu"	-26,76
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	-30,83
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)	-62,62
Î.M. Centrul Lingvistic	-100,00
Î.M. "Binefăcătorul"	-103587,50

Rentabilitatea activelor (economică) a întreprinderilor municipale

Denumirea entității	2023, %
Î.M. Casa Limbii Române "Nichita Stănescu"	75,70
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)	27,71
Î.M. Regia „Autosalubritate”	20,95
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	20,56
Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	11,85
Î.M. "Liftservice"	11,81
Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	9,31
Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	8,98
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	8,74
Î.M. "Piața centrală"	7,20
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	4,27
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	3,01
Î.M. "Primtrans"	1,74
Î.M. Parcul "Dendrariu"	1,36
Î.M. Servicii locative sectorul Ciocana	1,16
Î.M. "Infocom"	0,76
Î.M. Centrul stomatologic municipal Chișinău	0,24
Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas"	0,20
Î.M. "Regia "Exdrupo"	0,17
Î.M. "Grădina Zoologică"	0,04
Î.M. Regia Comunal - Locativă Durlești	0,00
Î.M. Supravegherea și Protecția Animalelor (2023)	-0,02
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	-0,05
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei mun. Chișinău	-0,19
Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	-0,29
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	-0,49
Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	-0,58
Î.M. Instituția Naț. Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale"	-0,80
Î.M. "Regia transport electric"	-2,55
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	-3,24
Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7	-6,47
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	-18,25
Î.M. "Centrul Lingvistic"	-41,67
Î.M. CNC "Satul Moldovenesc Buciumul"	-318,22
Î.M. "Binefăcătorul"	-633,80

Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie) a întreprinderilor municipale

Denumirea entității	2023
Î.M. Parcul "Dendrariu"	0,99
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	0,99
Î.M. "Regia "Exdrupo"	0,94
Î.M. "Piața centrală"	0,90
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	0,88
Î.M. "Liftservice"	0,84
Î.M. "Regia transport electric"	0,77
Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	0,77
Î.M. Centrul stomatologic municipal Chișinău	0,74
Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	0,72
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	0,67
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	0,64
Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7	0,62
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	0,58
Î.M. "Grădina Zoologică"	0,56
Î.M. Regia Autosalubritate	0,42
Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas"	0,41
Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	0,34
Î.M. "Primtrans"	0,30
Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	0,21
Î.M. Supravegherea și Protecția Animalelor (2023)	0,20
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	0,17
Î.M. Centrul Lingvistic	0,16
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	0,15
Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	0,12
Î.M. "Infocom"	0,10
Î.M. Servicii locative sectorul Ciocana	0,09
Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale"	0,05
Î.M. "Binefăcătorul"	0,01
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	-0,01
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	-0,05
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)	-0,44
Î.M. Regia Comunal - Locativă Durlești	-1,95
Î.M. CNC "Satul Moldovenesc Buciumul"	-2,30
Î.M. Casa Limbii Române "Nichita Stănescu"	-2,62

Rata solvabilității generale a întreprinderilor municipale

Denumirea entității	2023
Î.M. Parcul "Dendrariu"	144,90
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	81,11
Î.M. "Regia exploatare a drumurilor și podurilor "Exdrupo"	17,14
Î.M. "Piața centrală"	14,44
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	8,27
Î.M. "Liftservice"	6,08
Î.M. "Regia transport electric"	4,42
Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	4,29
Î.M. Centrul stomatologic municipal Chișinău	3,88
Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	3,59
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	3,03
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	2,78
Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7	2,64
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	2,41
Î.M. "Grădina Zoologică"	2,30
Î.M. Regia Autosalubritate	1,79
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	1,72
Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas"	1,70
Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	1,52
Î.M. "Primtrans"	1,44
Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	1,26
Î.M. Supravegherea și Protecția Animalelor (2023)	1,26
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	1,20
Î.M. Centrul Lingvistic	1,20
Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	1,14
Î.M. "Infocom"	1,11
Î.M. Servicii locative sectorul Ciocana	1,10
Î.M. Instituția Națională Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale"	1,06
Î.M. "Binefăcătorul"	1,01
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei municipiului Chișinău	0,99
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	0,95
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)	0,69
Î.M. Regia Comunal - Locativă Durlești	0,69
Î.M. CNC "Satul Moldovenesc Buciumul"	0,30
Î.M. Casa Limbii Române "Nichita Stănescu"	0,28

Lichiditatea curentă a întreprinderilor municipale

Denumirea entității	2023
Î.M. de alimentație publică "Dieta-Vitas"	85,95
Î.M. Parcul "Dendrariu"	13,43
Î.M. "Grădina Zoologică"	6,90
Î.M. "Piața centrală"	5,27
Î.M. "Liftservice"	4,84
Î.M. "Parcul urban de autobuze"	4,83
Î.M. Institutul municipal de proiectări "Chișinăuproiect"	4,19
Î.M. Rețelele electrice de iluminat "Lumteh"	3,82
Î.M. Asociația de gospodărire a spațiilor verzi	3,11
Î.M. de gestionare a fondului locativ nr.7	2,62
ÎM Centrul stomatologic municipal Chișinău	2,51
Î.M. "Direcția Parcurilor Cultură și Odihnă"	2,42
Î.M. "Primtrans"	2,40
Î.M. Instituția Naț. Teatrul Municipal "Satiricus - Ion Luca Caragiale"	2,07
Î.M. "Regia "Exdrupo"	2,03
Î.M. de alimentație publică "Liceist"	1,91
Î.M. Regia „Autosalubritate”	1,84
Î.M. "Combinatul servicii funerare"	1,58
Î.M. Servicii locative sectorul Buiucani	1,48
Î.M. Servicii locative sectorul Râșcani	1,29
Î.M. Teatrul municipal de păpuși "Guguță"	1,23
Î.M. Servicii locative sectorul Botanica	1,21
Î.M. "Centrul Lingvistic"	1,19
Î.M. de alimentație publică "Adolescența-RC" (2023)	1,17
ÎM Supravegherea și Protecția Animalelor (2023)	1,12
Î.M. de alimentație publică "Bucuria EL"	1,10
Î.M. "Infocom"	1,10
Î.M. CNC "Satul Moldovenesc Buciumul"	1,07
Î.M. Servicii locative sectorul Ciocana	1,00
Î.M. "Binefăcătorul"	0,92
Î.M. Servicii locative sectorul Centru	0,92
Î.M. "Regia transport electric"	0,84
Î.M. Regia Comunal-Locativă Durlești	0,69
Î.M. Casa Limbii Române "Nichita Stănescu"	0,28
Î.M. Direcția construcții capitale a Primăriei mun. Chișinău	0,10